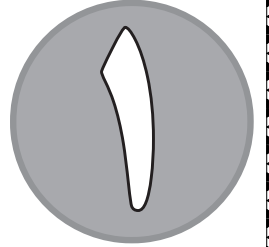

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۳/۸/۴

آزمون ۴ آبان ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۱۵ صبح

۷۰ سؤال در ۷۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۵۱	۵۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۵۶	۶۰	
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، هادی پولادی، محمدابراهیم تونندهجانی، رضا خانبابائی، میثم خشنودی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آرزیتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، علی شکوری، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	فاطمه بیات، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، فاطمه عبدالوند، عادلہ علیرضایی مقدم
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قاندامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، حبیبه محبی، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدش‌نیا، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، مهرشاد عباسی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونندهجانی	محمد بحیرایی	آروین حسینی، رامتین برزکار	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سپیده فتح‌اللهی، مهرزاد مشایخی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	ملیکا ذاکری، مریم خسروی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، محمد صمدی زاداسفنگره	محمدصدرا پنجه پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام	علیرضا پدرام	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سمیرا معروف	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

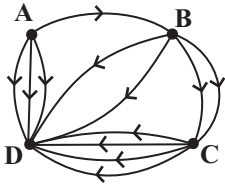

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

شمارش، احتمال
(فضای نمونه)
صفحه‌های ۱ تا ۱۵

۱- شکل زیر مسیرهای موجود بین شهرهای D و C و B و A می‌باشد و برای هر مسیر از مبدأ به مقصد ۵ نوع وسیله نقلیه وجود دارد. حسن به چند

حالت می‌تواند از شهر A به شهر D برود به شرطی که از هر وسیله نقلیه حداکثر یکبار استفاده کند؟

۱۰۶۵ (۲)

۴۵۵ (۱)

۷۵۰ (۴)

۵۳۵ (۳)

۲- **نهایی** با ارقام ۲, ۳, ۴, ..., ۹ چند عدد ۸ رقمی (بدون تکرار ارقام) می‌توان نوشت بطوری که در هیچ کدام از آن‌ها دو رقم متوالی فرد نباشند؟

۴۸ (۴)

۴۰۳۲۰ (۳)

۱۱۵۲ (۲)

۵۷۶ (۱)

۳- با ارقام ۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۸, ۹ چند عدد ۵ رقمی با ارقام غیرتکراری می‌توان ساخت که دو رقم آن زوج و سه رقم آن فرد باشد بطوری که ارقام زوج

کنار هم و ارقام فرد هم کنار هم قرار گیرند؟

۲۸۸ (۴)

۷۲ (۳)

۳۶ (۲)

۵۷۶ (۱)

۴- **نهایی** مقدار n در معادله $(n+1)! = 15(15! + 14!)$ کدام است؟

۱۶ (۴)

۱۵ (۳)

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

۵- با حروف کلمه flowers چند جایگشت هفت حرفی می‌توان ساخت که حرف o در وسط قرار گیرد و حرف s و w در ابتدا و انتهای کلمه قرار

نگیرد؟

۲۰۸ (۴)

۲۲۸ (۳)

۲۴۸ (۲)

۲۸۸ (۱)

محل انجام محاسبات

۶- یک مجموعه با n عضو شامل حروف a, b, c است. اگر این مجموعه دارای ۲۱ زیرمجموعه ۳ عضوی شامل حرف a و فاقد حروف b و c باشد.

مجموعه n عضوی چند زیرمجموعه ۲ عضوی دارد؟

۲۴ (۴)

۲۸ (۳)

۳۶ (۲)

۴۵ (۱)

۷- **نهایی** به چند حالت می‌توان از میان ۱۰ دانش‌آموز کلاس دهم و ۸ دانش‌آموز کلاس نهم یک گروه ۳ نفره انتخاب کرد به طوری که حداقل ۲

دانش‌آموز کلاس دهمی انتخاب شده باشد؟

۲۴۰ (۴)

۴۸۰ (۳)

۳۶۰ (۲)

۱۲۰ (۱)

۸- از بین ۷ دانشجو که ۲ نفر از آن‌ها گواهی‌نامه رانندگی دارند می‌خواهیم ۵ نفر را با یک ماشین به تحقیق علمی بفرستیم. در چند حالت هر دو فرد

گواهی‌نامه‌دار با هم به این تحقیق خواهند رفت و یکی از آن‌ها رانندگی می‌کند؟ (ظرفیت صندلی‌ها ۵ نفر و ترتیب نشستن آن‌ها مهم است)

۲۴۰ (۴)

۱۲۰ (۳)

۷۲۰ (۲)

۴۸۰ (۱)

۹- فضای نمونه آزمایش پرتاب $(n+3)$ سکه دارای ۲۵۶ برآمد است. فضای نمونه آزمایش پرتاب $(n-2)$ تاس و n سکه چند عضو دارد؟

۲۶۱۲ (۴)

۱۰۸۰ (۳)

۶۹۱۲ (۲)

۵۷۶ (۱)

۱۰- دو تاس قرمز و آبی را پرتاب می‌کنیم. اگر حاصل ضرب دو عدد رو شده مضرب ۱۲ باشد، یک تاس مشکی و در غیر این صورت ۲ سکه پرتاب

می‌کنیم. فضای نمونه این آزمایش تصادفی چند عضو دارد؟

۱۵۴ (۴)

۱۵۸ (۳)

۱۶۸ (۲)

۱۵۶ (۱)

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

معادله درجه دوم
(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا)
تابع
(مفهوم تابع)
صفحه‌های ۳۳ تا ۴۹

۱۱- اگر $\frac{2}{x-2} - 1 = \frac{3x^2 + 2}{(x-2)(2x+3)}$ باشد، تعداد جواب‌های معادله کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۲- به ازای کدام مقدار m ، $x = -2$ جواب معادله $\frac{x^2 + 3m}{-m} - \frac{x}{-2} = \frac{x(x+1)}{-3m}$ است؟

- (۱) $\frac{5}{6}$ (۲) $\frac{-5}{6}$ (۳) $\frac{6}{5}$ (۴) $\frac{-6}{5}$

۱۳- استخری توسط دو شیر A و B پر می‌شود. شیر A، ۳ ساعت زودتر از شیر B استخر را پر می‌کند و اگر هر دو شیر با هم باز باشند استخر در ۲ ساعت پر می‌شود. هر دو شیر را باز می‌کنیم و پس از یک ساعت شیر A خراب می‌شود. مابقی استخر توسط شیر B در چند دقیقه پر خواهد شد؟

- (۱) ۱۸۰ (۲) ۹۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۶۰

۱۴- محمد کاری را در مدت ۶ ساعت انجام می‌دهد و علی همان کار را در مدت ۱۲ ساعت انجام می‌دهد. نفر سومی به آن‌ها اضافه می‌شود و همان کار را در مدت t ساعت انجام می‌دهد. اگر ۳ نفر با هم کار کنند، کار در مدت ۲ ساعت انجام می‌شود. t چند ساعت است؟

- (۱) ۶ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۵- یک کیک را بین چند نفر تقسیم کردیم و به هر یک مقدار مساوی رسید. پس از نیم‌ساعت یک نفر و پس از یک ساعت ۲ نفر دیگر به این جمع اضافه شد سپس دوباره یک کیک مشابه کیک اول بین آن‌ها به‌طور مساوی تقسیم گردید. پس از اضافه شدن این افراد به هر یک $\frac{1}{6}$ کمر رسید. تعداد اولیه

چند نفر بودند؟

- (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۶ (۴) ۴

محل انجام محاسبات

۱۶- گلدانی داریم از جنس نقره و مس که نسبت جرم نقره خالص به جرم مس خالص آن، برابر ۷ است. اگر گلدان را ذوب کرده و به آن ۱۰۰ گرم نقره

اضافه کنیم و دوباره گلدان را بسازیم ۹۰ درصد جرم گلدان از نقره خالص است. جرم نقره در گلدان جدید چند گرم است؟

- ۴۰۰ (۱) ۳۵۰ (۲) ۴۵۰ (۳) ۵۰۰ (۴)

۱۷- مجموع ریشه‌های معادله $\frac{2x-1}{x+2} - \frac{x-3}{x-2} = \frac{2}{3}$ ، کدام است؟

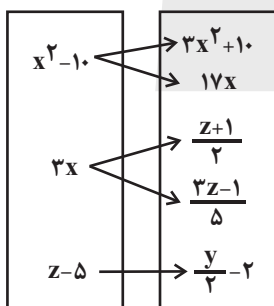
- ۱۲ (۴) ۶ (۳) ۴ (۲) -۴ (۱)

$$A = \{(2, a^2 - a - 2), (5, -8), (2a + 1, k^2), (-1, 5), (2, 0)\}$$

۱۸- اگر رابطه روبه‌رو یک تابع باشد، حاصل $k^2 + 2a^2$ کدام است؟

- ۱۴ (۴) ۱۵ (۳) ۷ (۲) صفر (۱)

۱۹- اگر رابطه مقابل تابع باشد؛ حاصل xyz کدام است؟

- ۷۰ (۱)

- ۵۶ (۲)

- ۴۲ (۳)

- ۸۴ (۴)

۲۰- رابطه $f = \{(3, m^2), (2, 1), (-3, m), (-2, m), (3, m+2), (m, 4)\}$ یک تابع است، حاصل $f(-3) + f(3)$ کدام است؟

- ۲ (۴) ۶ (۳) ۴ (۲) صفر (۱)

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم
و سیزدهم
(دوره بازگشت و بیداری)
پایه‌های آوایی ناهمساز
صفحه‌های ۱۰ تا ۲۸
علوم و فنون ادبی (۱):
فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۷ تا ۵۸

۲۱- کدام گزینه از دیدگاه تاریخ ادبیات صحیح نیست؟

- (۱) دانشمندان در زمان سامانیان علاوه بر زبان پارسی، آثار ارزنده‌ای به زبان عربی پدید آوردند.
- (۲) غزنویان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان پارسی را رواج دهند، بنابراین فضل و ادب از همان اولین روزهای شکست سامانیان از ترکان هم دوران درخشانی داشت.
- (۳) امرای سامانی با تأکید بر ضرورت تألیف به زبان فارسی و گردآوری تاریخ و روایات گذشته ایرانی در برابر خلافت بغداد به هويت مستقلی دست یافتند.
- (۴) پایه حماسه‌های ملی در قرن چهارم گذاشته شد که زبان فارسی را با ادبیات غنی آن به اوج رساند.

۲۲- **نهایی** کدام بخش مشخص شده از عبارت زیر از لحاظ تاریخ ادبیات نادرست است؟

«آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده بیشتر آثار دینی زردشتی است. حتی رساله‌های کوچکی که آنها را در زمره آثار غیردینی به شمار می‌آورند،

(۳)

(۲)

(۱)

مانند «بادگار زیران» نیز رنگ دینی دارند. آثار ادبی منثور و منظوم این زبان باقی مانده است.»

(۴)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۳- **نهایی** موارد کدام گزینه درباره نثر دوره بیداری نادرست است؟

- (الف) تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر، جاذبه زیادی داشت. اثر قابل توجه «تاریخ بیداری ایرانیان» تألیف ناظم‌الاسلام کرمانی است که موضوع آن تاریخ مشروطه است.
- (ب) در دوره ناصرالدین شاه با رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا، نمایشنامه‌نویسی هم رواج یافت. اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، میرزاآقا تبریزی بود که چند نمایشنامه کوتاه تألیف کرد.
- (ج) مجله بهار که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی منتشر می‌شد. پس از آن دو مجله «دانشکده» و «توبهار» با مدیریت ملک‌الشعراى بهار به عرصه ظهور رسیدند.
- (د) ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپخانه در زمان ناصرالدین شاه آغاز شد. از میان مهم‌ترین آثار ترجمه‌شده در این دوره می‌توان «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه را نام برد.

۴ د - الف

۳ ج - د

۲ ب - ج

۱ الف - ب

۲۴- درباره «قائم‌مقام فراهانی» موارد کدام گزینه نادرست هستند؟

- (الف) قبل از وی نثر فارسی متکلف بود، ولی او آن را آسان کرد.
- (ب) در نثر مسجع از سعدی تقلید می‌کرد.
- (ج) در روزنامه‌نگاری مهارت داشت و روزنامه «سروش» را در استانبول منتشر کرد.
- (د) عبارات کوتاه او گاه موزون و مسجع هستند.
- (ه) قائم‌مقام احیاکننده شعر فارسی است و مهم‌ترین اثرش «منشآت» است.

۴ د - ه

۳ الف - ب

۲ الف - ج

۱ ج - ه

۲۵- **نهایی** کدام گزینه درباره «فرخی یزدی» صحیح نیست؟

- (۱) سعدی و حافظ بر او بسیار تأثیرگذار بودند و آشنایی با سعدی طبعش را شکوفا کرد.
- (۲) در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد در مجلس شورای ملی بود.
- (۳) آزادی و وطن دو مفهوم اصلی شعر وی هستند و در نهایت به خاطر آزادی‌خواهی جانش را فدا کرد.
- (۴) مصراع «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی» سرآغاز یکی از سروده‌های اوست.

۲۶- در کدام بیت آرایهٔ سجع مشاهده نمی‌شود؟

- (۱) از تو جفا کردن روا و ما وفا جستن خطا
 (۲) چندان دعا کن در نهان چندان بنال اندر شبان
 (۳) گفتا نه این خواهیم نه آن دیدار حق خواهیم عیان
 (۴) اندر جهان هر آدمی باشد فدای یار خود
- پای تصرف را بنه بر جانِ خون‌پالای ما
 کز گنبد هفت آسمان در گوش تو آید صدا
 گر هفت بحر آتش شود من در روم بهر لقا
 یار یکی انبان خون یار یکی شمس ضیا

۲۷- در کدام جمله‌ها نوع سجع یکسان است؟

- (الف) دست گیر که چون تو دست‌گیر نیست؛ دریاب که جز تو پناه نیست و پرسش ما را جز تو جواب نیست.
 (ب) الهی آمدم با دو دست تهی، سوختم به امید روز بهی، چه باشد اگر بر این دل خسته‌ام مرهم نهی.
 (ج) الهی مرا دردی است که بهی مباد پس این درد مرا صواب است، با خرسندی دردمندی به درد خود کسی را چه حساب است.
 (د) هر چه از باران منت است بهار آن دمی است و دانش و کوشش محنت آدمی است.
 (ه) الهی از گرم تو همین چشم داریم و از لطف تو همین گوش داریم.

- (۱) الف، هـ (۲) ب، د (۳) ج، هـ (۴) د، الف

۲۸- در کدام گزینه هر سه نوع سجع به کار رفته است؟

- (۱) جوهر اگر در خلاب افتد، همچنان نفیس است و غبار اگر به فلک رسد، همان خسیس. استعداد بی‌تربیت دریغ است و تربیت نامستعد ضایع. قیمت شکر نه از نی است که آن خود خاصیت وی است.
 (۲) فریب دشمن مخور و غرور مداح مخر، که این دام زرق نهاده است و آن دامن طمع گشاده. احق را ستایش خوش آید چون لاشه که در کعبش دمی فربه نماید.
 (۳) مال از بهر آسایش عمر است نه عمر از بهر گرد کردن مال. علم از بهر دین پروردن است نه از بهر دنیا خوردن. دو کس دشمن ملک و دین‌اند: پادشاه بی‌حلم و زاهد بی‌علم.
 (۴) خبری که دانی که دلی بیازارد، تو خاموش تا دیگری بیارد. متکلم را تا کسی عیب نگیرد، سخنش صلاح نپذیرد. همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال.

۲۹- در عبارت زیر، واژه‌های کدام گزینه، طرفین سجع نیستند؟

- «طایفه‌ای دزدان عرب بر سر کوهی نشسته بودند و منفذ کاروان بسته و رعیت بلدان از مکاید ایشان مرعوب و لشکر سلطان مغلوب. به حکم آن که ملاذی منبع از قلّه کوهی به‌دست آورده بودند و ملجا و ماوای خود کرده. مدبران ممالک آن طرف در دفع مضرت ایشان مشورت کردند.»

- (۱) بسته، نشسته (۲) مضرت، مشورت (۳) مرعوب، مغلوب (۴) آورده، کرده

۳۰- در کدام گزینه، سجع نمی‌یابید؟

- (۱) ای یوسف خوش‌نام ما، خوش می‌روی بر بام ما
 (۲) از مه ستاره می‌بری تو پاره پاره می‌بری
 (۳) تیرو تیغت تازه دارد دین تازی را همی
 (۴) اول بگیر آن جام مه، بر کفه آن پیر نه
- ای درشکسته جام ما، ای بردریده دام ما
 گه شیرخواره می‌بری گه می‌کشانی دایه را
 چون کمین دارد کمانت بر گمان بدگمان
 چون مست گردد پیر ده، رو سوی مستان ساقیا

۳۱- به ترتیب وزن چند مصراع «مستفعل مستفعل مستفعل فع» و «مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع» است؟

- ای چشم تو مست خواب و سرمست شراب	- صد جان نکند آن چه کند بوی وصال
- ما را میفکن ای پناه بی پناهان	- ای شمع جمع و مونس دل های غم خوار
- کس باز نیاید دگر اندر نظرت	- در وصف نیاید که چه مطبوع و چه زیباست
(۱) یک - دو	(۲) دو - دو
(۲) دو - دو	(۳) دو - یک
(۳) دو - یک	(۴) سه - دو

۳۲- وزن کدام بیت، متفاوت است؟

(۱) کسان که تلخی زهر طلب نمی دانند	ترش شوند و بتابند رو ز اهل سوال
(۲) چنان مگوی، ولیکن چنان نمای به خلق	که مای از تو بترسد به سند و هند و یمن
(۳) وگر به پیش من آید خیال یار که چونی	حیات نو بپذیرد تن نزار چه باشد
(۴) ای اشنیده هنرهای خسروان به خبر	بیا ز خسرو مشرق عیان ببین تو هنر

۳۳- وزن کدام بیت «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» است؟

(۱) بنشین چو گل در کنارم تا بشکفد گل ز خارم	ای روی تو لاله زارم وی موی تو سوسن من
(۲) خاموش باش و لب مگشا خواجه غنچه وار	می خند زیر لب تو به زیر ظلال گل
(۳) نعمت او گستریده بر همه گیتی	آنچه کس از نعمتش نبینی عریان
(۴) عمری است تا من در طلب، هر روز گامی می زنم	دست شفاعت هر زمان در نیک نامی می زنم

۳۴- وزن کدام بیت، ناهمسان است؟

(۱) دلم که مرغ تو آمد به دام باز گرفتی	نه خاک تو شدم از من چه گام باز گرفتی
(۲) تو چه دانی که از وفا چه نمودم به جای تو	علم الله که جان من چه کشید از جفای تو
(۳) طبیب راه نشین درد عشق شناسد	برو به دست کن ای مرده دل مسیح دمی
(۴) ابله‌ی کو روز روشن شمع کافوری نهد	زود بینی کش به شب روغن نباشد در چراغ

۳۵- کدام بیت در وزن ناهمسان سروده نشده است؟

(۱) خواجه که خاک پای گدایان کوی توست	شاهی کند گرش تو بگویی گدای ماست
(۲) در دل عشاق فخر و ملک دو عالم	ننگ بود عار همچنانک تو دیدی
(۳) دلم ز پاس نفس تار می شود، چه کنم	وگر نفس کشم افگار می شود، چه کنم
(۴) رسید هر که درین خاکدان به گنج قناعت	چو مور، زیر زمین برد عیش روی زمین را

۳۶- وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

- (۱) ای خان و مان بمانده و از شهر خود جدا (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)
- (۲) اندر دل ما تویی نگارا (مستفعل فاعلات مستف)
- (۳) دیدی که چه کرد یار ما دیدی (مستفعل فاعلات مفعولن)
- (۴) ای غافل از شمار چه پنداری (مستفعلن مفاعلن مفعولن)

۳۷- کدام گزاره دربارهٔ رباعی زیر نادرست است؟

- «ای دل غمِ عشق از برای من و توست
 سر بر خط او نه که سزای من و توست»
- «تو چاشنی درد ندانسی ورنه
 یک دم غمِ دوست خون‌بهای من و توست»

- (۱) در وزن همسان «مستفعل مستفعل مستفعل فع» سروده شده است.
- (۲) وزن ابیات، قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد.
- (۳) در رباعی بالا آرایه‌های «استعاره، مجاز، حس آمیزی و ایهام» مشاهده می‌شود.
- (۴) این رباعی با بیت «دل که از چاشنی درد خبردار بود / پاس غم‌های تو را خدمت مهمان داند» تناسب مفهومی دارد.

۳۸- شیوهٔ خطاب شاعر در کدام بیت به ابیات زیر نزدیک است؟

- «ای خواجه، رسیده است بلندیت به جایی
 کز اهل سماوات به گوش تو رسد صوت»
- «گر عمر تو چون قد تو باشد به درازی
 تو زنده بمائی و بمیرد ملک الموت»
- (۱) خواجه در ابریشم و ما در گلیم
- (۲) به جان خواجه و حق قدیم و عهد درست
- (۳) من از خلق آن خواجه خرم شدم
- (۴) ناصح گفت که جز غم چه هنر دارد عشق

۳۹- در کدام بیت منظور از هر دو مفهوم «دین» و «وطن» با مفهوم این دو واژه در بیت زیر یکسان است؟

- «جنگ ننگ است در شریعت من
 جز پی پاس دین و حفظ وطن»
- (۱) قول و شرافت همگی از میانه شد
- (۲) هوای کوی تو از سر نمی‌رود آری
- (۳) هیچ‌کس را در جهان این مایه مردی نبود
- (۴) یک روز بود مرز وطن کاغذین حصار
- از پی دزدی وطن و دین بهانه شد
- غریب را دل سرگشته با وطن باشد
- کو به میدان خطر سازد برای دین وطن
- امروز مرزها همه رویینه‌پیکر است

۴۰- وظیفه‌ای که شاعر در بیت زیر به مخاطبانش تحمیل می‌کند در بیت کدام گزینه تکرار نشده است؟

- «خاک لب‌تشنهٔ خون است و ز سرچشمهٔ دل
 آب آتش‌زده چون چاه سقر بگشایید» (سقر = جهنم)
- (۱) لعبت چشم به خونین‌بچگان حمله شد
- (۲) سیل خون از جگر آرید سوی باغ دماغ
- (۳) از طرب روزه بگیرد و ز خون‌ریز سرشک
- (۴) به غم تازه شما بید مرا یار کهن
- راه آن حامله را وقت سحر بگشایید
- ناودان مرّه را راه گذر بگشایید
- نه به خون‌ریزهٔ این خوانچهٔ زر بگشایید
- سر این بار غم عمرشکر بگشایید

۴۵- **نهایی** به ترتیب، کدام یک در رابطه با شکل گیری علوم اجتماعی، درست و در رابطه با تعریف علوم اجتماعی، نادرست است؟

- ۱) مطالعه علمی اجتماعات مختلف به شکل گیری علوم اجتماعی انجامیده است. - مجموعه ای از دانش ها را دربرمی گیرد.
- ۲) مطالعه عملی اجتماعات مختلف به شکل گیری علوم اجتماعی انجامیده است. - صرفاً به اثرگذاری و اثرپذیری اجتماعات بر کنش های اجتماعی و کنش های اجتماعی بر اجتماعات می پردازد.
- ۳) مطالعه علمی اجتماعات مختلف به شکل گیری علوم اجتماعی انجامیده است. - صرفاً به اثرگذاری و اثرپذیری اجتماعات بر کنش های اجتماعی و کنش های اجتماعی بر اجتماعات می پردازد.
- ۴) مطالعه علمی اجتماعات مختلف به شکل گیری علوم اجتماعی انجامیده است. - مجموعه ای از دانش ها را دربرمی گیرد.

۴۶- **نهایی** به ترتیب، کدام گزینه صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر را به درستی نشان می دهد؟

- علوم انسانی کنش های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می کند.
 - قانون علیت می گوید خود به خود اتفاقی در جهان رخ نمی دهد.
 - فلسفه نه جزء علوم طبیعی؛ بلکه جزء علوم انسانی است.
 - علت بحث نکردن علوم انسانی از فعالیت های غیر ارادی، کنش نبودن این فعالیت هاست.
- ۱) غ - ص - ص - ص ۲) غ - غ - غ - ص ۳) غ - غ - ص - غ ۴) ص - ص - ص - غ

۴۷- کدام یک از گزینه های زیر از جمله فواید علوم اجتماعی نیست؟

- ۱) علوم اجتماعی شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش های ابزاری را در اختیار ما قرار می دهد.
- ۲) علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند.
- ۳) علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره ارزش ها و هنجارهای اجتماعی را دارد اما برای نقد و اصلاح آنها باید از علوم انسانی هم کمک بگیرد.
- ۴) علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان ها کمک می کنند.

۴۸- به ترتیب، کدام گزینه درباره علوم طبیعی درست اما درباره علوم اجتماعی نادرست است؟

- ۱) به مطالعه درباره جهان طبیعی و پدیده های آن می پردازد - به شناخت و فهم معانی کنش های آدمیان می پردازد.
- ۲) این علوم و فناوری حاصل از آن ها ابزار بهره مندی انسان از طبیعت هستند - فضیلت، عدالت، سعادت و راه صحیح زندگی را می شناسد و درباره کنش های خوب و بد انسان ها داوری می کند.
- ۳) علوم ابزاری تلقی می شود چرا که ابزار تسلط انسان بر طبیعت است - عواملی که بر زندگی انسان و کنش های او تأثیر دارند را شناسایی می کند.
- ۴) انسان را از محدودیت های موجود در طبیعت رها می سازد - از کنش های ناپسند و ظالمانه انسان ها انتقاد می کند و انسان را از ظلم ها و اسارت هایی که در اثر حوادث طبیعی پدید می آید، آزاد می سازد.

۴۹- در متن زیر، به ترتیب به کدام یک از فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی اشاره شده است؟

«مجامع بین المللی تاکنون کنفرانس های گوناگونی برای مقابله با بحران محیط زیست برگزار کرده اند. این کنفرانس ها، مسائل و مشکلات زیست محیطی در سطح جهانی را ناشی از عملکرد بسترهای معرفتی جهان غرب می دانند و آن را عامل اصلی کنش های اخلاقی ناپسند آدمیان می شمارند. تأثیر بحران های زیست محیطی در به وجود آمدن بحران های معرفتی و معنوی، اندیشمندان علوم اجتماعی را بر آن داشته است تا اصول و قواعد جدیدی برای بهره برداری از فناوری نوین مدون کنند.»

- ۱) شناخت راه صحیح زندگی - شناخت فضیلت و سعادت - انتقاد از کنش های ناپسند آدمیان
- ۲) انتقاد از کنش های ناپسند انسان - شناسایی عوامل موثر بر کنش انسان - کمک به استفاده صحیح از دانش ابزاری
- ۳) آزادسازی انسان از ظلم - انتقاد از کنش های غیر اخلاقی - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از طبیعت
- ۴) نقد و داوری کنش های آدمیان - پیشگیری از پیامدهای نامناسب کنش انسانی - فهم معنای کنش آدمیان

۵۰- به ترتیب، پاسخ هر یک از پرسش های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- الف) چه عاملی سبب می شود تا پیش بینی در علوم اجتماعی پیچیده تر از علوم طبیعی باشد؟
 - ب) دانشمندان علوم اجتماعی از چه طریقی تأثیر اجتماعات بر زندگی انسان را توضیح می دهند؟
 - پ) علوم اجتماعی چگونه فرصت موضع گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می آورد؟
 - ت) شکل گیری رویکردهای مختلف در جامعه شناسی، بر چه اساسی می باشد؟
- ۱) ارادی و آگاهانه بودن کنش های اجتماعی - پیش بینی کنش ها و پیامدهای آن ها - شناخت و فهم معنای کنش های آدمیان - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی
 - ۲) ارادی و آگاهانه بودن پدیده های اجتماعی - با کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی - شناخت و فهم معنای کنش های آدمیان - دوری و نزدیکی به علوم انسانی
 - ۳) ارادی و آگاهانه بودن کنش های اجتماعی - با کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی - داوری درباره پدیده های اجتماعی و انتقاد از آن ها - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی
 - ۴) ارادی و آگاهانه بودن پدیده های اجتماعی - پیش بینی کنش ها و پیامدهای آنها - داوری درباره پدیده های اجتماعی و انتقاد از آن ها - دوری و نزدیکی به علوم انسانی

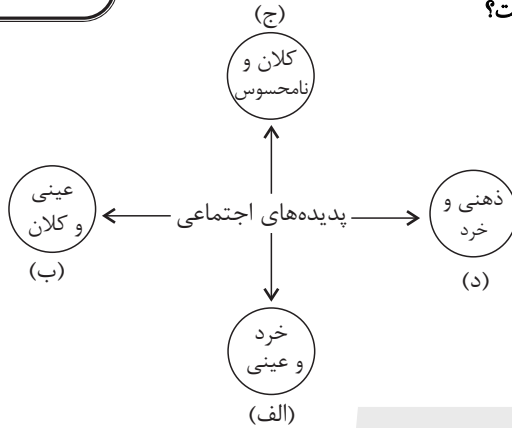
جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید. می‌توانید به سؤالات ۵۱ تا ۵۵ «یا» به سؤالات ۵۶ تا ۶۰ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

زندگی اجتماعی

(اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی، جهان‌های اجتماعی، پیامدهای جهان اجتماعی) صفحه‌های ۲۵ تا ۵۰

۵۱- جایگاه پدیده‌های اجتماعی زیر به ترتیب در کدام قسمت از نمودار است؟

- عیادت از بیمار
- آزادی بیان
- علاقه به نویسنده خاص
- ساختمان وزارت کشور
- (۱) الف - ب - د - ج
- (۲) الف - ج - د - ب
- (۳) ب - ج - الف - د
- (۴) ج - د - الف - ب

۵۲- به ترتیب، هر یک از موارد زیر بر روی کدام قسمت از نمودار «خرد - کلان» قرار می‌گیرد؟

- «دادگاه شورای حل اختلاف - سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک - شکایت محلی ناشی از آلودگی صوتی»
- (۱) میانه - کلان - میانه - خرد
 - (۲) کلان - میانه - خرد - میانه
 - (۳) میانه - کلان - کلان - خرد
 - (۴) کلان - کلان - میانه - میانه

۵۳- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- چگونه به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم؟
- یکی از مهم‌ترین انتقادهای خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را چه کسانی مطرح کردند؟
- تفاوت‌هایی که جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل کند، مربوط به کدام لایه است؟

- (۱) با رجوع به تاریخ گذشته خود - جامعه‌شناسان - سطحی
- (۲) هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگر می‌گشاییم - مردم‌شناسان - سطحی
- (۳) با رجوع به تاریخ گذشته خود - مردم‌شناسان - عمیق
- (۴) هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگر می‌گشاییم - جامعه‌شناسان - عمیق

۵۴- چند مورد از عبارتهای زیر، درباره جهان‌های اجتماعی نادرست است؟

- الف) نظریه استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب افتاده، محصول دیدگاه کسانی است که به تاریخ بشر نگاه خطی دارند یعنی معتقدند همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند و شبیه یکدیگرند.
- ب) برخی از اندیشمندان اجتماعی معتقدند که جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند و با یکدیگر روابط متقابل دارند و از دستاوردهای یکدیگر مطابق با نیاز خود و بدون نیاز به هیچ‌گونه تغییری بهره می‌برند.
- پ) براساس دیدگاه متنوع بودن جهان‌های اجتماعی، علی‌رغم اینکه جهان‌های اجتماعی از تجربیات یکدیگر استفاده می‌کنند اما هیچ جهان اجتماعی با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد.
- ت) بر اساس نظرات جامعه‌شناسانی همچون اگوست کنت، دورکیم و مارکس، جهان‌های اجتماعی مانند یک نوع موجود زنده‌اند که تفاوت آنها با یکدیگر مانند تفاوت موجودات زنده با یکدیگر است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۵- عبارت درست در رابطه با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی کدام است؟

- (۱) به یکدیگر وابسته نیستند - رابطه دوسویه نظم و آزادی، از پیامدهای الزامی هر جهان اجتماعی است.
- (۲) برخی محدودیت‌ها، مانع بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند - محدودیت‌های زبانی، مبادله معانی پیچیده بین هم‌زبانان را دشوار می‌کنند.
- (۳) به یکدیگر وابسته‌اند و بدون یکدیگر محقق نمی‌شوند - محدودیت‌های زبانی، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورند.
- (۴) برخی محدودیت‌ها، فرصت شکوفایی فطرت آدمی را فراهم نمی‌آورند - جهان‌های اجتماعی مختلف را نمی‌توان براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند ارزیابی کرد.

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۵۱ تا ۵۵ پاسخ نداد‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۵۶ تا ۶۰ پاسخ دهید.

فرهنگ جهانی

(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲)

فرهنگ معاصر غرب و نظام

نوین جهانی

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب،

چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب)

صفحه‌های ۲۷ تا ۵۴

۵۶- کدام گزینه مطابق ترتیب مراحل گسترش فرهنگ اسلامی است؟

- ۱) قبل از ظهور اسلام، عربستان، فرهنگ جاهلی قبیله‌ای داشت - قدرت سیاسی جوامع اسلامی تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود - فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرد - انقلاب اسلامی ایران نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.
- ۲) در جهان اسلام در برابر نفوذ فرهنگ غرب مقاومت‌هایی شکل گرفت - فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم کرد - رسول خدا پس از سیزده سال دعوت مردم به اسلام، حکومت اسلامی را تشکیل داد - متفکران جهان اسلام خطرات سلطه فرهنگ غرب را گوشزد کردند.
- ۳) خداوند سبحان پیامبر خود را با آیات روشنگر برای تبلیغ توحید برانگیخت - دوران خلافت از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت - دولت‌های استعماری غربی با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر دولت‌مردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند - مکاتب ناسیونالیسم و مارکسیسم، وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌کردند.
- ۴) استبداد قومی و ایلی به استبداد استعماری تبدیل شد - غلبه قدرت‌هایی با فرهنگ قومی و قبیله‌ای مانع از آشکار شدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی به طور کامل شد - در سال نهم هجرت گروه‌های مختلف برای پذیرش فرهنگ اسلامی از سراسر عربستان به مدینه آمدند - امت اسلامی با الهام از انقلاب اسلامی مرحله جدیدی را در گسترش فرهنگی جهان اسلام آغاز کردند.

۵۷- کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) در فرهنگ معنوی آبادی دنیا هدف مستقلی نیست بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد.
- ۲) اومانیسم مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب و از نتایج منطقی سکولاریسم است.
- ۳) سکولاریسم آشکار، باور و فلسفه‌هایی که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند و در خدمت اهداف دنیوی قرار می‌گیرند را شامل می‌شود.
- ۴) در فرهنگ‌های دینی افرادی که هواهای نفسانی خود را دنبال می‌کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند.

۵۸- کدام گزینه با متن زیر، مطابقت دارد؟

«فرعون ناگزیر بود خود را در زمره خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت خود را توجیه کند و می‌گفت من پروردگار برتر شما هستم.»

- ۱) در فرهنگ‌های دینی، افرادی که هواهای نفسانی را دنبال می‌کنند، آن را به صورت آشکار اظهار نمی‌کنند بلکه در قالب مفاهیم دینی، نفس پرستی خود را پنهان می‌کنند.
- ۲) حقوق بشر بر مبنای اندیشه اومانیستی، بر خلاف حقوق انسان در فرهنگ دینی که مبتنی بر فطرت الهی انسان است صرفاً بر اساس خواسته‌ها، عادت‌ها و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می‌گیرد.
- ۳) در فرهنگ‌هایی که نگاه توحیدی ندارند، انسان موجودی صرفاً این جهانی است که مستقل از خدا اجازه هرگونه تصرفی را در دیگر موجودات دارد.
- ۴) در فرهنگ‌های سکولار، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است به گونه‌ای که دین‌داران ناگزیرند رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی کنند.

۵۹- مصداق‌های «الف»، «ب» و «پ» به ترتیب کدام است؟

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون نوزدهم و بیستم	«الف»	دانش ابزاری
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	«ب»
پایان قرن بیستم	«پ»	بحران معرفتی

- ۱) نفی عقل و وحی - دانش ابزاری - حس‌گرایی
- ۲) نفی عقل و تجربه - دین بدون شریعت - نفی عقل و وحی
- ۳) حس‌گرایی - دنیسم - افول تجربه‌گرایی
- ۴) نفی عقل - علم سکولار - حس‌گرایی

۶۰- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر با مفاهیم کدام گزینه ارتباط دارد؟

- مهم‌ترین ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ معاصر غرب
- اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد
- وجه مشترک روشنگری در معنای خاص در فرهنگ جدید غرب

- ۱) روشنگری در معنای عام - دنیسم - حس‌گرایی
- ۲) روشنگری - پیامد افول عقل‌گرایی - بحران معرفت‌شناختی
- ۳) روشنگری در معنای خاص - پیامد افول حس‌گرایی - حس‌گرایی
- ۴) روشنگری - دنیسم - کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی رشد

(مقدمه، تعریف روان‌شناسی رشد، ...، ویژگی‌های رشد در دوره کودکی) صفحه‌های ۳۴ تا ۵۲

۶۱- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- رعایت کردن حقوق دیگران در حیطه رشد اجتماعی بررسی می‌شود.
- بررسی‌های روان‌شناسی رشد، از زمان تولد فرد آغاز می‌شود.
- بررسی اثر متقابل جسم و روان در حیطه روان‌شناسی رشد است.
- شرکت در فعالیت‌های نوع‌دوستانه نشان‌دهنده رشد اجتماعی است.

(۱) د-د-د-ن (۲) د-ن-د-ن (۳) ن-د-ن-د (۴) ن-ن-ن-د

۶۲- پاسخ صحیح هریک از سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- کدام نوع از دوقلوها حتماً باید هم‌جنس باشند؟
 - کدام دسته از عوامل صفاتی را ایجاد می‌کنند که از قبل در فرد نهفته است؟
 - آیا عوامل محیطی می‌توانند ریش را تحت تأثیر قرار دهند؟
 - با توجه به عوامل وراثتی، خصوصیات چه افرادی به ما امکان پیش‌بینی شناخت و رفتار فرد را می‌دهد؟
- (۱) همسان - وراثتی - بله - فامیل نزدیک و دور
(۲) همسان - وراثتی - خیر - صرفاً فامیل نزدیک
(۳) همسان - محیطی - بله - صرفاً فامیل دور
(۴) ناهمسان - وراثتی - تا حدودی - گروه همسالان

۶۳- در رابطه با مراحل مهم رشد در فراخانای زندگی، کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل کوتاه بودن رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم کرد.
- (۲) امروزه تمامی روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند و آن را مهم می‌دانند.
- (۳) حیطه‌های مختلف رشد در طول زندگی یا فراخانای زندگی، به مراحل مختلف تقسیم می‌شود.
- (۴) عمر انسان بعد از تولد به سه دوره طفولیت، کودکی اول و کودکی دوم تقسیم می‌شود.

۶۴- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب با کدام گزینه همخوانی بیشتری دارد؟

- غلت زدن
- بلند شدن از وضعیت نشسته
- نشستن با کمک
- راه رفتن مستقل

- (۱) ۲ تا ۵ ماهگی - ۹ تا ۱۲ ماهگی - ۳ تا ۶ ماهگی - ۱۲ تا ۱۵ ماهگی
- (۲) ۵ تا ۸ ماهگی - ۲ تا ۵ ماهگی - ۳ تا ۶ ماهگی - ۷ تا ۱۰ ماهگی
- (۳) ۲ تا ۵ ماهگی - ۹ تا ۱۲ ماهگی - ۳ تا ۵ ماهگی - ۷ تا ۱۰ ماهگی
- (۴) ۵ تا ۸ ماهگی - ۹ تا ۱۲ ماهگی - ۳ تا ۵ ماهگی - ۱۲ تا ۱۵ ماهگی

۶۵- کدام عبارت در خصوص رشد انسان در دوره پیش از تولد نادرست است؟

- (۱) انتقال صفات ارثی از طریق ۲۳ کروموزوم صورت می‌گیرد.
- (۲) کیفیت تغذیه مادر از عوامل مؤثر بر رشد جنین است.
- (۳) نطفه انسان با بارور شدن تخمک تشکیل می‌شود.
- (۴) ۴۶ کروموزوم از والدین به انسان منتقل می‌شوند.

۶۶- رفتار کودکی سه ساله که موی خواهر خود را می‌کشد و هنگامی که خواهرش فریاد می‌کشد، دوباره این کار را تکرار می‌کند، مربوط به کدام یک از

حیطه‌های رشد انسان می‌شود و کدام عبارت در این خصوص صحیح است؟

- (۱) اخلاقی - از نظر کودک کاری اخلاقی است که اطرافیانش را خوشحال کند.
- (۲) اخلاقی - کودکان مسئول رفتار خود نیستند و تصویری از کار خوب و بد ندارند.
- (۳) هیجانی - رشد هیجانی در دوره کودکی، مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک و اطرافیان اوست.
- (۴) هیجانی - رشد هیجانی در دوره کودکی، معطوف به سه هیجان ساده ترس، خشم و ترحم است.

۶۷- نازنین دو ساله، در حال غذا خوردن است که ناگهان ظرف غذا را از روی میز می‌اندازد، بعد از فریاد مادر، ظرف دیگری را هم می‌اندازد. کدام یک از

موارد زیر می‌تواند تحلیل درستی از رفتار این کودک باشد؟

- (۱) نازنین تحت تأثیر محرک‌های ظاهری اشیاست و پردازش و رشد شناختی او به تکامل نرسیده است.
- (۲) نشانگر بروز هیجان ساده در این کودک و سالم بودن رشد هیجانی اوست.
- (۳) او با دریافت واکنش مادر، به هیجانات و رفتار خود جهت داده است.
- (۴) هیجانات ساده او به هیجانات مرکب تبدیل شده‌اند؛ یعنی هیجاناتی را بروز می‌دهد که با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابند.

۶۸- کدام مورد در خصوص عبارت زیر درست است؟

«علی ۶ سال دارد و کاری را اخلاقی می‌داند که دوستش محمد را خوشحال می‌کند. اما محسن که ۱۸ سال سن دارد، کار اخلاقی را به دلیل درستی

آن انجام می‌دهد نه صرفاً برای خوشحال کردن دوستش.»

- (۱) در تبیین فرایند رشد درک اخلاقی می‌توان گفت که کودکان در ابتدا، تصور کامل از کارهای خوب و بد دارند.
- (۲) در فرایند رشد درک اخلاقی، کودکان در ابتدا به دلیل نداشتن هیچ تصویری از کار خوب و بد، مسئول رفتار خود نمی‌باشند.
- (۳) منظور از رشد درک اخلاقی در اینجا همان انجام عمل اخلاقی برای خوشحال کردن دیگری و نه صرفاً درست بودن آن می‌باشد.
- (۴) منظور از رشد درک اخلاقی در اینجا همان انجام عمل اخلاقی است، هر چند همیشه دلیل انجام عمل اخلاقی متفاوت می‌باشد.

۶۹- کدام گزاره در عین درست بودن با مفهوم بیت زیر نیز مرتبط است؟

«از همت بلند بدین مرتبت رسید هرگز به مرتبت نرسد مردم دنی»

- (۱) شکل‌گیری هر خصوصیتی به آموزش و محیط مناسب نیاز دارد.
- (۲) افراد قدبلند بخش مهمی از این ویژگی را از پدر و مادر خود به ارث می‌برند.
- (۳) مهارت دوچرخه‌سواری نتیجه بی‌واسطه و مستقیم تغییرات رشدی است.
- (۴) تست‌زنی با برنامه در درس روان‌شناسی موجب افزایش تسلط در این درس می‌شود.

۷۰- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح‌شده، همخوانی بیشتری دارد؟

- بازه تولد تا دوماهگی

- ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد

- لی‌لی بازی کردن

- (۱) بالا نگه داشتن چانه و سینه - رشد شناختی - ۲ سالگی
- (۲) نشستن با کمک - رشد شناختی - ۲ سالگی
- (۳) بالا نگه داشتن چانه و سینه - رشد جسمانی - حرکتی - ۱۰ سالگی
- (۴) نشستن با کمک - رشد جسمانی - حرکتی - ۱۰ سالگی

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۳/۸/۴

آزمون ۴ آبان ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۱۵ تا ۱۰:۳۵ صبح

۹۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱) و (۳)	۲۰	۷۱	۹۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۹۱	۹۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۹۶	۱۰۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۰۱	۱۰۵	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران	۵	۱۱۱	۱۱۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۱۶	۱۲۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، هادی پولادی، محمدابراهیم تونندهجانی، رضا خانبابائی، میثم خوشنودی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آرزیتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، علی شکوری، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	فاطمه بیات، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، فاطمه عبدالوند، عادلہ علیرضایی مقدم
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قاندامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، حبیبه محبی، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدشنیبا، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، مهرشاد عباسی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونندهجانی	محمد بحیرایی	آروین حسینی، رامتین برزکار	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سپیده فتح‌اللهی، مهرزاد مشایخی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	ملیکا ذاکری، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، محمد صمدی زاداسفنگره	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام	علیرضا پدرام	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سمیرا معروف	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)

(متن و قواعد درس ۱)

صفحه‌های ۱ تا ۱۰

عربی (۱):

مَطَرُ السَّمَكَ / أَلْتَعَايِشُ السَّلْمِيُّ

درس‌های ۳ و ۴

صفحه‌های ۳۱ تا ۵۶

■ ■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۷۱ - ۷۹)

۷۱- نهایی ﴿ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴾:

۱) گفته شد به بهشت وارد شو، گفت ای کاش قوم من می‌دانستند آنچه را که پروردگارم برایم آمرزید و مرا از گرامی‌شدگان قرار داد!

۲) گفته است که وارد بهشت شو، گفت ای کاش قومم آنچه را پروردگارم به من آمرزید را بدانند و مرا گرامی قرار داده است!

۳) گفته شد به بهشت وارد شو، گفت کاش قوم من آنچه را که پروردگار من برایم آمرزید و مرا از گرامی‌شده‌ها قرار داد بدانند!

۴) گفته شد که وارد بهشت شو، گفت کاش قومم هرآنچه را که پروردگارم به من آمرزید و مرا از زمره گرامی‌شدگان قرار داد را می‌دانستند!

۷۲- « تَسَاقُطُ الْأَسْمَاكُ مِنَ السَّمَاءِ صَيَّرَ الْبَاحِثِينَ الشَّبَابَ مُتَحِيرِينَ. فَاجْتَمَعَ النَّاسُ فِي مَحَلِّ سَقُوطِ الْأَسْمَاكِ حَتَّى يَأْخُذُوهَا

إِلَى مَنَازِلِهِمْ! »:

۱) سقوط پی‌درپی ماهی‌ها از آسمان، پژوهشگران و جوانان را حیرت‌زده گردانید. پس مردم در مکان افتادن ماهی‌ها جمع می‌شدند تا آن‌ها را به منزل‌هایشان ببرند!

۲) افتادن پی‌درپی ماهیان از آسمان، پژوهشگران جوان را شگفت‌زده کرد. پس مردم در محل سقوط ماهی‌ها جمع می‌شوند و آن‌ها را به منزل‌های خود می‌برند!

۳) سقوط پی‌درپی ماهیان از آسمان، پژوهشگران و جوانان را حیران گردانید. پس مردم در محل سقوط ماهی‌ها جمع شدند تا آن‌ها را به خانه‌هایشان ببرند!

۴) افتادن پی‌درپی ماهی‌ها از آسمان، پژوهشگران جوان را حیران گردانید. پس مردم در مکان افتادن ماهی‌ها جمع شدند تا آن‌ها را به خانه‌های خود ببرند!

۷۳- « إِذَا غَضِبْتَ عَلَى أَحَدٍ عِنْدَ الْقُدْرَةِ فَلَا تَزْعَمْ أَنَّ الْغَضَبَ أَفْضَلُ مَا تَخْتَارُهُ بَلْ اعْفُ عَنْهُ فَإِنَّ الْعَفْوَ عَمَلٌ لَا شَيْءَ أَحْسَنَ

مِنْهُ عِنْدَ الْقُدْرَةِ! »: هرگاه

۱) بر کسی در هنگام توانایی خشمگین شدی پس آن را بهترین چیزی که بر می‌گزینی مپندار بلکه او را ببخش زیرا بخشش هنگام توانایی بهترین چیزی است که چیزی مانند آن نیست!

۲) بر کسی هنگام توانایی خشم گرفتی نباید گمان کنی که خشم بهترین چیزی است که آن را بر می‌گزینی بلکه عفو و بخشش، عملی است که هیچ چیزی بهتر از آن هنگام توانایی نیست!

۳) هنگام توانایی بر کسی خشم گرفتی پس مپندار که خشم بهترین چیزی است که آن را بر می‌گزینی بلکه از او درگذر چرا که گذشت، کاری است که هیچ چیزی هنگام توانایی بهتر از آن نیست!

۴) هنگام توانایی بر کسی خشم بگیری پس گمان نکن که بهتر است خشم را برگزینی بلکه او را عفو کن زیرا عفو هنگام توانایی کاری است که هیچ چیزی بهتر از آن نیست!

۷۴- « عَلَيْكُمْ أَنْ تَتَعَايَشُوا مَعَ بَعْضِكُمْ تَعَايُشًا سَلْمِيًّا وَ تُحَاوِلُوا حَتَّى تَكُونُوا اتَّقَى النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ وَ لَا تَفْقِدُوا الْفُرْصَةَ! »:

(۱) شما باید با همدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز کنید و بکوشید تا پرهیزگارترین مردم نزد خدا باشید و فرصت را از دست ندهید!

(۲) بر شما است که زندگی مسالمت‌آمیز با یکدیگر داشته باشید و سعی کنید که پرهیزگارترین مردم نزد خدا بشوید و فرصت را غنیمت شمارید!

(۳) بر شما لازم است که با همدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز کنید و بکوشید تا مردمی پرهیزگار نزد خدا باشید و فرصت خود را از دست ندهید!

(۴) شما باید همزیستی مسالمت‌آمیز با همدیگر کنید و تلاش کنید تا باتقواترین مردم نزد خدا باشید و فرصت‌ها را از دست ندهید!

۷۵- « الْأَغْنِيَاءُ لَا يُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا يَأْكُلُونَ وَ لَا يَحْزَنُهُمْ قَوْلُ الْأَخْرَيْنِ! »:

- (۱) توانگران به تهیدستان از آنچه می‌خورند غذا نمی‌دهند و با سخن دیگران غمگین نمی‌شوند!
- (۲) توانگران نباید به بیچارگان از آنچه نمی‌خورند غذا بدهند و سخن دیگران نباید غمگینشان کند!
- (۳) ثروتمندان به بیچارگان از آنچه نمی‌خورند غذا نمی‌دهند و با حرف‌های دیگران غمگین نمی‌شوند!
- (۴) ثروتمندان نباید فقیران را از آنچه نمی‌خورند اطعام کنند و سخن دیگران آن‌ها را غمگین نمی‌سازد!

۷۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) استمع جميع أعضاء الأسرة إلى ذكريات أخوي في السفر إلى الحجّ! : همه اعضای خانواده به خاطرات برادرم در سفر به حج گوش دادند!

(۲) كان صديقي ينتظر مدير الفندق ليتكلم معه حول مشاكل غرفته! : دوستم منتظر مدیر هتل بود تا با او درباره مشکلات اتاق خود صحبت کند!

(۳) قد يُسّ الطلاب من النّجاح في امتحانات نهاية السّنة الدّراسية! : گاهی دانش‌آموزان از موفقیت در امتحانات پایان سال تحصیلی ناامید می‌شوند!

(۴) لم لا تقبلين أنّ الإصرار على نقاط الخلاف لا ينفع أحداً! : چرا قبول نمی‌کنید که پافشاری بر نقاط اختلاف به کسی سود نمی‌رساند!

۷۷- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) إِنَّ النَّسَبَ لَا يَنْفَعُ الْإِنْسَانَ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ عَمَلٌ صَالِحٌ: اصل و نسب به انسان سود نمی‌رساند، اگر کار شایسته‌ای نداشته باشد،

(۲) وَ لِيَعْلَمَ مَنْ يَتَّخِرَ نَسَبَهُ أَنْ هَذَا لَا يَنْفَعُهُ عِنْدَ اللَّهِ: و آن که به نسبش فخر می‌فروشد، می‌داند که این نزد خدا به او سود نمی‌رساند،

(۳) فَيَا أَيُّهَا الْإِخْوَةُ! لَا تَنْسُوا أَنْتُمْ كَلْنَا لَأَدَمَ وَ آدَمَ مِنْ ثَرَابٍ: پس ای برادران! فراموش نکنید که همگی ما از آدمیم و آدم از [جنس] خاک است،

(۴) فَوْزُوا بِالْعِلْمِ وَ لَا تَطْلُبُوا بِهِ بَدَلًا!: دانش را به دست آورید و جایگزینی برای آن نجوید!

۷۸- « آیا باور می‌کنی که ماهیانی را دیده بودم که از آسمان پی در پی می‌افتادند؟! » عَيْنِ الصَّحِيح:

(۱) هَلْ تُصَدِّقُ أَنْتَ كُنْتُ قَدْ رَأَيْتُ أَسْمَاكَ كَانَتْ تَتَسَاقَطُ مِنَ السَّمَاءِ!؟

(۲) هَلْ تُصَدِّقِينَ أَنْتِ كُنْتُ رَأَيْتُ أَسْمَاكَ كَانَتْ تَسَاقَطَتْ مِنَ السَّمَاءِ!؟

(۳) أَمْ تُصَدِّقِينَ أَنْتِ كُنْتُ قَدْ رَأَيْتُ أَسْمَاكَ كَانَتْ تَتَسَاقَطُ مِنَ السَّمَاءِ!؟

(۴) أَمْ تُصَدِّقُ أَنْتِ كُنْتُ رَأَيْتُ أَسْمَاكَ كَانَتْ تَتَسَاقَطُ مِنَ السَّمَاءِ!؟

۷۹- عَيْنِ الْأَبْعَدِ لِمَفْهُومِ الْأَبْيَات:

(۱) فَفَزَّرَ بَعْلِي وَ لَا تَطْلُبْ بِهِ بَدَلًا / فَالْنَّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ: نیست آب حیات جز دانش / نیست باب نجات جز دانش

(۲) قَدَرُ كُلِّ امْرَأٍ مَا كَانَ يُحْسِنُهُ / وَ لِلرِّجَالِ عَلَى الْأَفْعَالِ أَسْمَاءُ: جز گرد نکوئی نگرد هرگز/ نیکی است که پایدار در جهان است

(۳) دَوَاؤُكَ فَيْكَ وَ مَا تُبْصِرُ / وَ دَوَاؤُكَ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ: تاء و باء آمد به جانم ای صنم از عشق تو / داروی دردم تو داری در میان لام و باء

(۴) أَنْزَعُمْ أَنْتَ جِرْمٌ صَغِيرٌ / وَ فَيْكَ انْطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ: جهان انسان شد و انسان جهانی / از این پاکیزه‌تر نبود بیانی

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٨٠ - ٨٤) بما يناسب النص:

إن الحياة مليئة بالخير والشر، والجميل والقبيح، والمشاكل هي إحدى أجزاء الحياة، قد تمر على حياة الإنسان مشاكل تتنوع في نوعيتها أو في شدتها أو في تعقيدها ولا بد من التخلص منها لتعود الحياة طبيعية. حلّ المشاكل هو هدف يسعى إليه الإنسان للتخلص من الصعاب وعلى كل مرء أن يتعلم كيفية حلّ المشاكل.

في البداية يجب تمييز المشكلة والتعرّف عليها، وجمع المعلومات عنها، بعد جمع المعلومات يتم تحليلها ورؤية معرفة أسبابها، بعد ذلك توضع الحلول الممكنة، ويفضل أن تكون غير معقدة وممكنة التطبيق، ويجب أن نعلم بأنه كلما كانت هناك أفكار أكثر كانت الحلول أفضل. بعد وضع الحلول، نختار الحلّ الأفضل للتنفيذ، يجب في هذه المرحلة تقييم الحلول بدراسة النتائج والمخاطر المترتبة عليها.

٨٠- عيّن الصحيح حسب النص: نحن نحتاج إلى أفكار كثيرة ...

(١) حتى نقدّم حلولاً أكثر في الصعاب!

(٢) لأننا نتعلم كيفية حلّ المشاكل من الآخرين!

(٣) حتى نستطيع أن نضع خير الحلول لمشاكلنا!

(٤) لأنّ الأفكار الجديدة تسهلّ مشاكل الحياة المعقدة!

٨١- عيّن الخطأ:

(١) علينا أن نعرف المشكلة لدينا قبل أيّ عمل آخر!

(٢) العاقل يختار حلاً للمشكلة بعد تجربة الحلول الأخرى!

(٣) الحلول البسيطة من أفضل الحلول لحلّ مشاكل الحياة!

(٤) لا حياة تخلو من المشاكل فلا بدّ من مواجهتها بقوة وشجاعة!

٨٢- عيّن مراحل حلّ المشكلة على الترتيب:

(١) جمع المعلومات عن المشكلة، تنفيذ الحلّ الأفضل، دراسة نتائجه!

(٢) تحليل المشكلة، تمييزها، وضع الحلول المختلفة، تنفيذ الحلّ الأفضل!

(٣) تمييز المشكلة، تحليل أسبابها، تقديم الحلول المختلفة، إختيار الحلّ الأفضل!

(٤) التّعرف على المشكلة، جمع المعلومات، دراسة نتائج الحلول، إختيار الحلّ الأفضل!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۸۳ و ۸۴)

۸۳- « ملیئة - تتنوع - التخلّص - تعود »:

(۱) ملیئة: اسم - مفرد مؤنث - خبر «إنّ» المشبّهة بالفعل و مرفوع

(۲) تتنوع: فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من باب تفعل، له حرفان زائدان)

(۳) التخلّص: اسم - مصدر من باب تفعل (ماضیه: خلّص، علی وزن فعّل)

(۴) تعود: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب (ضميره المناسب: هي) - مجرد ثلاثي؛ دون حرف زائد

۸۴- « يتعلّم - معرفة - نعلم - تقييم »:

(۱) يتعلّم: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: تعلّم)

(۲) معرفة: مصدر - مفرد مؤنث - مأخوذ من فعل مزيد ثلاثي، و له حرف زائد

(۳) نعلم: مضارع - للمتکلم مع الغير - مجرد ثلاثي (حروفه الأصلية أو مادته: ع ل م)

(۴) تقييم: مذكر - مصدر من باب «تفعيل»، له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد واحد فقط

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۸۵ - ۹۰)

۸۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(۱) مَنْ يُحَاوِلُ إِجْبَادَ التَّفْرِقَةِ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ فَهُوَ عَمِيلُ الْعَدُوِّ وَ يَعْمَلُ لِمَصْلَحَتِهِ!

(۲) يُؤَكِّدُ الْإِسْلَامَ عَلَى احْتِرَامِ الْأَدْيَانِ الْإِلَهِيَّةِ الْأُخْرَى وَ حُرِّيَّةِ الْعَقِيدَةِ!

(۳) مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْعَطَّارِ، إِنْ جَالَسْتَهُ أَوْ شَارَكْتَهُ نَفَعَكَ!

(۴) مَا أَجْمَلَ غَابَاتِ مازندران تَجْرِي فِيهَا أَنْهَارٌ كَثِيرَةٌ!

۸۶- عین العبارة التي كل أفعالها مزيدة:

- ۱) حَيَّرَت هذه الظَّاهِرَةُ النَّاسَ سِنَوَاتٍ طَوِيلَةً فَمَا وَجَدُوا لَهَا جَوَابًا!
- ۲) تُصْبِحُ الأَرْضُ مَفْرُوشَةً بِالأَسْمَاكِ، فَيَأْخُذُهَا النَّاسُ لِطَبْخِهَا وَتَنَاولُهَا!
- ۳) كَأَنَّ السَّمَاءَ تُمَطِّرُ أَسْمَاكًا. يُسَمِّي النَّاسُ هذه الظَّاهِرَةَ الطَّبِيعِيَّةَ «مَطَرِ السَّمَكِ»!
- ۴) يَسْحَبُ الإِعْصَارُ الأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ بِقُوَّةٍ وَ يَأْخُذُهَا إِلَى مَكَانٍ بَعِيدٍ وَعِنْدَمَا يَفْقَدُ سُرْعَتَهُ تَتَسَاقَطُ عَلَى الأَرْضِ!

۸۷- عین العبارة فيها فعل مزيد و مصدره معاً:

- ۱) عَلَى المرءِ أَنْ يُحَافِظَ عَلَى إِيْمَانِهِ وَ عَقِيدَتِهِ فِي كُلِّ حَالٍ كَمَا يَكُونُ مُحَافِظًا عَلَى أَمْوَالِهِ!
- ۲) عَلَيْكُمْ أَنْ تُفَكِّرُوا عَمَّا يَجْرِي عَلَى لِسَانِكُمْ فَإِنَّ لِلتَّفَكُّرِ قِيَمَةً عَظِيمَةً قَدْ تَكُونُ أَكْثَرَ مِنَ العِبَادَةِ!
- ۳) لَمَّا رَأَى أَخِي الصَّغِيرِ ظَاهِرَةَ مَطَرِ السَّمَكِ قَالَ: مَا أَجْمَلُ هذه الظَّاهِرَةَ كَأَنَّ السَّمَاءَ تُمَطِّرُ أَسْمَاكًا!
- ۴) سَيُنَدِّمُ الَّذِينَ يَسْبَوْنَ الأَخْرِيْنَ عِنْدَمَا يَعْضِبُونَ تَنَدِيمًا فَيَجِبُ عَلَى المرءِ أَنْ يُحَافِظَ عَلَى لِسَانِهِ عِنْدَ الغَضَبِ!

۸۸- عین فعلاً مزيداً بآیه یختلف عن الباقي:

- ۱) مع الأسف؛ التلاميذ لا يستمعون إلى كلام المعلم لفهم الدروس!
- ۲) يا شباب؛ علينا أن نسترجع الثروة المفقودة بالاجتهاد!
- ۳) إننا لا نستسلم للأعداء لأنّ مقاومتنا قد ظهرت للعالم!
- ۴) إن هؤلاء الناس يستهلكون الكهرباء بكثرة!

۸۹- عین الصّحيح: (حسب أحكام الحروف المشبهة بالفعل)

- ۱) لَيْتَ أَغْصَانِ أشجار الغابات المختلفة لا تتكسر!
- ۲) كَأَنَّ التَّلَامِيذَ المُمْتَازِينَ يَذْهَبُونَ إِلَى تِلْكَ المَكْتَبَةِ!
- ۳) إِنَّ هَوْلَاءَ العَمَالِ مُجْدِبِينَ لَا يَشْعُرُونَ بِالتَّعَبِ أَبَدًا!
- ۴) أ لَا تَعْلَمُونَ أَنَّ لِسَانَ الإنسان المُجْرِمِ يَصِيرُ قَصِيرًا؟!

۹۰- عین «ن» بالهمزة المفتوحة:

- ۱) إِنَّ الصَّبْرَ عَلَى المَصَائِبِ وَ الصَّعَابِ مِنَ أعْظَمِ العِبَادَاتِ!
- ۲) أَنَا لَا أَعْرِفُ هَذَا الصَّوْتِ وَلَكِنْ أَظُنُّ أَنَّي سَمِعْتُهُ مِنْ قَبْلِ!
- ۳) تَدُورُ الأَرْضُ حَوْلَ الشَّمْسِ، أَنَّهُ دَلِيلٌ عَلَى عِظَمَةِ الخَالِقِ!
- ۴) أَطْلُبُوا العِلْمَ إِنَّ العِلْمَ نُورٌ يَضِيءُ القُلُوبَ وَ يُخْرِجُهَا مِنَ الظُّلُمَاتِ!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر

ایران و جهان در آستانه

دوره معاصر

(تا پایان هنر و معماری)

صفحه‌های ۱ تا ۲۴

۹۱- «شکست افغان‌ها»، در فاصله زمانی کدام دو رویداد زیر به وقوع پیوسته است؟

(۱) پیوستن نادر افشار و فتحعلی‌خان قاجار به تهماسب - تصرف خراسان

(۲) تصرف خراسان - شکست ارتش قدرتمند عثمانی

(۳) گریختن تهماسب از پایتخت - پیوستن نادر افشار و فتحعلی‌خان قاجار به تهماسب

(۴) شکست ارتش قدرتمند عثمانی - به سلطنت رسیدن نادر افشار

۹۲- کدام‌یک از گزاره‌های زیر در توصیف «لطفعلی‌خان زند» و شرایط معاصر وی، نادرست است؟

(الف) او آخرین فرمانروای سلسله زندیه بود.

(ب) روی‌گردانی مردم از وی زمینه‌ساز انقراض زندیه شد.

(ج) در زمان او، سلسله زندیه، بیشترین رونق، ثبات و آرامش عمومی را تجربه کرد.

(د) در اثر خیانت عده‌ای از دربارش، از آقامحمدخان قاجار شکست خورد و کشته شد.

(۱) «ب» - «د» (۲) «ب» - «ج» (۳) «الف» - «ج» (۴) «ج» - «د»

۹۳- **نهایی** درستی (د) یا نادرستی (ن) عبارتهای زیر به ترتیب، در کدام گزینه مشخص شده است؟

(الف) ایل افشار در به سلطنت رسیدن حکومت صفویان نقش داشت.

(ب) مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با کشورهای خارجی در دوران افشاریه و زند، افزایش چشمگیری یافت.

(ج) میرزا محمد جعفر خورموجی در کتاب صدراالتواریخ، امیرکبیر را ستایش می‌کند.

(د) در عصر قاجار، مورخان با تمرکز بر رویکرد جدید به نگارش کتب تاریخی می‌پرداختند و به رویکرد سنتی توجه چندانی نداشتند.

(۱) د - د - ن - د (۲) د - ن - ن - ن (۳) ن - د - ن - ن (۴) ن - ن - د - ن

۹۴- کدام موارد به‌طور مشخص، از نتایج تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه افشار است؟

(الف) دریافت مالیات‌های سنگین برای تأمین هزینه‌های جنگ

(ب) کاهش شدید نیروی رزمنده به دلیل نیاز به نیروی انسانی در بخش کشاورزی

(ج) ناامنی در نواحی غربی و شمالی کشور

(د) بهبود وضع کشاورزی و بازرگانی

(۱) «ب» - «ج» (۲) «ب» - «د» (۳) «الف» - «د» (۴) «الف» - «ج»

۹۵- **نهایی** کدام گزینه به ترتیب، جاهای خالی عبارتهای زیر را تکمیل می‌کند؟

- مکتب نقاشی شیراز در دوره ... شکل گرفته بود.

- در دوره ... هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند اما با وی به توافق نرسیدند.

- نویسنده کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان»، ... است.

(۱) زندیه - کریم‌خان - خاوری شیرازی

(۲) مغولان - نادرشاه - ناظم‌الاسلام کرمانی

(۳) مغولان - کریم‌خان - ناظم‌الاسلام کرمانی

(۴) زندیه - نادرشاه - خاوری شیرازی

تاریخ (۱)

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید. می‌توانید به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ «یا» به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل دوم: جهان در عصر باستان
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۲۹ تا ۶۰

۹۶- پیرامون دوره «تولید خوراک توسط انسان»، مؤلفین کتاب درسی تاریخ (۱) در مورد گزاره‌های «الف» و «ب» چه نظری دارند؟

الف) کشاورزی از نظر تاریخی، مقدم بر اهلی کردن حیوانات انجام شده است.

ب) گردآوری و کشت دانه‌های گیاهان توسط زنان شروع شده است.

۱) مورد «الف» محل تردید است و مورد «ب» کاملاً درست است.

۲) مورد «الف» کاملاً درست است و مورد «ب» احتمالاً درست است.

۳) مورد «الف» محل تردید است و مورد «ب» احتمالاً درست است.

۴) مورد «الف» و «ب» هر دو کاملاً درست است.

۹۷- کدام گزینه در مقایسه نگاه «سومری‌ها» و «مصریان» به دین و پرستش خدا، درست تدوین شده است؟

۱) سومری‌ها معتقد به پرستش تعداد محدودی خدا بودند که هر شهر از آن یکی بود، اما مصری‌ها بیش از چندین هزار خدا را می‌پرستیدند؛ هر دو معتقد به تنبیه و مجازات از سوی خدایان بودند.

۲) سومری‌ها با توجه به الطاف و برکات زندگی، خدایان را مهربان می‌دیدند، اما مصری‌ها سیل و خشکسالی را نتیجه عدم خدمت به خدا می‌دیدند؛ هر دو، هزاران خدا را می‌پرستیدند.

۳) سومری‌ها بیش از چندین هزار خدا را می‌پرستیدند، اما مصری‌ها معتقد به پرستش تعداد محدودی خدا بودند که هر شهر از آن یکی بود؛ هر دو معتقد به تنبیه و مجازات از سوی خدایان بودند.

۴) سومری‌ها معتقد به تنبیه و مجازات از سوی خدایان به وسیله بلایای طبیعی بودند اما مصری‌ها خدایان را مهربان‌تر می‌دیدند؛ هر دو معتقد به پرستش خدایان متعدد بودند.

۹۸- در هزاره سوم قبل از میلاد، کدام رویداد، موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد؟

۱) تأسیس سلسله اموری‌ها و اهمیت یافتن بابل در تجارت بین‌المللی

۲) موفقیت شهرهای جنوب بین‌النهرین (سومر) در تشکیل حکومت و تأسیس دولت - شهرها

۳) تشکیل یک امپراتوری بزرگ توسط سارگن اکدی که از مدیترانه تا زاگرس گسترده بود.

۴) افزایش جمعیت و تولید مازاد بر خوراک که گسترش روستاها و شکل‌گیری شهرها را در پی داشت.

۹۹- با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام ... سر به شورش برداشت و سلسله ... را بنیان گذاشت.

۱) آشوکا - گوپتا ۲) آشوکا - موریان ۳) چندرا گوپتا - موریان ۴) چندرا گوپتا - گوپتا

۱۰۰- نظر به شواهد تاریخی موجود، کدامیک از عبارات زیر درباره حکومت‌داری در تمدن یونان باستان قابل برداشت نیست؟

الف) توسعه دریانوردی و گسترش تجارت، موجب تحولی اساسی در شیوه حکومت‌داری در یونان باستان شد.

ب) طبقه‌ای میانه از شهروندان آتنی، که پدر و مادر آتنی هم داشتند، به‌جای شاهان قدرت را به دست گرفتند.

ج) زنان و بردگان در یونان باستان، از حق رأی و دخالت در سرنوشت سیاسی خویش محروم بودند.

د) مردم‌سالاری شکل گرفته در یونان باستان، برگرفته از اعتقادات دینی در این تمدن بود.

۱) «ب» - «د» ۲) «ب» - «ج» ۳) «الف» - «ب» ۴) «الف» - «د»

فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۳۰ تا ۶۵

اگر به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.

تاریخ (۲)

۱۰۱- کدام گزینه از نظر تقدم و تأخر زمانی رویدادهای تاریخ اسلام، نادرست آمده است؟

(۱) بیعت دوازده مرد یثربی با پیامبر در منا، قبل از انعقاد پیمانی که در آن تعداد قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف از جمله اوس و خزرج حضور داشتند

(۲) محاصره شهر بیت‌المقدس و درخواست مردم برای امضای قرارداد تسلیم در حضور خلیفه، بعد از تعیین جانشین ابوبکر در وصیت‌نامه او

(۳) شکستن بیعت با امام علی توسط طلحه و زبیر، قبل از برگرداندن حکم بن ابی العاص از تبعید در طائف به مدینه

(۴) شیوه حکومت متفاوت عمر بن عبدالعزیز با دیگر خلفای اموی، بعد از اجباری شدن اهانت به امام علی (ع) در دوره امویان

۱۰۲- همه موارد زیر، عباراتی را در مورد «خلفای راشدین» بیان می‌کنند، به‌جز:

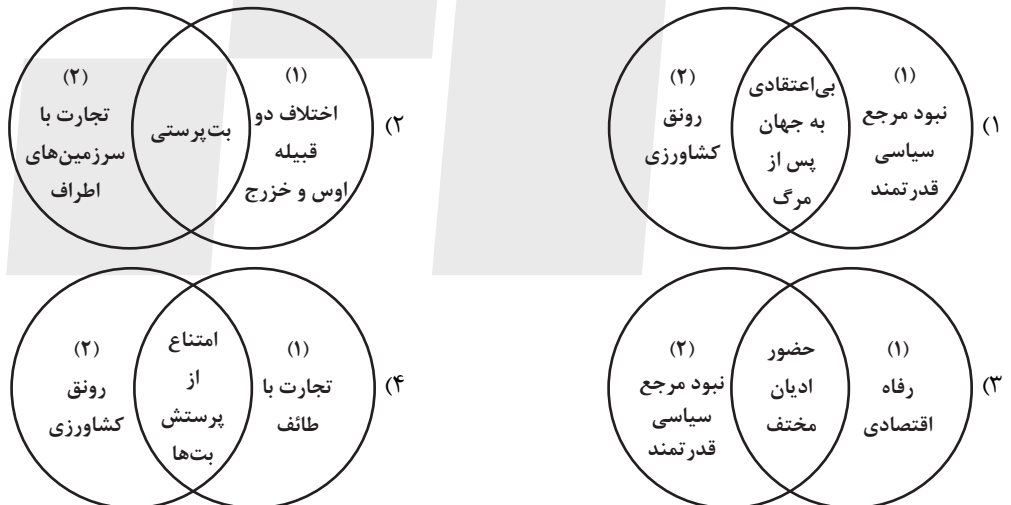
(۱) شمار زیادی از افراد خاندان اموی را بر سر کار آورد و دست آنان را در اداره امور باز گذاشت.

(۲) درآمدهای به دست آمده از سرزمین‌های فتح شده را به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد.

(۳) او و برخی از طرفدارانش، برای آنکه مردم خلافتش را بپذیرند، به ترویج تفکر جبرگرایی پرداختند.

(۴) در آغاز خلافت او، سه گروه مرتدان، پیامبران دروغین و معترضان به خلافتش، به مخالفت با وی پرداختند.

۱۰۳- در کدام تصویر، «سیاست»، «اقتصاد» و «دین» در یثرب (۱) و مکه (۲)، به درستی نشان داده شده است؟

۱۰۴- مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۲) پایه یازدهم علوم انسانی، از آثار سیره‌نویسان برای توضیح کدام رویدادها استفاده کرده‌اند؟

(الف) رقابت و درگیری‌های پیاپی دو قبیله اوس و خزرج قبل از هجرت پیامبر (ص)

(ب) علل اصلی مخالفت مشرکان مکه با اسلام پس از سال سوم بعثت پیامبر (ص)

(ج) انعقاد پیمان برادری میان مسلمانان پس از هجرت پیامبر (ص)

(د) منابع مالی حکومت اسلامی مدینه در دوره پیامبر اسلام (ص)

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ج» و «د»

۱۰۵- پس از تأسیس حکومت اسلامی در مدینه از جمله اقداماتی که به فرمان الهی و در پی بهانه‌جویی یهودیان انجام پذیرفت، چه بود؟

(۱) نزول آیات جهاد و تشکیل نیروی نظامی علیه آنان

(۲) قطع مراودات اجتماعی و تجاری با یهودیان

(۳) تغییر قبیله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه

(۴) انعقاد قرارداد صلح حدیبیه با سردسته آنان

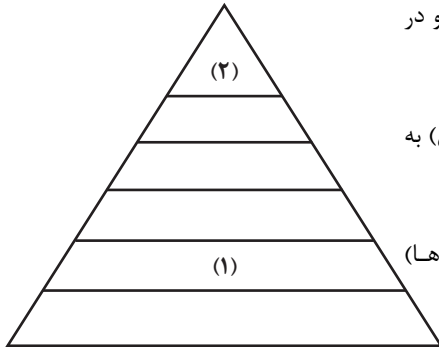

درس اول: شهرها و روستاها
صفحه‌های ۱ تا ۲۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۰۶- با توجه به شکل زیر که رتبه‌بندی یا سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها را نشان می‌دهد، کدام گزینه درست است؟

(۱) در سکونتگاه «۱»، فعالیت اقتصادی نوع دوم (مبتنی بر صنعت و کارخانه‌ها) به چشم می‌خورد و در سکونتگاه «۲»، فعالیت‌های متنوع در فضاهای باز گسترده‌تر است.

(۲) در سکونتگاه «۱»، همانند سکونتگاه «۲»، فعالیت اقتصادی نوع اول (مبتنی بر زراعت و دامپروری) به چشم می‌خورد و گستردگی چشم‌اندازهای طبیعی در «۱»، کمتر از «۲» است.

(۳) در سکونتگاه «۱»، برخلاف سکونتگاه «۲»، فعالیت اقتصادی نوع دوم (مبتنی بر صنعت و کارخانه‌ها) به چشم می‌خورد و تغییرات اجتماعی در «۲» همانند «۱» است.

(۴) در سکونتگاه «۱»، فعالیت اقتصادی نوع اول (مبتنی بر زراعت و دامپروری) به چشم می‌خورد و در سکونتگاه «۲»، فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متمرکز شده است.

۱۰۷- متن زیر بخشی از مقاله‌ای پیرامون «جغرافیای جمعیت» است. کدام گزینه به ترتیب، متن را به درستی تکمیل می‌کند؟

«میان سطح شهرنشینی در نواحی مختلف جهان، اختلاف قابل توجهی مشاهده می‌شود؛ مبتنی بر اطلاعات و آمار موجود، می‌توان دریافت که تا ۱۰ سال آینده، میزان افزایش سطح شهرنشینی در ... بیشتر از ... خواهد بود، از دلایل این موضوع می‌توان به ... اشاره نمود.»

(۱) آمریکای شمالی و اروپا - آفریقا و آسیا - صنعتی شدن و توسعه کارخانه‌ها

(۲) آفریقا و آسیا - آمریکای شمالی و اروپا - توسعه اقتصاد مبتنی بر استخراج ماده خام

(۳) آمریکای شمالی و اروپا - آفریقا و آسیا - توسعه اقتصاد مبتنی بر استخراج ماده خام

(۴) آفریقا و آسیا - آمریکای شمالی و اروپا - صنعتی شدن و توسعه کارخانه‌ها

۱۰۸- همه عبارت‌ها، مفهوم درستی از «منطقه مادرشهری» را بیان می‌کنند؛ به جز:

(۱) به تدریج و با گسترش حمل‌ونقل و وسایل ارتباطی، به وجود آمده است.

(۲) با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های پیرامونی، به وجود می‌آید.

(۳) با مهاجرت گسترده مردم از نقاط مختلف یک کشور به مادرشهر ملی، به وجود می‌آید.

(۴) از کنار هم قرار گرفتن چندین حومه، شهرک اقماری و حداقل یک مادرشهر، به وجود آمده است.

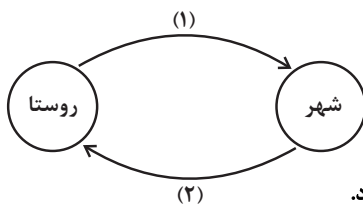
۱۰۹- با توجه به تصویر داده شده، کدام یک از گزاره‌های زیر درست بیان شده‌اند؟

(الف) وابستگی میان شهر و روستا در سالیان اخیر به روندی یک‌سویه تبدیل شده است.

(ب) برپایی اقامت‌گاه‌های جنگلی برای مسافران، از مثال‌های مورد (۱) محسوب می‌شود.

(ج) نیروی کار ساده که نقش مهمی در فعالیت‌های اقتصادی کشور دارد، از مثال‌های مورد (۲) به شمار می‌رود.

(د) میان شهر و روستا، اگرچه مبادله وجود دارد، اما این مبادله به طور مشهودی نامتوازن است.

(۴) «ج» - «د»

(۳) «الف» - «ج»

(۲) «ب» - «د»

(۱) «ب» - «ج»

۱۱۰- **توجه** با توجه به نمودار تغییرات جمعیتی کشورمان در سالیان اخیر:

(الف) نمودارهای (۱) و (۲)، به ترتیب، نشان‌دهنده ... و ... هستند.

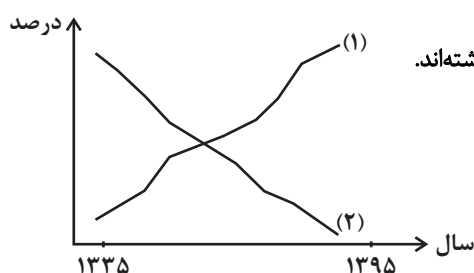
(ب) اتکا بر درآمدهای نفتی و اصلاحات ارضی روستایی بر نمودار (۲)، به ترتیب، اثر ... و ... داشته‌اند.

(۱) جمعیت شهری - جمعیت روستایی، (ب) کاهش - افزایش

(۲) جمعیت روستایی - جمعیت شهری، (ب) کاهش - افزایش

(۳) جمعیت روستایی - جمعیت شهری، (ب) کاهش - کاهش

(۴) جمعیت شهری - جمعیت روستایی، (ب) کاهش - کاهش

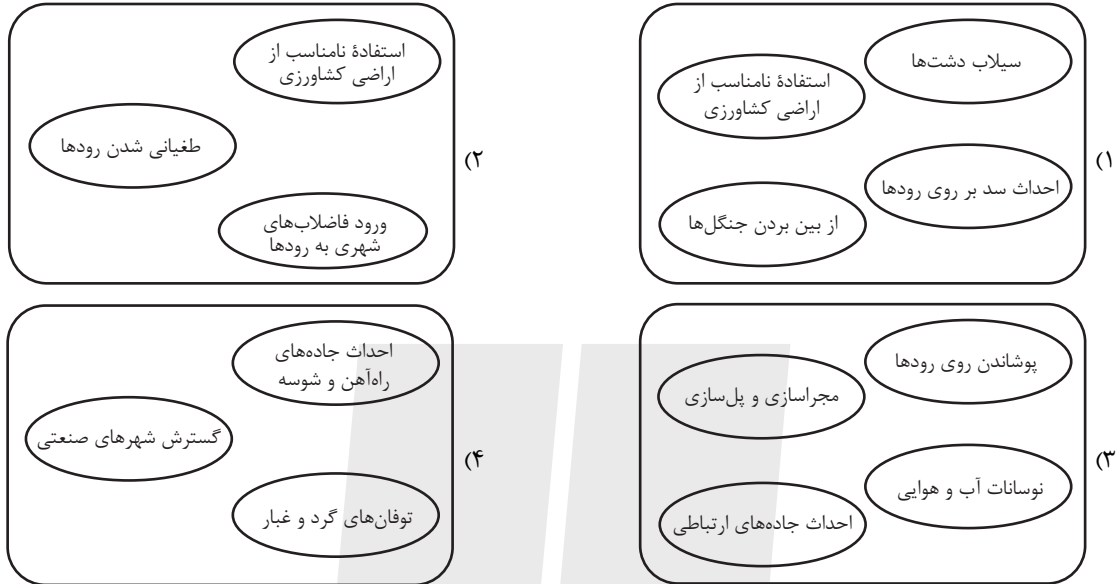

جغرافیای ایران

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید. می‌توانید به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ «یا» به سؤال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل دوم: جغرافیا طبیعی ایران
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۲۳

۱۱۱- در کدام تصویر، عوامل انسانی تغییردهنده زاگرس، به‌درستی ترسیم شده است؟

۱۱۲- به ترتیب، هر عبارت مربوط به کدام منطقه کوهستانی کشورمان است؟

- الف) دو توده کوهستانی سهند و سلان در این منطقه وجود دارند.
- ب) کوه‌های مینیاتوری در این منطقه قرار دارند.
- ج) در این منطقه پدیده‌ای زیبا به نام گنبدهای نمکی وجود دارد.
- د) در این منطقه چندین گل‌فشان یافت می‌شوند.
- ۱) شمالی - شرقی و جنوب شرقی - غربی - شرقی و جنوب شرقی
- ۲) مرکزی - شمالی - غربی - شرقی و جنوب شرقی
- ۳) شمالی - غربی - غربی - مرکزی

- ۲) مرکزی - شمالی - غربی - شرقی و جنوب شرقی
- ۴) شرقی و جنوب شرقی - شمالی - مرکزی - شمالی

۱۱۳- کدام عبارت، موقعیت مطلق «کشور ایران» را به‌درستی بیان می‌کند؟

- ۱) از کشورهای جنوب غربی آسیا و در منطقه خاورمیانه قرار دارد.
 - ۲) در نیمکره شرقی و در نیمه جنوبی منطقه معتدله شمالی قرار دارد.
 - ۳) به سبب دسترسی به دریای عمان با آب‌های اقیانوسی در ارتباط است.
 - ۴) در نوار بیابانی نیمکره شمالی و در مجاورت مدار رأس‌السرطان قرار دارد.
- ۱۱۴- کدام عبارت درباره اهمیت و پیدایش ناهمواری‌ها در ایران صحیح بیان شده است؟

- ۱) نواحی مرتفع و کوهستانی در بیشتر نواحی ایران با ارتفاع معین قرار دارد.
- ۲) پیدایش ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی مربوط می‌شود.
- ۳) تغییر شکل ناهمواری‌ها در اثر عوامل طبیعی و فرسایش به قبل از دوران کواترنر بازمی‌گردد.
- ۴) میان موقعیت استقرار کوهستان‌ها و جلگه‌ها در منطقه و پراکندگی جمعیت ارتباط مستقیم وجود دارد.

۱۱۵- کدام گزینه در تشریح موارد زیر، درست تدوین شده است؟

- الف) بزرگترین پهنه آبی محصور در خشکی و دارای منابع نفت و گاز است.
- ب) امکان دسترسی به بازار مصرف کشورهای آسیای میانه را ایجاد می‌نماید.
- ج) حدود ۶۶ درصد ذخایر نفت جهان و ۲۸ درصد ذخایر گاز طبیعی را در خود جای داده است.
- د) به واسطه مجاورت با اقیانوس هند و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از اهمیت بسیاری برخوردار است.
- ۱) «الف» و «ج» هر دو، ویژگی‌های مورد مشترکی را بیان می‌کنند اما «ب» و «د» به توصیف موارد متفاوتی می‌پردازند.
- ۲) «ج» و «د» هر دو، مورد مشترکی را توصیف می‌کنند اما «الف» و «ب» به توصیف موارد متفاوتی می‌پردازند.
- ۳) «الف» و «ب» هر دو، ویژگی‌های مورد مشترکی را بیان می‌کنند اما «ج» و «د» به توصیف موارد متفاوتی می‌پردازند.
- ۴) «ب» و «ج» هر دو، مورد مشترکی را توصیف می‌کنند اما «الف» و «د» به توصیف موارد متفاوتی می‌پردازند.

جغرافیا (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.

فصل دوم: نواحی طبیعی
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۵۲ تا ۱۹۵

۱۱۶- با توجه به عبارات زیر در خصوص اشکال فرسایش در بیابان، می‌توان گفت موارد ... ناشی از اشکال ... هستند.

(الف) در دشت لوت، که فاقد پوشش گیاهی است، عمق بعضی از آن‌ها به ۴۰ متر می‌رسد.

(ب) در بندر جاسک، باد مواد نرم در زیر یا لبه تخته‌سنگ‌ها را با خود می‌برد.

(ج) در نیکا، بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن پدیده‌ای به وجود می‌آید که ارتفاع برخی از آن‌ها در لیبی تا ۳۰۰ متر می‌رسد.

(د) در اردن، وقتی سنگ‌های ریز توسط باد حمل می‌شود، سطوحی پر از قلوه‌سنگ باقی می‌ماند.

(۱) «الف» و «ب» برخلاف «ج» - کاوشی (۲) «الف» و «ج» همانند «ب» - تراکمی

(۳) «ج» و «د» همانند «الف» - تراکمی (۴) «الف» و «د» برخلاف «ب» - کاوشی

۱۱۷- کدام مورد به‌درستی شرایط آب‌وهوایی حاکم بر بیابان‌ها را بیان می‌کند؟

(۱) دمای بسیار بالا در شبانه‌روز، استقرار مداوم مراکز پرفشار و وقوع بارندگی‌های نامنظم

(۲) کمبود بارش، بارندگی نامنظم، تبخیر شدید و رگبارهای کوتاه‌مدت

(۳) دمای بسیار بالا در شبانه‌روز، بارندگی ناگهانی و طولانی‌مدت

(۴) خشکی هوا، بارندگی منظم، مشخص و مربوط به دوره‌های زمانی خاص

۱۱۸- با بررسی موارد «الف» و «ب»، کدام گزینه درست است؟

(الف) نواحی مجاور خط استوا یا نواحی حاره‌ای، بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.

(ب) در سال ۲۰۰۹ ماهواره‌ها دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد را برای بیابان لوت به‌عنوان داغ‌ترین نقطه زمین ثبت کردند.

(۱) بیابان‌های نواحی مجاور خط استوا به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند، زیرا این نواحی کم‌فشار هستند و بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.

(۲) اگرچه بیابان‌های گرم مجاور خط استوا فاقد بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی هستند اما به دلیل داشتن نواحی کم‌فشار، به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند.

(۳) بیابان‌های گرم و مجاور مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی با وجود اینکه بیشترین جذب انرژی خورشیدی را ندارند، اما به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند.

(۴) بیابان‌های نواحی جنب استوایی به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند، زیرا این نواحی پرفشار هستند و بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.

۱۱۹- کدام تصویر، پیامدهای انواع هوازدگی را به درستی طبقه‌بندی می‌کند؟

(الف) محو تدریجی برجستگی‌های یک مجسمه سنگی

(ب) تشکیل و تکامل خاک در نواحی گرم و خشک

(ج) ایجاد حفره‌های زیرزمینی توسط مورانه‌ها

(د) تخریب سنگ‌ها در اثر اختلاف دمای زیاد روز و شب در دشت کویر

(ه) ایجاد تغییرات در سنگ‌ها در اثر عملکرد باکتری‌های تجزیه‌کننده

هوازدگی فیزیکی	هوازدگی شیمیایی	هوازدگی فیزیکی	هوازدگی شیمیایی
(۲)	(۲)	(۱)	(۱)
هوازدگی فیزیکی	هوازدگی زیستی	هوازدگی فیزیکی	هوازدگی زیستی
(۴)	(۴)	(۳)	(۳)

۱۲۰- مبتنی بر آموخته‌های کتاب درسی جغرافیا (۲)، در کدام گزینه هر دو مورد نادرست برداشت شده است؟

(۱) هرچه از استوا به سمت عرض‌های جغرافیایی بالا حرکت می‌کنیم، دمای هوا بیشتر می‌شود - جبهه‌های هوا مرز بین دو توده هوای مجاور هستند

(۲) براساس طبقه‌بندی کوپن، در آب و هوای بسیار سرد (قطبی) کمبود بارش وجود دارد و برای رویش گیاهان نامناسب است - قطب جنوب مرکز کم فشار است

(۳) طبق تعریف، مناطق خشک همواره طی روند تقریباً ثابتی، بارندگی ناچیزی دارند - بیابان گبی، به دلیل استقرار مرکز پرفشار شکل گرفته است

(۴) مطابق طبقه‌بندی کوپن، در ناحیه سرد برخلاف ناحیه معتدل، بارش دوره گرم بیشتر از دوره سرد است - بیابان‌های سرد عمدتاً در عرض‌های جغرافیایی بالا قرار دارند

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس اول: هستی و چیستی
درس دوم: جهان ممکنات
صفحه‌های ۱ تا ۱۲

۱۲۱- **نهایی** وجه اختصاصی موجودات ... است که در جهان خارج از وجه مشترک آنها ... است.

(۱) ماهیت - تفکیک‌ناپذیر

(۲) هستی - تفکیک‌پذیر

(۳) ماهیت - تفکیک‌پذیر

(۴) هستی - تفکیک‌ناپذیر

۱۲۲- رابطه دو مفهوم «وجود» و «ماهیت» چگونه است؟

(۱) بی‌نیاز از دلیل است.

(۲) فقط از طریق حس و تجربه شناسایی می‌شود.

(۳) وجود می‌تواند ماهیت برخی موجودات باشد.

(۴) مانند حمل کاتب بر انسان است.

۱۲۳- کدام مورد درست است؟

(۱) چون نفی و سلب وجود از ماهیت امکان‌پذیر نیست، پس وجود در جهان خارج از ذهن، عین ماهیت است.

(۲) وقتی می‌گوییم وجود و ماهیت دو جنبه از موجودات هستند، به این معناست که آنها دو جزء یک مفهوم‌اند.

(۳) اگر وجود عین ماهیت یا جزئی از آن باشد، در آن صورت هر ماهیت قابل تصور، ضرورتاً باید موجود باشد.

(۴) یکی از دلایلی که برای مغایرت هستی با چیستی وجود دارد، این است که همه ماهیات یک چیز هستند.

۱۲۴- **نهایی** در هر یک از قضایای زیر به ترتیب چه رابطه‌ای بین موضوع و محمول برقرار است؟

«گیاه جسم نامی است - جن و انسان وجود دارند - مربع شکل متساوی‌الاضلاع است - دایره چهارضلعی وجود دارد»

(۱) وجوب - امتناع - وجوب - امکان

(۲) امکان - وجوب - امکان - امتناع

(۳) وجوب - امکان - وجوب - امکان

(۴) وجوب - امکان - وجوب - امتناع

۱۲۵- از نظر ابن‌سینا ...

(۱) چیستی و ماهیت، دو جزء متمایز از یک مفهوم هستند، نه مصداقی از آن چیز.

(۲) ماهیت و چیستی، دو جنبه متمایز از یک چیزند نه دو جزء متفاوت از یک چیز.

(۳) ماهیت و وجود، دو مصداق متمایز از هر مفهوم هستند که جزء ندارند و تقسیم نمی‌شوند.

(۴) چیستی و وجود، دو مفهوم متمایز از یک چیزند، اما تقسیم‌هایی خارجی از آن چیز نیستند.

۱۲۶- کدام حمل‌ها از نظر نیازمندی به دلیل، مشابه هستند؟

- (۱) حمل حساس بر موجود زنده - حمل سه‌بعدی بر پرنده
 (۲) حمل مقدار گسسته بر عدد - حمل سه‌گوش بر مثلث
 (۳) حمل دانش بر تصور - حمل آب بر بی‌رنگ
 (۴) حمل دارای اضلاع برابر بر لوزی - حمل مستطیل بر مربع

۱۲۷- **نکته** چه زمانی حمل لزوماً از نوع اولی ذاتی است و مثال آن کدام مورد می‌باشد؟

- (۱) هرگاه مفهوم محمول و موضوع یکی باشد - مربع شکل چهارضلعی است.
 (۲) هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد - انسان موجود است.
 (۳) هرگاه مفهوم محمول و موضوع یکی باشد - انسان موجود است.
 (۴) هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد - مربع شکل چهارضلعی است.

۱۲۸- کدام مورد دربارهٔ نسبت‌های سه‌گانه در قضایا درست است؟

- (۱) اگر حمل محمول بر موضوع واجب و ضروری باشد، می‌توان نتیجه گرفت که محمول، ذاتی موضوع آن قضیه است.
 (۲) موضوعی که محمولش با آن، ذاتاً نسبت وجوبی و ضروری دارد، همواره در جهان خارج وجود داشته و خواهد داشت.
 (۳) نسبت یک محمول با موضوعی که ممتنع‌الوجود بالذات است، می‌تواند وجوبی و ضروری یا محال و امتناعی نیز باشد.
 (۴) وقتی حمل یک محمول بر یک موضوع، حالت امکانی دارد، نمی‌تواند از جهت دیگری حالت وجوبی نیز داشته باشد.

۱۲۹- نسبت میان موضوع و محمول قضیهٔ «پیروز بازی، مسابقه را باخت.»، مانند مفاهیم مطرح‌شده در کدام گزینه است؟

- (۱) دیو سه‌سر (۲) تلخ شور (۳) دایرهٔ دارای ضلع (۴) سرخ قرمز

۱۳۰- اگر فردِ «الف» به آبِ درون یک لیوان اشاره کند و بپرسد: «این چیست؟»، و هم‌زمان فردِ «ب» بپرسد: «شفاف‌بودن این مایع از چیست؟»، آنگاه

لزوماً ...

- (۱) فردِ «الف» از وجود آب آگاه نبوده است، اما فردِ «ب» از وجود آب آگاه بوده است.
 (۲) فردِ «الف» از وجود آب آگاه بوده است، اما فردِ «ب» از وجود آب آگاه نبوده است.
 (۳) فردِ «الف» از ماهیت آب آگاه نبوده است، اما فردِ «ب» از ماهیت آب آگاه بوده است.
 (۴) فردِ «الف» از ماهیت آب آگاه بوده است، اما فردِ «ب» از ماهیت آب آگاه نبوده است.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

لفظ و معنا
صفحه‌های ۱۱ تا ۱۹

۱۳۱- با فرض اینکه همه جملات زیر در شرایطی به کار رفته‌اند که منجر به مغالطه شده‌اند، در کدام گزینه مغالطه موجود با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) محسن با عجله آمد و از ما چند تا عکس گرفت و رفت.
- (۲) دکتر احسانی گفت با همراه مریض تماس بگیر.
- (۳) حسن به دوستش گفت که در مصاحبه قبول شده است.
- (۴) آقای صبوری همیشه بسیار اهل داد بوده است.

۱۳۲- در کدام گزینه مغالطه اشتراک لفظ یا احتمال وقوع آن وجود دارد؟

- (۱) غذاهایی که او می‌پزد، شور هستند. شور صفت ساده است. پس غذاهایی که او می‌پزد، صفت ساده‌اند.
- (۲) غذا سیر می‌کند. آدم سیر چشمش به مال مردم نیست. پس کسی که غذا می‌خورد، چشم به مال مردم ندارد.
- (۳) غذا برای زنده‌ماندن لازم است. راه گریزی از غذای الهی وجود ندارد. پس برای زنده‌ماندن باید تسلیم غذای الهی شد.
- (۴) غذای امروز مرغ یا دجاج است. همه امروز مهمان من هستند. پس همه امروز می‌توانند رایگان مرغ یا دجاج سفارش دهند.

۱۳۳- در کدام گزینه هر سه نوع دلالت برای الفاظ مشخص شده به کار رفته است؟

- (۱) «علی» نقطه ندارد - دیروز یک مداد خریدم - او شیر است.
- (۲) آدرس را از آن مغازه بپرس - خودروی ما را در جاده جریمه کردند - کتابم را گم کردم.
- (۳) حسین همچون شیر است - تلویزیون بدآموزی دارد - خانهم را رنگ کردم.
- (۴) دستم به دامت - یک دیوار از اتاقم را رنگ کردم - دزد ماشینم را برد.

۱۳۴- کدام مورد یک مغالطه ناشی از نحوه حکایت‌گری لفظ بر معنا در جملات است؟

- (۱) دختر بچهٔ ربوده‌شده توسط عمویش نجات پیدا کرد.
- (۲) انگشت محسن جراحت برداشته، پدرش به او می‌گوید دستت را بشوی و محسن کل دستش را از کتف به پایین می‌شوید.
- (۳) رضا: شیری که دیروز در باغ‌وحش دیدم واقعاً درنده بود. / علی: من هم امروز یکی از آن‌ها را در یک مستند دیدم.
- (۴) سجاد در حال بازی با دوست قدیمی‌اش بود که ناگهان مادرش او را صدا زد.

۱۳۵- در مورد مغالطه توسل به معنای ظاهری کدام گزینه را نمی‌توان پذیرفت؟

- (۱) در این نوع مغالطه معنای اصلی یک لفظ واحد با معنای فرعی همان لفظ اشتباه گرفته می‌شود.
- (۲) در این مغالطه، دلالت مطابقی و تضمینی یا مطابقی و التزامی یک کلمه اشتباه گرفته می‌شوند.
- (۳) اگر دلالت‌های مختلف یک لفظ به جای یک‌دیگر در نظر گرفته شوند، لزوماً این مغالطه رخ خواهد داد.
- (۴) به‌کاربردن جملهٔ «کیف پول همراهم نیست» وقتی که پول‌ها را مستقیماً در جیب‌مان گذاشته‌ایم، مثالی از این مغالطه است.

۱۳۶- نوع دلالت به کاررفته در کدام گزینه در بیت زیر به کار نرفته است؟

«بسیست تا دل گم کرده باز می‌جستم به ابروان تو بشناختم که آن داری»

(۱) دلالت «مدرسه» در عبارت «مدیر مدرسه امروز نیامده بود.»

(۲) دلالت «شکم» در عبارت «مشتی به شکمش خورد و درد گرفت.»

(۳) دلالت «حرف» در عبارت «من حرفی ندارم که با او بزنم.»

(۴) دلالت «نگین» در مصرع «دانی که بر نگین سلیمان چه نقش بود؟»

۱۳۷- کدام عبارت نمی‌تواند منجر به مغالطه نگارشی کلمات شود؟

(۱) او برای بازدید پنج‌روزه از اصفهان، به شهر ما آمد.

(۲) به نظر حامد احمدی دانشجوی خوبی است.

(۳) یک کنفرانس علمی در مورد حفاری چاه‌های نفت در شهر بوشهر برگزار می‌شود.

(۴) گنجینه پنهان شده توسط هوشنگ کشف شد.

۱۳۸- کدام گزینه دارای زمینه مغالطه ابهام در مرجع ضمیر نمی‌باشد؟

(۱) او گفت که آن شخص پدر من است.

(۲) حضرت با دیدن مرد اسبش را افسار کرد.

(۳) شما دیگر پیر شده‌ای و نمی‌توانی رانندگی کنی.

(۴) فاطمه دوستش را تحسین می‌کند، وی فردی پرتلاش است.

۱۳۹- در کدام گزینه احتمال وقوع مغالطه نگارشی وجود ندارد؟

(۱) بارها شاهد تصرف ملک ایران توسط بیگانگان بوده‌ایم.

(۲) گنج پنهان شده در نهایت توسط حامد پیدا شد.

(۳) ملک سبا نامی است که در قرآن کریم مورد توجه واقع شده است.

(۴) استاد راهنمای او محقق فلسفه مسیحی است.

۱۴۰- به ترتیب در عبارات «پدر احمد آمد» و «هندوانه‌ای مثل قند خریدم» امکان چه نوع مغالطه‌هایی وجود دارد؟

(۱) ابهام در عبارت - اشتراک لفظ (۲) ابهام در عبارت - شیوه نگارشی کلمات

(۳) شیوه نگارشی کلمات - ابهام در عبارت (۴) شیوه نگارشی کلمات - اشتراک لفظ

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریشه و شاخه‌های فلسفه
فلسفه و زندگی
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

۱۴۱- عبارت «معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است» به چه معنا می‌باشد؟

(۱) معرفت به وجود مقدم بر امکان شناخت آن است.

(۲) این‌که امکان شناخت همه چیز ممکن باشد مقدم بر معرفت به وجود است.

(۳) شرط شناخت «وجود مستقل از ذهن»، امکان شناخت آن می‌باشد.

(۴) توان شناخت واقعیت مستقل از ذهن در انسان وجود دارد.

۱۴۲- کدام یک از پرسش‌های زیر بنیادی‌تر است؟

(۱) آیا انسان ذاتاً به زندگی اجتماعی گرایش دارد؟

(۲) اساس حکومت و سیاست را قدرت تشکیل می‌دهد یا فضیلت؟

(۳) آیا پای‌بندی به اخلاق ذاتاً برای انسان ارزشمند است؟

(۴) درک واقعیت هستی تا چه حد برای انسان ممکن است؟

۱۴۳- کدام توضیح درباره ارتباط فلسفه‌های مضاف با بخش ریشه‌های فلسفه و علوم خاص درست نیست؟

(۱) فلسفه‌های مضافی مانند فلسفه اخلاق و فلسفه فیزیک در واقع پل ارتباطی میان فلسفه و علوم خاص را برقرار می‌کنند.

(۲) برای درک بهتر هر مکتب علمی و فکری باید به سراغ فهم فلسفه‌ای که پشتوانه آن مکتب است برویم.

(۳) فلسفه‌های مضاف باید بنیادین‌ترین پرسش‌های مطرح‌شده در فلسفه را پژوهش و بررسی کنند.

(۴) عقیده‌های مختلف در بخش ریشه‌های فلسفه منجر به شکل‌گیری مکتب‌های فکری متفاوت در بخش فلسفه مضاف و علوم خاص می‌شود.

۱۴۴- کدام گزینه در مورد کسی که به «استقلال در اندیشه» که یکی از فواید تفکر فلسفی است رسیده است، نادرست است؟

(۱) در ورود و پاسخ به مسائل فلسفی راه مناسب را برمی‌گزیند. (۲) درباره مسائل بنیادین جهان هستی به نحو جدی می‌اندیشد و نظر می‌دهد.

(۳) در استدلال‌هایش مغالطه می‌کند تا جامعه را با آنها آشنا کند. (۴) متکی به دیگری نیست و خودش دلایل و استدلال‌ها را می‌سجد.

۱۴۵- کدام عبارت درست است؟

(۱) شاید نشود همه باورهای افراد را از رفتار و گفتارشان دریافت ولی اگر برخی‌شان را بشناسیم، شناخت قطعی بخشی از معنای زندگی میسر می‌شود.

(۲) مخالفت فیلسوفان با عقاید نادرست رایج، ممکن است بدوای عمومی مردم اثر معکوس داشته باشد ولی نهایتاً تلاش‌های آنها نتیجه خواهد داد.

(۳) فیلسوف مانند دیگران درباره مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشد و نظر می‌دهد ولی تفاوت آنها این است که به این مسائل پاسخ صحیح می‌دهد.

(۴) فیلسوفان به وسیله منطق، اندیشه را از مغالطه پاک می‌کنند و به فهم درستی از حقایق فلسفی می‌رسند و مسیر حقایق دیگر را هموار می‌کنند.

۱۴۶- کدام گزینه درباره فلسفه مضاف درست می‌باشد؟

- (۱) هر شاخه از فلسفه‌های مضاف، فقط بر دانش متناظر خود تأثیر می‌گذارد.
- (۲) اثبات موضوع مورد پژوهش علوم، در فلسفه مضاف هر علم انجام می‌شود.
- (۳) روش فلسفه هر علمی، ضرورتاً با خود آن دانش متفاوت است.
- (۴) این که اصالت با فرد است یا جامعه در علوم اجتماعی بررسی می‌شود.

۱۴۷- کدام گزینه درباره باورهای ما درباره جهان و انسان و نظایر آن صحیح نیست؟

- (۱) این باورها، همواره همراه با آگاهی به دلایل آن‌هاست.
- (۲) این باورها، می‌تواند صرفاً طبق عادت در ما شکل بگیرد.
- (۳) تصمیمات زندگی بر پایه این باورهاست.
- (۴) زندگی ما بر اساس همین باورها شکل می‌گیرد.

۱۴۸- با توجه به تمثیل غار افلاطون همه گزینه‌ها نادرست‌اند، به جز ...

- (۱) درون غار نمادی از عالم مادی و نامحسوس است.
- (۲) جهان خارج از غار نمادی از عالم معقول و محسوس است.
- (۳) مردم درون غار، نماد مردم درگیر عادت‌اند؛ اما نهایتاً سخن فیلسوف در آن‌ها اثر می‌کند.
- (۴) زنجیرها نمادی از عقاید تقلیدی، متعصبانه و باورهای معقول میان مردم است.

۱۴۹- کدام گزینه در تبیین این جمله از ارسطو کامل‌تر است؟

«افلاطون برای من عزیز است، اما حقیقت عزیزتر است.»

- (۱) فیلسوف حقیقی هیچ سخنی را بدون دانستن دلیل آن، نمی‌پذیرد.
- (۲) فرق میان فیلسوف با دیگر مردم در جدیت و روش تفکر وی است.
- (۳) فیلسوف در همه موضوعات، فقط تابع استدلال فلسفی است.
- (۴) فیلسوف در مسیر رسیدن به حقیقت و در اندیشه‌اش مستقل است.

۱۵۰- ماجرای زیر به کدام یک از فواید تفکر فلسفی بیشتر مرتبط است؟

«گالیله در دادگاه تفتیش عقاید، ظاهراً از نظر خود نسبت به این که زمین به دور خورشید می‌گردد دست برداشت. اما معروف است که وقتی توبه کرده و

از جای برخاست و بیرون رفت، کسانی که در آنجا بودند دیدند که او بر روی زمین نوشته است: با این همه، این زمین است که حرکت می‌کند!»

(۱) استقلال در اندیشه	(۲) پذیرش بدون دلیل مطالب
(۳) دوری از مغالطه‌ها	(۴) رهایی از عادت‌های غیرمنطقی

اقتصاد

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اصول انتخاب در کسب و کار
(درس اول تا سوم)
صفحه‌های ۱ تا ۳۳

۱۵۱- برای هریک از موارد زیر چه نوع کسب‌وکاری مناسب‌تر است؟

- یکی از دانش‌آموختگان آشپزی می‌خواهد رستوران‌های زنجیره‌ای افتتاح کند.

- گروهی از پزشکان می‌خواهند با هدف «تأمین مواد اولیه، کالاها، خدمات، وسایل و ابزار و دیگر نیازمندی‌های عمومی» مورد نیاز جامعه پزشکی دوره‌م گرد آیند.

- گروهی از معلمان با هدف توسعه علمی منطقه، تصمیم گرفته‌اند مؤسسه‌ای آموزشی بدون دریافت شهریه و به‌صورت کاملاً رایگان تأسیس کنند.

(۲) شرکت - غیرانتفاعی - تعاونی

(۱) شخصی - تعاونی - غیرانتفاعی

(۴) شخصی - شرکت - تعاونی

(۳) شرکت - تعاونی - غیرانتفاعی

۱۵۲- کدام ویژگی، کارآفرین را از دیگر افراد جامعه متمایز می‌کند؟

(۲) اطمینان به موفقیت

(۱) توانایی تولید کالاها و خدمات

(۴) تخصص کاری

(۳) ابتکار عمل و نوآوری

۱۵۳- هر یک از موارد زیر به ترتیب جزء کدام دسته از اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری است؟

(الف) من واقعاً از طعم آن بستنی خوشم نمی‌آید؛ اما چون پول داده بودم تا آخرش را خوردم.

(ب) کفش کتانی زیاد داشتم اما نمی‌توانستم چشمم را روی این فروش فوق‌العاده ببندم.

(پ) این جاروبرقی را از یک دستفروش که ادعا می‌کرد از منطقه آزاد آورده و به شدت قیمت آن ارزان‌تر است خریدم؛ ولی خراب بود و اصلاً کار نکرد.

(ت) بهتر است مغازه را رها کنم و یک ماشین بخرم و با آن مسافركشی کنم چون پولش بیشتر است و تنوع بیشتری دارد.

(۱) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - توجه به هزینه‌های هدررفته - چسبیدن به وضعیت فعلی

(۲) توجه به هزینه‌های هدررفته - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - بی‌صبری زیاد

(۳) توجه به هزینه‌های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - چسبیدن به وضعیت فعلی

(۴) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - چسبیدن به وضعیت فعلی - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - چسبیدن به وضعیت فعلی

محل انجام محاسبات

۱۵۴- کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر به ترتیب برجسته تر است؟

- آقای سعیدی اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارد.

- خانم موسوی بسیار دلگرم و مطمئن به موفقیت اقتصادی است.

- خانم مدنی در راه اندازی کسب و کار جدید از نظم و پایداری تحسین برانگیزی برخوردار است.

- آقای جدیدی با شجاعت و تدبیر، پس انداز خود را برای راه اندازی فعالیت اقتصادی جدید هزینه می کند.

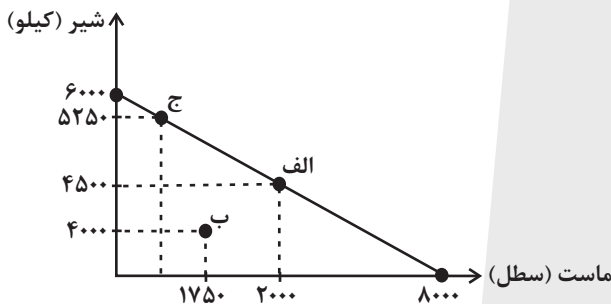
- (۱) تیزبین - پرانگیزه - سازمان دهنده - خوش بین
 (۲) تیزبین - پرانگیزه - سازمان دهنده - خوش بین - نوآور
 (۳) پرانگیزه - خوش بین - پرانگیزه - ریسک پذیر
 (۴) پرانگیزه - خوش بین - سازمان دهنده - ریسک پذیر

۱۵۵- فروشگاه نیاز خود به ماست و شیر را با مبلغی مشخص و محدود تأمین کرده است. با توجه به نمودار قید بودجه زیر:

الف) اگر فروشگاه به جای نقطه «الف»، نقطه «ب» را انتخاب کند، چند ریال پس انداز می کند؟

ب) چه تعداد ماست در نقطه «ج» خریداری می شود؟

(قیمت هر سطل ماست ۳ هزار تومان و هر کیلو شیر ۴ هزار تومان است.)

(۱) الف (۲۷,۵۰۰,۰۰۰ ب) ۲۰۰۰ سطل

(۲) الف (۲۷,۵۰۰,۰۰۰ ب) ۱۰۰۰ سطل

(۳) الف (۲۱,۲۵۰,۰۰۰ ب) ۱۰۰۰ سطل

(۴) الف (۲۱,۲۵۰,۰۰۰ ب) ۲۰۰۰ سطل

۱۵۶- کدام گزینه در خصوص قوانین اصول انتخاب به درستی بیان نشده است؟

(۱) طبق قانون اول انتخاب، یکی از منابع تولیدی که برای ارائه محصول در اختیار تولیدکننده قرار دارد، پول است.

(۲) براساس قانون چهارم انتخاب، تولیدکننده باید تشخیص دهد که کدام هزینه ها بر تصمیم او تأثیرگذار است.

(۳) براساس قانون پنجم، اینکه چه چیزی برای کسب و کار منفعت محسوب می شود، با توجه به موقعیت می تواند تغییر کند.

(۴) طبق قانون اول، هر منبعی دارای محدودیت در استفاده است.

۱۵۷- فردی با سرمایه ۳۰۰ میلیون تومان قصد دارد در یکی از موارد زیر سرمایه گذاری کند. با توجه به اصل هزینه فرصت، کدام مورد را انتخاب خواهد کرد و هزینه فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

- خرید و فروش وسایل ورزشی با بازدهی سالانه ۲۰ درصد

- راه اندازی یک کارگاه کوچک وسایل آزمایشگاهی با سود ۱۰۲ میلیون تومان در دو سال

- سپرده گذاری در بانک با سود سالانه ۱۸ درصد

- سرمایه گذاری در بازار بورس با سود ماهانه ۷ میلیون تومان

(۱) سپرده گذاری در بانک - ۱۶۵

(۲) راه اندازی یک کارگاه کوچک - ۱۶۵

(۳) سرمایه گذاری در بورس - ۶۰

(۴) خرید و فروش وسایل ورزشی - ۶۰

محل انجام محاسبات

۱۵۸- با توجه به اطلاعات زیر که مربوط به یک کارگاه تولیدی است، مشخص کنید سود واقعی سالیانه این کارگاه تولیدی چقدر است؟

(الف) اجاره کارگاه ۴۸ میلیون ریال در سال

(ب) هزینه خرید سالیانه ماشین آلات هشت برابر اجاره سالیانه کارگاه

(ج) خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه ۴۰ میلیون ریال

(د) هزینه سالیانه خرید مواد اولیه چهار برابر اجاره سالیانه کارگاه

(ه) درآمد سالیانه حاصل از فروش محصولات دوازده برابر هزینه سالیانه خرید مواد اولیه

(و) پرداخت حقوق ۱۸۰ میلیون ریال در سال

(ی) هزینه فرصت (هزینه پنهان) کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت دولتی، ماهیانه ۱۰ میلیون ریال

(۱) ۱,۳۴۰ میلیون ریال (۲) ۱,۳۸۰ میلیون ریال

(۳) ۱,۴۶۰ میلیون ریال (۴) ۱,۵۰۰ میلیون ریال

۱۵۹- هریک از گزاره‌های زیر به ترتیب به کدام یک از عوامل تولید اشاره دارد؟

منابع کمیاب	گزاره
	باغچه خانه که در آن سبزی کاشته‌اید.
	ابزار آلات باغبانی که از آن‌ها استفاده می‌کنید.
	باغبانی که برای هرس کردن درختان باغچه استخدام می‌کنید.
	علم و دانشی که در مدرسه کسب می‌کنید.
	کود طبیعی و آبی که برای باغچه استفاده می‌کنید.
	مهارتی که برای فروش بخشی از سبزیجات باغچه به همسایگان به کار می‌گیرید.

(۱) منابع طبیعی - نیروی کار - سرمایه فیزیکی - سرمایه انسانی - سرمایه فیزیکی - نیروی کار

(۲) منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - نیروی کار - سرمایه انسانی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی

(۳) سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی - نیروی کار - سرمایه فیزیکی - نیروی کار

(۴) سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی - نیروی کار - منابع طبیعی - سرمایه انسانی

۱۶۰- ارزش کل سهام یک شرکت ۵۵۰ میلیون ریال است. اگر سود سالیانه شرکت ۲۵۰ میلیون ریال و ارزش هر سهم برابر با ۱۰ میلیون ریال باشد و اگر سود

فردی که تعدادی از سهام شرکت را خریداری کرده است، برابر با ۵۰ میلیون ریال باشد، آنگاه:

(الف) سهم این فرد از مالکیت شرکت چند درصد است؟

(ب) تعداد سهم‌های ارائه شده توسط شرکت کدام است؟

(ج) ارزش سهام خریداری شده توسط فرد چند میلیون ریال است؟

(۱) ۱۱۰ - ۶۰ - ۲۵ (۲) ۱۲۰ - ۶۰ - ۲۵

(۳) ۱۲۰ - ۵۵ - ۲۰ (۴) ۱۱۰ - ۵۵ - ۲۰

محل انجام محاسبات

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای تهرین کنید

فلسفه
تاریخ
جغرافیا
ریاضی
آمار
عربی
اقتصاد
علوم و فنون ادبی
جامعه‌شناسی
روانشناسی

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۴ آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، سجاد محمدنژاد، فاطمه راسخ، حمید گنجی، امیرمحمد علیدادی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

* بر اساس متن زیر به شش پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید. متن از کتاب «چهار سیمای اسطوره‌ای» نوشته‌ی جلال ستاری با تلخیص و اندکی تغییر انتخاب شده است.

داستان فرانکشتاین، داستان ترسناک هیولایی بی‌نام‌ونشان است که به دست مرد دانشمندی جوان به همین نام، با علم پیشرفته‌ی روز و از استخوان‌های مردگان، جان می‌یابد، اما با وجود خرد سرشار، به دلیل ظاهر زشت خود، از سوی آدمیان طرد می‌شود. پس به سوی فرانکشتاین می‌رود و از او می‌خواهد همتایی برایش بیافریند و چون پاسخ منفی می‌شنود، برمی‌آشوبد و سوگند می‌خورد جان عزیزان فرانکشتاین را بگیرد. پس چنین می‌کند و پس از قتل اطرافیان فرانکشتاین، حتی نوعروس او را نیز در شب ازدواجش از بین می‌برد و می‌گریزد. فرانکشتاین عزم خود را جزم می‌کند که هیولا را از بین ببرد، پس به دنبال او تا مناطقی صعب‌العبور می‌رود، اما ناگاه در کشتی‌ای به دست هیولا کشته می‌شود. اوج داستان همین است که با همین غیبت دهشت‌انگیز پایان می‌گیرد.

طرفه آن که رمان اصلی با نیتی اخلاقی نوشته شده است، یعنی داستان دانشمند با کبر و نخوتی است که خود را منجی عالم بشریت می‌پندارد، ولی در تلاشش برای خلق موجود فرمانبرداری که جهانیان را از درد بینوایی برهاند، شکست می‌خورد، اما خوانندگان استنباط دیگری داشتند و فرانکشتاین را دانشمند دیوانه‌ای پنداشتند که با غرور و رعونت نفس می‌خواهد فرعون‌وار دعوی خدایی کند و سرانجام به دست آن آدم‌مصنوعی که خود ساخته است، کشته می‌شود.

جمله‌ی «من شرور و خبیثم، چون بدبختم» جمله‌ای است که در برخی روایت‌های داستان از زبان هیولا بیان می‌شود. این جمله به نوعی توجیه علت رفتارهای هیولاست. اما علت آفرینش این اثر چیست؟ «پاتریس دیدیه» منتقد مشهور ادبی در پاسخ به کسانی که رمان فرانکشتاین را ساخته و پرداخته‌ی همسر «مری شلی» می‌دانند و نه خود او، چنین استدلال می‌کند: «مری شلی با خلق اسطوره‌ی بلندآوازه‌ای چون فرانکشتاین، ممکن است نیازش به فرزند زادن را برآورده باشد، چون داستان فرانکشتاین در شرح این معنی است که چگونه می‌توان آدم ساخت.» در واقع «قلمزنی زن، مربوط به شرح و وصف درون است: درون خانه، درون پیکر، بازگشت به خود. این نگارش زنانه طبیعتاً اسطوره‌ی پیشرفت فنی و ایمان به آینده را که اسطوره‌ای نرینه است نفی می‌کند.»

رمان مری شلی را که سرچشمه‌ی تقلید دیگر رمان‌نویسان نیز بوده است، به شکلی دیگر نیز تفسیر کرده‌اند: «آدمی قادر به برابری با خدای خالق کائنات نیست و اگر بیش از اندازه‌ی گلیم خویش پای کشد و لاف زند که ربّ اعلی است و می‌تواند خالقی هم شأن او باشد از پای درمی‌آید. به سان آن ضرب‌المثل مشهور که ...

۲۵۱- بر اساس متن بالا، عبارت گزینه‌ی ... درست نیست.

(۱) برداشت مخاطبان یک اثر هنری لزوماً با آنچه مقصود خالق آن بوده است یکسان نیست.

(۲) داستان‌نویسان و راویان، هرگز به توجیه رفتارهای شخصیت‌های داستان‌ها نمی‌پردازند.

(۳) هراس‌افکنی یک اثر ترسناک هنری، ممکن است به دلیل ناتمام‌ماندن آن از نظر مخاطب باشد.

(۴) طردشدن شخص از سوی جمع، ممکن است به رفتارهای پرخاشگرانه‌ی آن شخص بینجامد.

۲۵۲- متن، پاسخ به کدام پرسش(ها) را در خود دارد؟

(الف) علت انتساب نگارش بخش‌هایی از رمان فرانکشتاین به همسر «مری شلی» چیست؟

(ب) هیولای داستان فرانکشتاین، خبثت خود را ناشی از چه می‌داند؟

(ج) اسلوب مری شلی را در خلق داستان‌های ترسناک، چه کسانی پس از او پی گرفتند؟

(۲) فقط «ب»

(۱) فقط «الف» و «ب»

(۴) فقط «ج»

(۳) فقط «الف» و «ج»

۲۵۳- متن با کدام عبارت تکمیل می‌شود؟

- (۱) کوزه‌گر از کوزه‌ی شکسته آب می‌خورد.
- (۲) بزگر از سر چشمه آب می‌خورد.
- (۳) برادری به جای خود، بزغاله یکی هفت صتار.
- (۴) فوت کوزه‌گری را نیاموخته است.

۲۵۴- عبارت گزینده‌ی ... در استدلال‌های پایانی متن، از پیش مفروض است.

- (۱) فرعون سرشتی نیک داشته است اما قدرت، او را از خود به‌در کرده است.
- (۲) منجی عالم بشریت، جنسیت زنانه خواهد داشت.
- (۳) جرم شخصی است، یعنی تنبیه مجرم به دیگر اشخاص مربوط نمی‌شود.
- (۴) پیشرفت‌های فنی، از اسطوره‌های مردانگی است.

۲۵۵- ساختمان کدام واژه به ساختمان واژه‌ی «قلمزنی» در متن نزدیکتر است؟

- (۱) کم‌پیدایی
- (۲) هواگیری
- (۳) ناجوانمردی
- (۴) آهنگری

۲۵۶- نوع «ی» پایانی در کدام یک از کلمات مشخص شده در عبارت «رمان اصلی با نیتی اخلاقی نوشته شده است، ولی دانشمند در تلاشش برای خلق موجود فرمانبرداری که جهانیان را از درد بینوایی برهاند، شکست می‌خورد» با نوع «ی» در «نتیتی» در ابتدای همین متن شباهت بیشتری دارد؟

- (۱) اصلی
- (۲) اخلاقی
- (۳) فرمانبرداری
- (۴) بینوایی

۲۵۷- اگر «الف‌ها همه «ب» باشند و هیچ «ب» نباشد که همزمان «ج» و «د» باشد، می‌توان با قطعیت گفت ...

- (۱) «ج» و «د» عضو مشترک ندارند.
- (۲) هیچ «الف» نیست که همزمان هم «ج» باشد و هم «د».
- (۳) «ج» و «د» عضو مشترک دارند.
- (۴) نه هیچ «ب» هست که همزمان هم «الف» باشد و هم «ج»، و نه هیچ «ب» هست که همزمان هم «الف» باشد و هم «د».

۲۵۸- متن‌های زیر، بخشی از متن‌هایی است که روی چهار مدرک تحصیلی مختلف نوشته شده است، ولی می‌دانیم یکی از این مدارک جعلی است. آن مدرک کدام است؟

- (۱) به موجب یکصدمین جلسه مورخ ۱۳۷۶/۹/۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی، این دانشنامه به آقای محمود ایلامی فرزند مجتبی که دوره‌ی کارشناسی رشته‌ی بهداشت و ایمنی محیط زیست را به پایان رسانده است، در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۳۱ اعطا می‌شود. امید است ایشان در توأم نمودن علم با عمل و خدمت به جامعه توفیق یابند.
- (۲) بدین وسیله گواهی می‌شود خانم المیرا الموتی فرزند جعفر از طریق آزمون سراسری سال ۱۳۸۸ در این واحد دانشگاهی پذیرفته شده و تعداد ۱۴۴ واحد درسی را در رشته‌ی مهندسی خودرو مقطع کارشناسی پیوسته در نظام آموزشی تمام وقت گذرانیده و در تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۸ طبق ضوابط این دانشگاه به اخذ مدرک کارشناسی نائل آمده است.
- (۳) به موجب مصوبه‌ی مورخ شهریور ماه سال یکهزار و سیصد و هشتاد و چهار شورای گسترش آموزش عالی، نظر به این که خانم شبنم شبانی فرزند مصطفی در تاریخ ۱۳۹۰/۰۶/۰۹ دوره‌ی تحصیلات خود را به صورت مجازی به پایان رسانده است، این دانشنامه با درجه‌ی کارشناسی ارشد در رشته‌ی مهندسی برق به ایشان اعطا می‌شود.
- (۴) به موجب اساسنامه‌های مصوب شورای مرکزی دانشگاه‌ها، چون آقای امیر هوشنگ چنگیان فرزند صفر در تاریخ شهریور ماه ۱۳۷۵ دوره‌ی تحصیلات دانشکده‌ی مهندسی کامپیوتر را با موفقیت به پایان رسانیده، لذا این دانشنامه با درجه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی مهندسی کامپیوتر به وی اعطا می‌شود.

۲۵۹- در یک دوره از مسابقات پرش خرک حلقه در ورزش ژیمناستیک، پنج ورزشکار از کشورهای عراق، سوئد، سوریه، دانمارک و برزیل - نه لزوماً به ترتیب - اول تا پنجم شدند. درباره‌ی رتبه‌بندی آن‌ها، فقط می‌دانیم بین ورزشکار سوری و ورزشکار برزیلی، دقیقاً دو ورزشکار دیگر قرار گرفته‌اند.

کدام گزینه ناممکن نیست؟

(۱) ورزشکار عراقی اول، ورزشکار دانمارکی دوم و ورزشکار سوری سوم شده باشد.

(۲) ورزشکار سوری اول، ورزشکار عراقی سوم و ورزشکار برزیلی پنجم شده باشد.

(۳) ورزشکار دانمارکی اول، ورزشکار سوری دوم و ورزشکار سوئدی سوم شده باشد.

(۴) ورزشکار سوئدی اول، ورزشکار برزیلی دوم و ورزشکار سوری چهارم شده باشد.

۲۶۰- می‌دانیم از بین مینا و مونا و سمیرا و سیما، یکی شیشه را شکسته است. مینا می‌گوید سیما شیشه را نشکسته است. مونا می‌گوید مینا درست گفته است. سمیرا می‌گوید کار، کار سیما است و سیما می‌گوید آن که شیشه را شکسته است، سمیرا است. می‌دانیم از این چهار نفر، یکی دروغ می‌گوید.

آن شخص کیست؟

(۲) مونا

(۱) مینا

(۴) سیما

(۳) سمیرا

۲۶۱- حسین، محمد و رضا مجموعاً ۱۳ کتاب خریده‌اند، به شکلی که تعداد کتاب‌های محمد از همه کمتر و عدد تعداد کتاب‌های رضا و حسین عددی زوج است. مجموع تعداد کتاب‌های محمد و حسین، قطعاً کدام عدد نیست؟

(۲) هفت

(۱) سه

(۴) نه

(۳) هشت

۲۶۲- کدام سال شمسی قطعاً کبیسه است؟

(۱) سالی که بهار آن با دوشنبه آغاز شود و زمستانش با دوشنبه پایان گیرد.

(۲) سالی که تابستان آن با پنج‌شنبه آغاز شود و زمستانش با سه‌شنبه پایان گیرد.

(۳) سالی که پاییز آن با جمعه آغاز شود و زمستانش با دوشنبه پایان گیرد.

(۴) سالی که زمستان آن با یکشنبه آغاز شود و زمستانش با جمعه پایان گیرد.

۲۶۳- هفده ساعت و بیست و چهار دقیقه پس از سه ساعت و دو دقیقه قبل از ساعت پنج و چهل و چهار دقیقه عصر فردا، چند ساعت و چند دقیقه بعد از

چهار ساعت و پنج دقیقه بعد از سیزده دقیقه قبل از ساعت نه و ده دقیقه فردا شب است؟

(۲) ۷:۰۴

(۱) ۷:۰۳

(۴) ۷:۰۶

(۳) ۷:۰۵

۲۶۴- تفاوت تقویم‌های هجری شمسی و هجری قمری نه در مبدأ که در تعداد روزهای هر سال است. اگر تقویم فرضی دیگری بسازیم که سال‌های آن ۳۵۰ روزه باشند، سال ۱۴۰۰ هجری شمسی معادل کدام سال هجری فرضی خواهد بود؟ فرض کنید سال کبیسه نداریم. سایر شرایط نیز یکسان است.

(۲) ۱۴۶۵

(۱) ۱۴۶۰

(۴) ۱۴۷۵

(۳) ۱۴۷۰

۲۶۵- زاویه تند بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار را در یک ساعت معمولی رأس ساعت a ، $x(a)$ می‌نامیم. حاصل $|x(۶:۴۰') - x(۵:۲۰')|$

کدام است؟

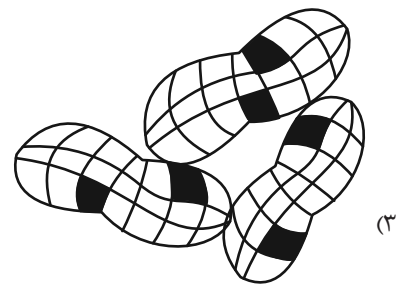
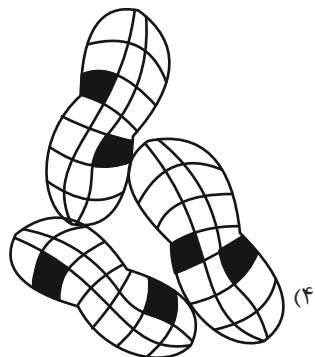
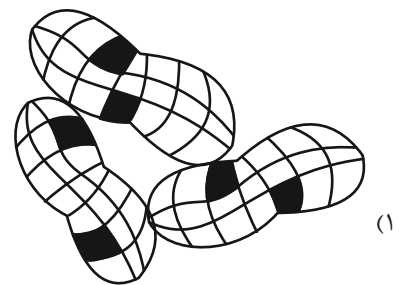
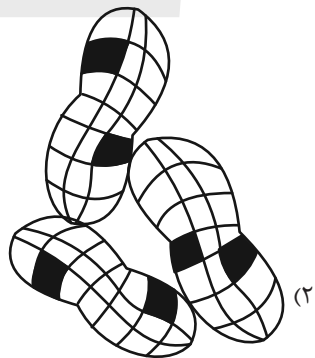
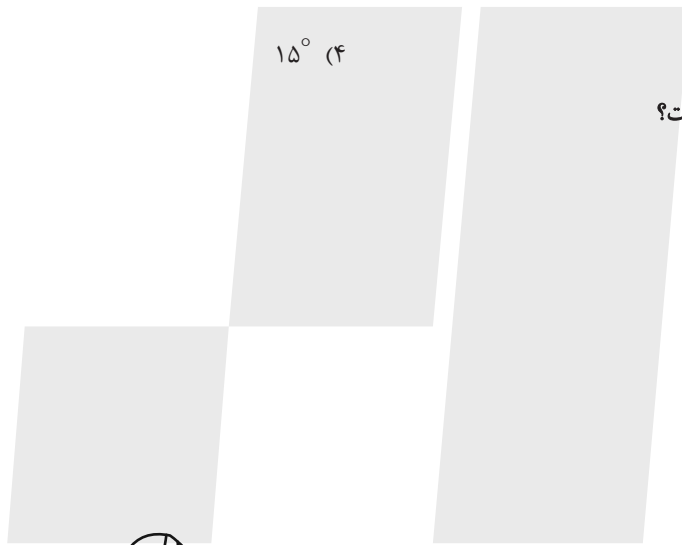
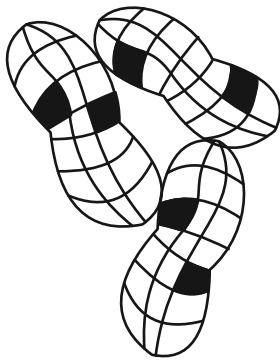
(۲) ۵°

(۱) ۰°

(۴) ۱۵°

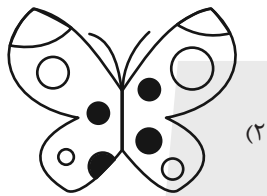
(۳) ۱۰°

۲۶۶- کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟

* در چهار پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال را در الگو تعیین کنید.

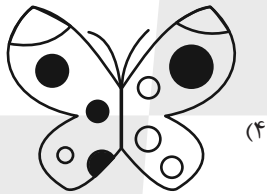
-۲۶۷

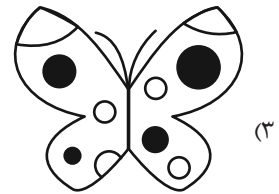
(۲)

(۱)

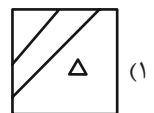
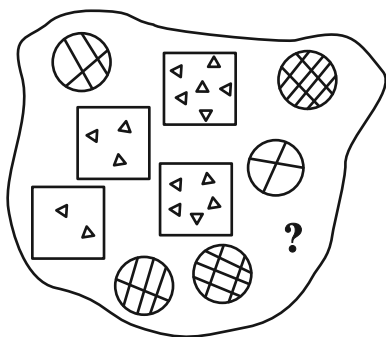

(۴)

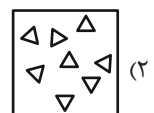

(۳)

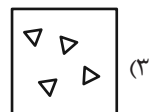
-۲۶۸

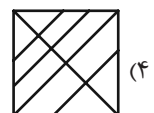
(۱)

(۲)

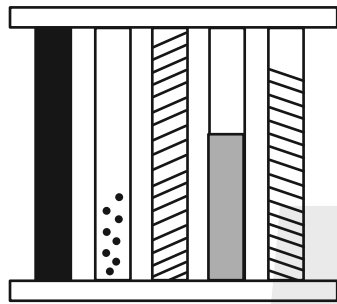
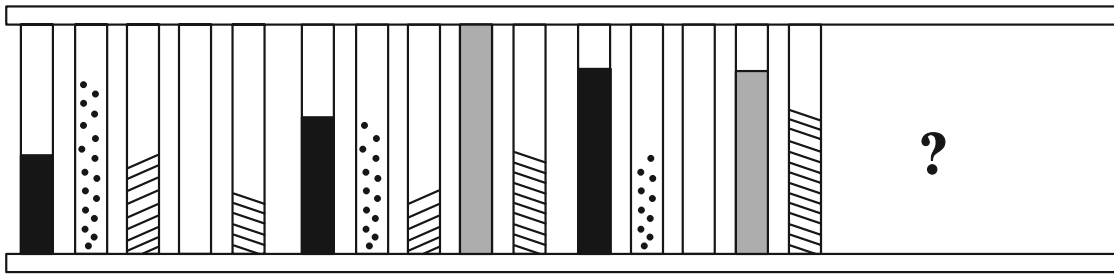

(۳)

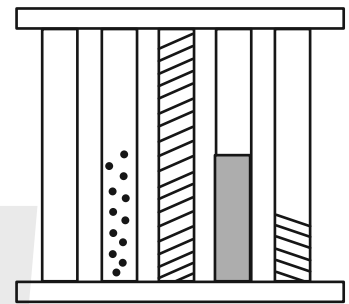

(۴)

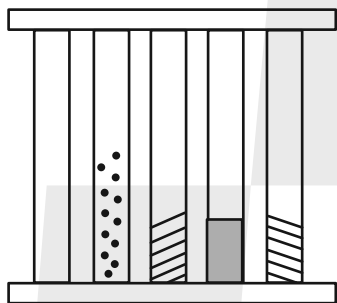
۲۶۹-

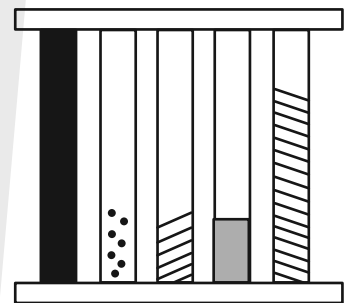
(a)

(b)

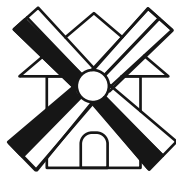
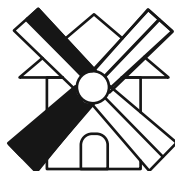

(c)

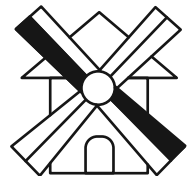
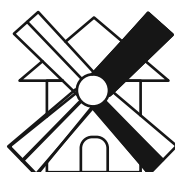
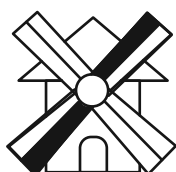
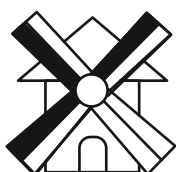

(d)

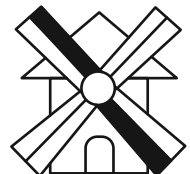
۲۷۰-

?

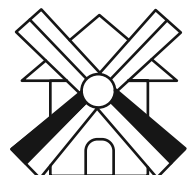
(a)

(b)

(c)

(d)

خودارزیابی توجه و تمرکز

آزمون ۴ آبان ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم از ابتدا تا انتها روی یک سخنرانی و صحبت‌های معلم در کلاس متمرکز باشم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۲. من می‌توانم یک پازل یا بازی را بدون حواسپرتی کامل کنم و به انجام برسانم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۳. می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز به یک سخنرانی یا کلاس طولانی توجه کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۴. من می‌توانم به کار روی یک تکلیف ادامه دهم حتی اگر تکمیل آن زمان زیادی طول بکشد.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۵. هنگام کار روی یک تکلیف، صداهای جزئی حواس من را پرت نمی‌کنند.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۶. حتی اگر تلویزیون در محیط روشن باشد، می‌توانم روی تکالیف مدرسه‌ام متمرکز بمانم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۷. من می‌توانم در طول بحث‌های گروهی توجه خود را از یک موضوع به موضوع دیگر تغییر دهم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۸. وقتی معلم موضوع تدریس را تغییر می‌دهد، می‌توانم به سرعت تمرکز را تغییر دهم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۹. من می‌توانم در یک بحث گروهی شرکت کنم و در عین حال یادداشت برداری کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم چندین کار را هم زمان و بدون از دست دادن تمرکز، مدیریت کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۴ آبان ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، هادی پولادی، محمدابراهیم تونندهجانی، رضا خانبابائی، میثم خشنودی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آرزیتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، علی شکوری، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	فاطمه بیات، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، فاطمه عبدالوند، عادلہ علیرضایی مقدم
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قاندامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، حبیبه محبی، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدش‌نیا، محمد رضایی‌بغا، موسی سپاهی، حمید سودیان، مهرشاد عباسی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونندهجانی	محمد بحیرایی	آروین حسینی، رامتین برزکار	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سپیده فتح‌اللهی، مهرزاد مشایخی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	ملیکا ذاکری، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، محمد صمدی زاداسفنگره	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام	علیرضا پدرام	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سمیرا معروف	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

حالت $A \rightarrow D = 3 \Rightarrow 3 \times 5 = 15$ مسیر

حالت $A \rightarrow B \rightarrow D \Rightarrow 1 \times 5 \times 2 \times 4 = 40$

علت ۴ این است که از وسیله اول نمی‌تواند استفاده کند.

حالت $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \Rightarrow 1 \times 5 \times 2 \times 4 \times 4 \times 3 = 480$

اصل جمع $\rightarrow 480 + 40 + 15 = 525$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۲- گزینه «۲»

(هدای پولاردی)

در بین اعداد داده شده ۴ عدد زوج و ۴ عدد فرد داریم:

اعداد زوج : ۲, ۴, ۶, ۸

اعداد فرد : ۳, ۵, ۷, ۹

برای اینکه دو رقم متوالی فرد نباشند باید یک در میان، زوج و فرد قرار گیرند که این حالت نیز به دو صورت می‌تواند باشد:

$2 \times 4! \times 4! = 1152$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۳- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

از بین ارقام داده شده ۴ رقم زوج و ۴ رقم فرد داریم. برای ساخت عدد ۵ رقمی از بین ۴ رقم زوج دو رقم انتخاب می‌کنیم (ترکیب) و سپس جایه‌جایی این دو رقم را در نظر می‌گیریم (جایگشت). از بین ۴ رقم فرد هم ۳ رقم انتخاب می‌کنیم (ترکیب) و سپس جایه‌جایی این سه رقم را در نظر می‌گیریم (جایگشت). همچنین به دو صورت می‌توان با ارقام حاصل عددی نوشت که ارقام زوج کنار هم و ارقام فرد کنار هم باشند.

$\binom{4}{2} \times 2! \times \binom{4}{3} \times 3! \times 2 = 6 \times 2 \times 4 \times 6 \times 2 = 576$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۴- گزینه «۳»

(امیررضا ذاکر زاده)

$15(15 \times 14! + 14!) = 15 \times 14! (15 + 1) = 15! \times 16 = 16! = (n+1)!$

$\Rightarrow n+1 = 16 \Rightarrow n = 15$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۵)

۵- گزینه «۱»

(میثم فشنوری)

$\frac{4}{w, s, 0} \times \frac{4}{1, s, w, r} \times \frac{3}{0} \times \frac{1}{0} \times \frac{2}{0} \times \frac{1}{0} \times \frac{3}{0}$

حرف ۰ در وسط قرار گرفته و یک حالت می‌باشد، سپس خانه اول را انتخاب و بعد خانه آخر را انتخاب می‌کنیم و بقیه خانه‌ها را انتخاب می‌کنیم.

$4 \times 4 \times 3 \times 2 \times 3 = 288$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۶- گزینه «۱»

(مهمر بفریایی)

چون شامل حرف a است و فاقد حروف b و c است، پس از بین $n-3$ عضو دیگر مجموعه ۲۱ زیرمجموعه ۲ عضوی می‌توان انتخاب کرد. پس:

$\binom{n-3}{2} = 21 \Rightarrow \frac{(n-3)!}{(n-5)! \times 2!} = 21$

$\Rightarrow \frac{(n-3)(n-4) \times (n-5)!}{(n-5)! \times 2} = 21$

$\Rightarrow (n-3)(n-4) = 42 = 7 \times 6$

$\xrightarrow{n \in \mathbb{N}} \begin{cases} n-3=7 \Rightarrow n=10 \\ n-4=6 \Rightarrow n=10 \end{cases}$

\Rightarrow زیرمجموعه‌های ۲ عضوی $= \binom{10}{2} = \frac{10!}{8! \times 2!} = \frac{10 \times 9}{2} = 45$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۷- گزینه «۳»

(فرشید کریمی)

اگر قرار باشد حداقل ۲ دانش‌آموز کلاس دهمی انتخاب شود، یعنی باید ۲ دانش‌آموز دهمی یا ۳ دانش‌آموز دهمی انتخاب شود.

$\binom{10}{2} \binom{8}{1} + \binom{10}{3} \binom{8}{0} = \frac{10!}{2! \times 8!} \times \frac{8!}{7! \times 1!} + \frac{10!}{7! \times 3!} \times \frac{8!}{8! \times 0!}$

$= \frac{10 \times 9}{2} \times 8 + \frac{10 \times 9 \times 8}{3 \times 2} = 360 + 120 = 480$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۸- گزینه «۱»

(رشا قانباتانی)

برای صندلی راننده ۲ انتخاب وجود دارد، سپس راننده بعدی یکی از ۴ صندلی را انتخاب می‌کند و برای ۳ صندلی بعدی به ترتیب ۵، ۴ و ۳ حق انتخاب وجود دارد.

$2 \times \binom{4}{1} \times 5 \times 4 \times 3 = 2 \times 4 \times 60 = 480$

راه دوم:

$\binom{2}{2} \times \binom{5}{3} \times 2 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 480$

دو راننده و ۳ نفر از ۵ نفر دیگر انتخاب می‌کنیم، سپس یک راننده در جایگاه راننده قرار می‌گیرد، سپس صندلی‌های بعدی جایگشت داده می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۹- گزینه «۲»

(مهمر نظامی)

آزمایش پرتاب $(n+3)$ سکه دارای 2^{n+3} برآمد است. پس:

$2^{n+3} = 256 \Rightarrow 2^{n+3} = 2^8 \Rightarrow n+3 = 8 \Rightarrow n = 5$

با توجه به اینکه $n = 5$ می‌باشد، در آزمایش بعدی ۳ تاس و ۵ سکه پرتاب شده است. پس:

$n(S) = 6^3 \times 2^5 = 216 \times 32 = 6912$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

(سعید عزیزقانی)

13- گزینه 1

مدت زمان لازم برای پر شدن استخر توسط شیر B را x ساعت در نظر می‌گیریم. همین زمان برای شیر A، x-3 ساعت می‌شود و می‌توانیم جدول زیر را رسم کنیم:

عامل	مدت زمان لازم برای پر کردن استخر	بخشی از استخر که در یک ساعت پر شده
شیر A	(x-3) ساعت	$\frac{1}{x-3}$
شیر B	x ساعت	$\frac{1}{x}$
هر دو شیر همزمان	2 ساعت	$\frac{1}{2}$

با توجه به جدول داریم:

$$\frac{1}{x-3} + \frac{1}{x} = \frac{1}{2} \rightarrow 2x + 2(x-3) = x(x-3)$$

$$\Rightarrow 2x + 2x - 6 = x^2 - 3x \Rightarrow x^2 - 7x + 6 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(x-6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x=1 \\ x-6=0 \Rightarrow x=6 \end{cases}$$

اگر $x=1$ در نظر گرفته شود مدت زمان لازم برای پر کردن استخر توسط شیر A، $x-3=-2$ خواهد بود که غیرقابل قبول است. بنابراین $x=6$ را قبول می‌کنیم. اگر هر دو شیر یک ساعت باز باشند نیمی از استخر پر شده است. شیر B کل استخر را در $x=6$ ساعت معادل 360 دقیقه پر می‌کند و بخش باقیمانده را در 180 دقیقه پر می‌کند.

(ریاضی و آمار (1)، معادله درجه دوم، صفحه‌های 333 تا 381)

14- گزینه 2

(معمربراهیم توزنده‌یانی)

$$\frac{1}{6} + \frac{1}{12} + \frac{1}{t} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{12} + \frac{1}{12} + \frac{1}{t} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{t} = \frac{1}{2} - \frac{3}{12} = \frac{1}{2} - \frac{1}{4} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{t} = \frac{1}{4} \Rightarrow t = 4$$

تکته: اگر کاری توسط فرد A در مدت t_1 ، توسط فرد B در مدت t_2 و توسط فرد C در مدت t_3 انجام شود؛ اگر هر سه نفر با هم آن کار را

انجام دهند و در مدت t_4 انجام شود، t_4 از طریق $\frac{1}{t_1} + \frac{1}{t_2} + \frac{1}{t_3} = \frac{1}{t_4}$

به دست می‌آید.

(ریاضی و آمار (1)، معادله درجه دوم، صفحه‌های 333 تا 381)

10- گزینه 3

(امیر محمودیان)

در حالات زیر از پرتاب 2 تاس، حاصل ضرب اعداد رو شده مضرب 12 است.

$$\{(2,6), (3,4), (4,3), (4,6), (6,2), (6,4), (6,6)\}$$

بنابراین اگر یکی از این 7 حالت رخ دهد تاس مشکی می‌اندازیم:

$$7 \times 6 = 42$$

از آنجا که کل حالات پرتاب تاس قرمز و آبی $6 \times 6 = 36$ حالت است، در

29 حالت دیگر 2 سکه پرتاب می‌کنیم که $2 \times 2 = 4$ حالت دارد.

بنابراین:

$$n(S) = 42 + 29 \times 4 = 42 + 116 = 158$$

(ریاضی و آمار (3)، آمار و احتمال، صفحه‌های 14 و 15)

ریاضی و آمار (1)

11- گزینه 4

(عباس مالکی)

در ابتدا باید مخرج مشترک‌گیری کرد.

$$\frac{3x^2 + 2}{(x-2)(2x+3)} - \frac{2x^2 - x - 6}{(x-2)(2x+3)} = \frac{2(2x+3)}{(x-2)(2x+3)}$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 3x + 2}{(x-2)(2x+3)} = 0 \Rightarrow \frac{(x-2)(x-1)}{(x-2)(2x+3)} = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-2=0 \Rightarrow x=2 \text{ ق ق} \\ x-1=0 \Rightarrow x=1 \text{ ق ق} \end{cases}$$

از آنجا که $x=2$ در مخرج نیز حضور دارد تنها جواب مورد قبول این معادله $x=1$ می‌باشد.

(ریاضی و آمار (1)، معادله درجه دوم، صفحه‌های 333 تا 381)

12- گزینه 2

(علی قهرمان‌زاده)

به جای x، عدد 2- را قرار می‌دهیم:

$$\frac{x=-2}{-m} \rightarrow \frac{(-2)^2 + 3m}{-m} - \frac{(-2)}{-2} = \frac{-2(-2+1)}{-3m}$$

$$\Rightarrow \frac{4+3m}{-m} - 1 = \frac{2}{-3m}$$

$$\frac{x-3m}{12+9m+3m} = 2$$

$$\Rightarrow 12m = -10 \Rightarrow m = \frac{-10}{12} = \frac{-5}{6}$$

(ریاضی و آمار (1)، معادله درجه دوم، صفحه 35)

۱۵- گزینه «۱»

(میثم فشنوری)

چون تعداد مشخص نیست پس n نفر داریم که اگر به طور مساوی تقسیم کنیم به هر کس $\frac{1}{n}$ می رسد پس از گذر زمان افرادی که اضافه شد (۳ نفرند) به هر نفر $\frac{1}{n+3}$ مقدار کیک خواهد رسید.

$$\frac{1}{n} - \frac{1}{n+3} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{3}{n^2+3n} = \frac{1}{6} \Rightarrow n^2+3n=18$$

$$\Rightarrow n^2+3n-18=0 \Rightarrow (n+6)(n-3) \Rightarrow \begin{cases} n=-6 \\ n=3 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه های ۳۳ تا ۳۸)

۱۶- گزینه «۳»

(مهمد پیریایی)

جرم اولیه نقره خالص را x فرض می کنیم. پس در ابتدا جرم مس خالص برابر $\frac{1}{7}x$ است. با اضافه کردن ۱۰۰ گرم نقره داریم:

$$\frac{x+100}{x+100+\frac{1}{7}x} = \frac{90}{100} \Rightarrow \frac{7x+700}{8x+700} = \frac{9}{10}$$

$$\Rightarrow 70x+7000=72x+6300$$

$$\Rightarrow 700=2x \Rightarrow x=350$$

پس در گلدان جدید $350+100=450$ یعنی ۴۵۰ گرم نقره وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه های ۳۵ و ۳۶)

۱۷- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۹)

$$\frac{2x-1}{x+2} - \frac{x-3}{x-2} = \frac{2}{3} \Rightarrow \frac{2x^2-4x-x+2-x^2-2x+3x+6}{x^2-4} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{x^2-4x+8}{x^2-4} = \frac{2}{3} \Rightarrow 3x^2-12x+24=2x^2-8$$

$$\Rightarrow x^2-12x+32=0$$

$$(x-4)(x-8)=0 \Rightarrow x=4, 8 \Rightarrow \text{مجموع ریشه ها} = 4+8=12$$

توجه کنید که ریشه های به دست آمده، مخرج کسرها را صفر نمی کنند. پس هر دو قابل قبول اند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه های ۳۳ تا ۳۸)

۱۸- گزینه «۲»

(رضا قانباتانی)

$$a^2 - a - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a=2 \Rightarrow 2a+1=5 \Rightarrow (5, k^2), (5, -8) \times \\ a=-1 \Rightarrow 2a+1=-1 \Rightarrow (-1, k^2), (-1, 5) \checkmark \end{cases}$$

$$a=-1, k^2=5$$

$$k^2 + 2a^2 = 5 + 2(-1)^2 = 5 + 2 = 7$$

تذکر: معادله $k^2 = -8$ جواب ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۳۰ تا ۳۹)

۱۹- گزینه «۲»

(امیر مضموریان)

طبق تعریف تابع باید ۲ خروجی $x^2 - 10$ با هم برابر باشد:

$$3x^2 + 10 = 17x \Rightarrow 3x^2 - 17x + 10 = 0$$

$$\Delta = (-17)^2 - 4(3)(10) = 289 - 120 = 169 \Rightarrow x = \frac{17 \pm \sqrt{169}}{6}$$

$$x = \frac{17 \pm 13}{6} \Rightarrow x = 5 \text{ یا } x = \frac{2}{3}$$

از طرفی خروجی های $3x$ نیز با هم مساوی است:

$$\frac{z+1}{2} = \frac{3z-1}{5} \Rightarrow 5z+5=6z-2 \Rightarrow z=7$$

اگر $x=5$ باشد، $x^2 - 10 = 15$ و $3x = 15$ است اما خروجی آن ها با هم

متفاوت می شود زیرا $17x = 85$ و $\frac{z+1}{2} = 4$ است. پس $x=5$ قابل

قبول نیست. اگر $x = \frac{2}{3}$ باشد $x^2 - 10$ و $3x$ با هم برابر نمی شود و

مشکلی ایجاد نمی شود. پس $x = \frac{2}{3}$ قابل قبول است.

$$z-5=7-5=2$$

$$3x = 3 \times \frac{2}{3} = 2$$

پس خروجی $z-5$ با خروجی $3x$ باید برابر باشد:

$$\frac{z+1}{2} = 4 \Rightarrow \frac{y}{2} - 2 = 4 \Rightarrow \frac{y}{2} = 6 \Rightarrow y = 12$$

خواسته سؤال:

$$xyz = \frac{2}{3} \times 7 \times 12 = 56$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۳۰ تا ۳۹)

۲۰- گزینه «۱»

(امیررضا ذاکر زاده)

برای آنکه f یک تابع باشد باید خروجی های f به ازای $x=3$ با هم برابر باشند:

$$m^2 = m+2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (m-2)(m+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m=2 \\ m=-1 \end{cases}$$

تابع است $m=-1 \Rightarrow f = \{(3,1), (2,1), (-3,-1), (-2,-1), (3,1), (-1,4)\}$

تابع نیست $m=2 \Rightarrow f = \{(3,4), (2,1), (-3,2), (-2,2), (3,4), (2,4)\}$

$$\Rightarrow f(-3) + f(3) = -1 + 1 = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۳۰ تا ۳۹)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

۲۱- گزینه «۲»

(مسن اصغری)

درخشش فرهنگ و ادب فارسی با شکست سامانیان از ترکان آل افراسیاب به تیرگی گرایید و خراسان ابتدا به دست سبکتگین و بعد پسرش محمود غزنوی افتاد. بعد از آن بود که غزنویان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان پارسی را رواج دهند و دست کم تا پایان سلطنت مسعود غزنوی دربارشان به وجود شاعران پارسی گو مزین بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۲- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

آثار ادبی منظوم و منثور زبان پهلوی از میان رفته است، ولی ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها در دست است. باقی موارد مشخص شده درست هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۰)

۲۳- گزینه «۴»

(مسن اصغری)

دلیل نادرستی عبارات:

الف) تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر، جاذبه‌ای نداشت.

د) ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپخانه در زمان فتحعلی‌شاه آغاز شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۴- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی‌پور)

موارد «ج» و «ه» نادرست هستند:

ج) در کتاب درسی چیزی درباره روزنامه‌نگاری قائم‌مقام گفته نشده است. روزنامه «سروش» را دهخدا در استانبول منتشر می‌کرد.

ه) قائم‌مقام احیاکننده «نثر» فارسی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۲۰)

۲۵- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی‌پور)

سعدی و مسعود سعد بر او تأثیرگذار بودند. در کتاب درسی سخنی از حافظ نیامده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۷)

۲۶- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

دقت کنید که سجع در شعر همان «قافیة میانی» است. برای تشخیص، کافیت هر مصراع را به دو قسمت مساوی تقسیم کنید.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «روا - خطا» در مصراع اول (سجع متوازی)

گزینه «۲»: «نهان - شبان - آسمان» (نهان و شبان با هم سجع «متوازی» و نهان و شبان و آسمان با هم سجع «مطرف»)

گزینه «۳»: «آن - عیان» (سجع مطرف)

گزینه «۴»: در این گزینه سجع یا همان قافیة درونی مشاهده نمی‌شود.

نکته: دقت کنید که سجع می‌تواند هم در یک مصراع و هم در دو مصراع بیاید. (به مانند گزینه‌های «۱» و «۳»)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۲۷- گزینه «۱»

(الهام ممدری)

الف) پناه و جواب: سجع متوازن / ه) چشم و گوش: سجع متوازن
تشریح سایر جمله‌ها:

ب) تهی، بهی و نهی: سجع متوازی

ج) صواب و حساب: سجع متوازی

د) دمی و آدمی: سجع مطرف

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۲۸- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

سجع‌های به کار رفته در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نفیس و خسیس - نی و وی (متوازی) / ضایع و دریغ (متوازن)

گزینه «۲»: نهاده و گشاده (متوازی) / آید و نماید (مطرف)

گزینه «۳»: عمر و مال (متوازن) / حلم و علم (متوازی) / پروردن و خوردن (مطرف)

گزینه «۴»: بیازارد و بیارد (مطرف) / نگیرد و نپذیرد (مطرف) / کمال و جمال (متوازی)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۲۹- گزینه «۲»

(رضا رنبری)

واژه‌های «مضرت، مشورت» در دو جمله جداگانه نیامده‌اند، بنابراین، طرفین سجع نیستند.

نکته درسی:

شروط لازم برای تشکیل سجع: ۱- واژگان، حداقل در دو جمله باشند ۲- در پایان جملات بیابند (به مانند قافیه در شعر)

نکته ۱: گاهی در آخر دو جمله، کلماتی عیناً تکرار می‌شوند که اگر معنای یکسانی داشته باشند، نباید آن‌ها را سجع به شمار آورد! (جناس تام نیز می‌تواند سجع بسازد)

نکته ۲: گاهی ممکن است فعل جمله دوم، به قرینه جمله اول حذف شده باشد.

مثال: ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع / «باطل، ضایع» طرفین سجع / فعل جمله دوم (است) به قرینه لفظی حذف شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۳۰- گزینه «۳»

(الهام ممدری)

سجع در این گزینه وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خوش‌نام، بام، دام: سجع مطرف / بام و دام: متوازی

گزینه «۲»: ستاره، پاره، شبرخواره: سجع مطرف

گزینه «۴»: مه، نه، ده: سجع متوازی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۳۱- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

مصراع‌هایی که در وزن «مستغعلن مستغعلن مستغعلن فع» سروده شده‌اند: «ما را می‌فکن ای پناه بی‌پناهان» و «ای شمع جمع و مونس دل‌های غم‌خوار»

۳۵- گزینه «۴» (مبتهی فرهادی)

وزن بیت گزینه «۴» از پایه‌های آوایی همسان دو لختی است: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

گزینه «۲»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

گزینه «۳»: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، موسیقی شعر)

۳۶- گزینه «۴» (سیرعلیرضا امیری)

وزن مصراع «ای غافل از شمار چه پنداری» مفعول فاعلات مفاعیلن یا همان مستفعیلن مفاعل مفعولن است.

توضیح نکته درسی:

اوزانی که دسته‌بندی هجایی دوگانه‌ای دارند:

مفعول مفاعیلن فاعلن = مستفعیل فاعلات فع لن (هر دو ناهمسان)

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن = مستفعیلن مفاعل مستفعیلن فعل (هر دو ناهمسان)

مفعول مفاعیل مفاعیل فعل = مستفعیل فاعلات مستفعیل فع (هر دو ناهمسان)

مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن = مستفعیل مفعولن مستفعیل مفعولن (هر دو همسان)

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن = مستفعیلن فاعولن مستفعیلن فاعولن (هر دو همسان)

مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن = مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستف (اولی ناهمسان و دومی همسان)

مفعول مفاعیل مفاعیل فعل = مستفعیل مستفعیل مستفعیل فع (اولی ناهمسان و دومی همسان)

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، موسیقی شعر)

۳۷- گزینه «۳» (سیرعلیرضا امیری)

استعاره: مورد خطاب قرار گرفتن دل (استعاره مکنیه و تشخیص) / «سر» مجاز از کل وجود - «خط» مجاز از حکم و فرمان - «دم» مجاز از لحظه / حس آمیزی: طعم‌دار بودن درد / در این رباعی، ایهام مشاهده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت: «مستفعیل مستفعیل مستفعیل فع» یا «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل»

گزینه «۲»: همان‌طور که می‌دانید، ابیاتی که با مفعول (U --) آغاز می‌شوند را می‌توان به دو صورت، دسته‌بندی هجایی کرد. بنابراین با تقطیع این بیت و مشاهده الگوی هجایی «مفعول» (U --) در آغاز، می‌توان پی برد که این بیت قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد.

مصراع‌هایی که در وزن «مستفعیل مستفعیل مستفعیل فع» (وزن رباعی) سروده شده‌اند:

«ای چشم تو مست خواب و سرمست شراب» و «کس باز نیاید دگر اندر نظرت»

مصراع‌هایی که در وزن مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستف سروده شده‌اند: «صد جان نکند آن چه کند بوی وصالت» و «در وصف نیاید که چه مطبوع و چه زیباست»

توضیح نکته درسی:

۵ وزن شبیه به هم در خاطراتان بماند: ۱- مستفعیلن مستفعیلن مستفعیلن مستفعیلن ۲- مستفعیلن مستفعیلن مستفعیلن ۳- مستفعیلن مستفعیلن مستفعیلن مستفعیلن فع ۴- مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستفعیل مستف

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۳۲- گزینه «۳» (رضا نبطیری)

وزن گزینه سه: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن (همسان دولختی)

وزن سایر گزینه‌ها: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن (ناهمسان)

تکته درسی: لیست اوزان ناهمسان:

۱- مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن (آن ترک پری چهره که دوش از بر ما رفت)

۲- مفعول مفاعیل مفاعیل فعل (در سنبلش آویختم از روی نیاز)

۳- مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (زلقت هزار دل به یکی تار مو بیست)

۴- مفعول مفاعیلن مفاعیلن (بی روی تو می برد به زندانم)

۵- مفعول مفاعیلن فاعولن (ممکن نبود پری ندیدم)

۶- مفعول فاعلات مفاعیلن (من وقف کرده ام به تو مَر دل را)

۷- مفتعلن فاعلات مفتعلن فع (فصل زمستان رسید و فصل خزان شد)

۸- مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن (فرشته را ز حلاوت دهان پر آب شود)

۹- فعلاتن مفاعیلن فعولن (ملکا، جشن مهرگان آمد)

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، موسیقی شعر)

۳۳- گزینه «۲» (الهام مومنی)

پایه‌های آوایی	خاموش با	ش لب م گ	شا خاج عن	چ وار
	می خن دزی	ر لب ت ب	زی ر ظ لا	ل گل
وزن	مستفعیلن	مفاعل	مستفعیلن	فعل
نشانه‌های هجایی	- U - -	U U - U	- U - -	- U

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، موسیقی شعر)

۳۴- گزینه «۳» (امیر حسین اشتری)

وزن این بیت «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن» است که در زمره اوزان ناهمسان قرار دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت، «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن» است. (همسان دوری)

گزینه «۲»: وزن بیت، «فعلاتن مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن» است. (همسان دوری)

گزینه «۴»: وزن بیت، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است. (همسان تک پایایی)

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، موسیقی شعر)

جامعه‌شناسی (۳)

(آزیتا بیدرقی)

۴۱- گزینه ۲

- ۱) درست - درست
- ۲) درست - نادرست (هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست)
- ۳) درست - درست
- ۴) درست - درست

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۳ تا ۶ و ۸)

(آزیتا بیدرقی)

۴۲- گزینه ۲

الف) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند و به تدریج به این برداشت دامن زدند که فقط علوم تجربی علم است. این رویکرد از نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعدد مواجه شد.
ب) رویکرد جهان متجدد دنیوی است.
ج) دانش علمی صرفاً از راه حس و تجربه به دست می‌آید و دانش عمومی (فرهنگ) از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری.
د) علوم انسانی و اجتماعی بومی (ایرانی و اسلامی) باید به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگویند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۶ تا ۸)

(آرش مرتضائی‌فر)

۴۳- گزینه ۲

تشریح موارد نادرست:

ج) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه خلق و بازسازی آن هستند.
د) دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌دانند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه ۸)

(آرش مرتضائی‌فر)

۴۴- گزینه ۳

متن مورد نظر با گزینه «۳» ارتباطی ندارد. متن درباره این است که انسان در گذر زمان در دانش عمومی خود تأمل و اندیشه کرده است و به تدریج دانش علمی خود را تشکیل داده است. همان‌گونه که آبیاری کوزه‌ای به تدریج به شیوه آبیاری قطره‌ای تبدیل شده است. پس با بحث تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی ارتباطی ندارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

(کتاب آبی پیمان‌های)

۴۵- گزینه ۳

مطالعه علمی اجتماعات مختلف به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامیده است. علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۰)

(ریحانه امینی)

۴۶- گزینه ۳

تشریح موارد نادرست:

- علوم انسانی درباره کنش‌های انسان و آثار و پیامدهای آن بحث می‌کند.
- فلسفه نه جزء علوم طبیعی است و نه جزء علوم انسانی و اجتماعی؛ بلکه خود دانشی مستقل است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

نکته: دقت کنید که در تقطیع، ممکن است نشانه‌های هجایی رکن «مستفعلن» (U--U) را که در ابتدا با «مفعول» مشابه است، اشتباه بگیرید. بنابراین توجه داشته باشید که وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» و «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» را طراح می‌تواند به عنوان دام تستی به کار ببرد.
گزینه «۴»: مفهوم بیت: غم‌پرستی و ارزش و اهمیت غم عشق (عاشق با غم معشوق زنده است و نمی‌تواند از آن پرهیز کند. (غم مثبت))
(علوم و فنون ادبی (۳)، ترکیبی)

۳۸- گزینه ۴

(کتاب آبی پیمان‌های)
در بیت‌های صورت سؤال شاهد ریشخند زدن به خواجه و هجو او به خاطر قضا بلندش هستیم و در بیت گزینه «۴» نیز شاعر به خواجه عاقل، ریشخند می‌زند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پیام: مرگ همگان، چه تهیدست چه توانگر (مخاطب شاعر در این گزینه، «دل» است).
گزینه «۲»: مخاطب بیت، ریشخند نمی‌شود بلکه مورد ستایش واقع شده است.
گزینه «۳»: پیام: دعا در حق خواجه (شاعر در این بیت، مخاطب خاصی ندارد).

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم ۳، صفحه ۵۸)

۳۹- گزینه ۱

(سعید بعفری)
در بیت صورت سؤال «دین» و «وطن» هر دو به معنای امروزینشان به کار رفته‌اند؛ همان‌طور که در گزینه «۱» به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «وطن» در این بیت به معنای زادگاه است و نه میهن. اشاره‌ای هم به «دین» نشده است.

گزینه «۳»: اشاره به «دین‌دوستی» دارد، ولی «وطن» به معنای «اسکان» است.

گزینه «۴»: «وطن» به معنای «میهن» است، ولی اشاره‌ای به «دین» ندارد.
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم ۳، صفحه ۱۶)

۴۰- گزینه ۴

(امیر حسین اشتری)
بیت صورت سؤال بیان می‌دارد که زمین طالب خون است، پس خون‌گریه کنید و اشک‌های آتش‌بارتان را مانند آب چاه سقر (جهنم) بریزید. اما در گزینه «۴» شاعر می‌گوید که بار غم من را کم کنید (سرش را بکشایید).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شاعر به مخاطبانش می‌گوید که از چشمانتان، هنگام صبح، خون بریزید (یعنی بیشتر گریه کنید).

گزینه «۲»: شاعر می‌گوید مژه و چشم‌هایتان را باز کنید تا سیل اشک جریان پیدا کند.

گزینه «۳»: از طرب روزه بگیرید، یعنی شادی نکنید و اشک فروریزید.
(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، مفهوم ۳، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۱- گزینه «۲» (آزیتا بیدرقی)
عیادت از بیمار: الف
آزادی بیان: ج
علاقه به نویسنده خاص: د
ساختمان وزارت کشور: ب
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۵۲- گزینه «۱» (یاسین ساعری)
به ترتیب، موارد ذکر شده به این صورت بر نمودار «خرد - کلان» قرار می‌گیرد:
- دادگاه شورای حل اختلاف: میانه
- سازمان برنامه و بودجه کشور: کلان
- بانک: میانه
- شکایت محلی ناشی از آلودگی صوتی: خرد
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۷)

۵۳- گزینه «۳» (ریحانه امینی)
تشریح موارد:
- هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند؛ یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.
- یکی از مهم‌ترین انتقاداتها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.
- تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری باشد، آن را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۵ و ۳۷)

۵۴- گزینه «۲» (مهم‌مهوری یعقوبی)
تشریح موارد نادرست:
ب) جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد. در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در آنها به وجود می‌آورد و سپس از آنها استفاده می‌کند.
ت) عده‌ای از جامعه‌شناسان مانند اگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۵۵- گزینه «۳» (کنکور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت اول ری ماه)
فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند. یک زبان، دستور و قواعد پیچیده‌ای دارد. مردمی که با آن سخن می‌گویند، باید قواعدش را بیاموزند و در چارچوب آن حرف بزنند. آن‌ها نمی‌توانند هرگونه که دلشان بخواهد صداها، حرف‌ها، کلمات و جملات را به کار ببرند. با این حال همین محدودیت‌ها، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورد.
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۴)

۴۷- گزینه «۳» (یاسین ساعری)
تشریح گزینه نادرست:
علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۳)

۴۸- گزینه «۴» (مهم‌مهوری یعقوبی)
علوم طبیعی، جهان طبیعی و پدیده‌های آن را مطالعه می‌کنند. این علوم با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهند و به او در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند. علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و همچنین وسیله غلبه او بر محدودیت‌های طبیعی‌اند. علوم طبیعی را به دلیل اینکه ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند، علوم ابزاری می‌گویند.
نکات مهم درسی:

علوم اجتماعی، انسان‌ها را از ظلم‌ها و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید، رها و آزاد می‌سازد.
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۴۹- گزینه «۲» (کتاب آبی پیمان‌های)
فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی:
- انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها
- شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند.
- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری و ...
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۵۰- گزینه «۳» (مهم‌مهوری یعقوبی)
علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند. البته به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.
دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آن‌ها با کشف این قواعد می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند.

علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.
در جامعه‌شناسی بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است. جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه‌شناسی تفسیری و جامعه‌شناسی انتقادی سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی‌اند.
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

روان‌شناسی

۶۱- گزینه «۴»

(همیدرضا توکلی)

بررسی عبارتهای سوال:

عبارت اول: رعایت کردن حقوق دیگران در حیطه رشد اخلاقی بررسی می‌شود.

عبارت دوم: بررسی‌های روان‌شناسی تحولی یا روان‌شناسی رشد از زمان تشکیل نطفه آغاز می‌شود.

عبارت سوم: بررسی اثر متقابل جسم و روان در روان‌شناسی سلامت بررسی می‌شود.

عبارت چهارم: شرکت در فعالیت‌های نوع‌دوستانه نشان‌دهنده رشد اجتماعی است. (روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

۶۲- گزینه «۱»

(مهمربیبی)

دوقلوهای همسان الزاماً همجنس هستند (رد گزینه «۴»). عوامل وراثتی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است (رد گزینه «۳»).

عوامل محیطی می‌توانند تا حدودی بر رشد یا پختگی تأثیر بگذارند (رد گزینه «۲»). با توجه به بررسی خصوصیات افراد فامیل نزدیک و دور می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های رفتاری و شناختی را در دامنه‌های سنی خاص پیش‌بینی کرد (رد گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۶۳- گزینه «۳»

(فاطمه عبدالوندر)

ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم کرد، اما امروزه اکثر روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند. بر همین اساس، ابعاد مختلف رشد در طول زندگی یا فراخوانی زندگی، به مراحل مختلف تقسیم می‌شود. عمر انسان بعد از تولد به سه دوره کودکی (طفولیت از تولد تا دو سالگی، کودکی اول از دوسالگی تا هفت سالگی و کودکی دوم هفت تا دوازده سالگی) نوجوانی و بزرگسالی (جوانی، میان‌سالی و پیری) تقسیم می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۶۴- گزینه «۱»

(فاطمه بیات)

با توجه به تصویر صفحه ۴۷ کتاب درسی که مربوط به رشد جسمانی - حرکتی کودک است، غلت زدن در بازه ۲ تا ۵ ماهگی، بلند شدن از وضعیت نشسته در بازه ۹ تا ۱۲ ماهگی، نشستن با کمک در بازه ۳ تا ۶ ماهگی و راه رفتن مستقل در بازه ۱۲ تا ۱۵ ماهگی اتفاق می‌افتد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۷)

۶۵- گزینه «۱»

(همیدرضا توکلی)

انتقال صفات ارثی از طریق ۲۳ کروموزوم از مادر و ۲۳ کروموزوم از پدر صورت می‌گیرد که مجموعاً ۴۶ کروموزوم است.

سایر گزینه‌ها صحیح‌اند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۵)

جامعه‌شناسی (۲)

۵۶- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

ترتیب درست مراحل گسترش فرهنگ اسلامی: عصر نبوی - دوران خلافت - دوره استعمار - عصر بیداری اسلامی

۱- عصر نبوی - دوره استعمار - دوران خلافت - عصر بیداری اسلامی
۲- عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت - عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی
۳- عصر نبوی - دوران خلافت - دوره استعمار - عصر بیداری اسلامی
۴- دوره استعمار - دوران خلافت - عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۲)

۵۷- گزینه «۳»

(علی شکوری)

سکولاریسم آشکار: باورها و فلسفه‌هایی را شامل می‌شود که آشکارا، ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند.

سکولاریسم پنهان: شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۵۸- گزینه «۱»

(مهمربوری یعقوبی)

اگر در فرهنگ‌های دینی، افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس‌پرستی خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند؛ مثلاً فرعون از خواسته‌های نفسانی خود تبعیت می‌کرد و از دیگران می‌خواست که از او پیروی کنند. او ناگزیر بود خود را در زمره خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود را توجیه نماید و می‌گفت: من پروردگار برتر شما هستم.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۵۹- گزینه «۳»

(مریم فسروی هنجوی)

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون نوزدهم و بیستم	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش‌انزاری
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	دئیسم
پایان قرن بیستم	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۳)

۶۰- گزینه «۴»

(مریم فسروی هنجوی)

از روشنگری به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ معاصر غرب یاد شده است.

روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. روشنگری با رویکرد دنیوی اگر با شناخت عقلی همراه باشد به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود. دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

روشنگری در معنای خاص به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود. و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیزم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آنها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۷۱- گزینه ۳

(عمار تاپیش)

«فیل»: گفته شد (فعل ماضی مجهول) (رد گزینه ۲) «۲» / «دَخَلَ الْجَنَّةَ»: به بهشت وارد شو / «قال»: گفت / «یا لیت قومی»: کاش قوم من / «یعلمون»: بدانند (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «عَفَرَ لِي رَبِّي»: پروردگار من برایم آمرزید / «جَعَلَنِي»: مرا قرار داد / «مِنَ الْمُكْرَمِينَ»: از گرامی‌شده‌ها (رد گزینه «۲»)

نکته مهم درسی:

یادتان باشد که فعل مضارع پس از «لیت»، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. («لیت... یعلمون»: کاش... بدانند)

(ترجمه)

۷۲- گزینه ۴

(معبده قاندرامینی - اصفهان)

«اجتمع»: جمع شدند (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «الباَحِثِينَ الشَّبَابِ»: پژوهشگران جوان (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «صَيَّرَ»: گردانید / «حَتَّى يَأْخُذُوا»: تا ببرند (رد گزینه «۲»)

نکته مهم درسی:

هرگاه پس از حرف «حَتَّى» فعل مضارع بیاید، این فعل به صورت مضارع التزامی فارسی ترجمه می‌شود؛ مثال: «حَتَّى يَأْخُذُوا»: تا ببرند

(ترجمه)

۷۳- گزینه ۳

(ولی برهی - ابهر)

«لَا تَرَعَمَ»: (فعل نهی مخاطب) میندار، گمان نکن (رد گزینه «۲») / «أَنَّ الْغَضَبَ أَفْضَلُ مَا»: که خشم بهترین چیزی است که (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «اعْفُ»: (فعل امر) ببخش، درگذر، عفو کن (رد گزینه «۲») / «عَمَلٌ»: کاری است که، عملی است که (رد گزینه «۱») / «لَا شَيْءَ أَحْسَنَ مِنْهُ»: هیچ چیزی بهتر از آن نیست (رد گزینه «۱»)

همچنین «عند القدرة» در گزینه‌های «۱ و ۴» در جای خود ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۷۴- گزینه ۱

(مرتضی کاظم شیرووری)

«عليكم»: شما باید، بر شما است، بر شما لازم است / «أَنْ تَتَعَايَشُوا تَعَايِشاً سَلِيمِيّاً»: همزیستی مسالمت آمیز کنید / «مع بعضيكم»: با همدیگر / «و تحاولوا»: و تلاش کنید، و بکوشید (مشابه فعل مضارع قبلی، به صورت مضارع التزامی ترجمه شده است) / «حَتَّى تَكُونُوا»: تا باشید (رد گزینه «۲») / «أتقى الناس»: پرهیزگارترین مردم (رد گزینه «۳») / «لَا تَفْقِدُوا»: از دست ندهید (مشابه فعل مضارع قبلی، به صورت مضارع التزامی ترجمه شده است) (رد گزینه «۲») / «الفرصة»: فرصت (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۷۵- گزینه ۲

(مبیر بیگدری)

«الأغنياء»: ثروتمندان، توانگران / «لَا يُطْعَمُوا»: نباید غذا دهند (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «المساكين»: بیچارگان، تهیدستان / «مِمَّا لَا يَأْكُلُونَ»: از آنچه نمی‌خورند (رد گزینه «۱») / «لَا يَحْرُثُهُمْ»: (فعل نهی غائب) نباید غمگینشان کند (رد سایر گزینه‌ها) / «قَوْلَ الْآخِرِينَ»: سخن دیگران (رد گزینه «۳»)

(ترجمه)

۶۶- گزینه ۳

(کتاب آبی پیمانهای)

رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان اوست؛ مثلاً زمانی که کودک موی خواهر خود را می‌کشد و خواهرش فریاد می‌زند ممکن است کودک این فریاد را به عنوان نشانه هیجان مثبت درک کند و حتی ممکن است دوباره این رفتار را تکرار کند تا این هیجان یا توجه را از طرف خواهرش دریافت کند.

نکته: ترجمه جزء هیجانات مرکب است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

۶۷- گزینه ۳

(عادلہ علیرشاهی مقدم)

نازنین رفتار مادرش را به عنوان یک هیجان مثبت درک کرده است و به همین دلیل برای دریافت مجدد این هیجان، رفتارش را تکرار می‌کند؛ در نتیجه کودک با دریافت واکنش دیگران به هیجانات خود جهت می‌دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

۶۸- گزینه ۲

(فاطمه عبدالونر)

با توجه به متن کتاب درسی، در تبیین فرایند رشد درک اخلاقی می‌توان گفت که کودکان در ابتدا، هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند (رد گزینه «۱»); به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند. برای اخلاق یک فرایند تدریجی و پیچیده طی می‌شود. رشد درک اخلاقی دربرگیرنده آن دسته از قوانین و مقررات اجتماعی و اصول شرعی و عرفی است که تعیین می‌کنند انسان‌ها در رابطه با دیگران چگونه باید رفتار کنند. به عبارت دیگر منظور از رشد درک اخلاقی در اینجا همان انجام عمل اخلاقی است، هر چند ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی متفاوت باشد (رد گزینه‌های «۳ و ۴»); مثلاً ممکن است یک کودک ۶ ساله کاری را اخلاقی بداند که دوستش را خوشحال می‌کند، در حالی که وقتی بزرگ می‌شود کار اخلاقی را به دلیل درستی آن انجام می‌دهد نه صرفاً برای خوشحال کردن دوستش.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۶۹- گزینه ۴

(مهمد پیپی)

برخی مهارت‌ها با آموزش و تمرین مکرر کسب می‌شوند؛ مانند تسلط بر درس روان‌شناسی. این گزاره علاوه بر درست بودن با مفهوم بیت مرتبط است؛ چراکه هر دو به یک عامل بیرونی (آموزش و تمرین) اشاره می‌کنند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: شکل‌گیری برخی از خصوصیات به آموزش و محیط مناسب نیاز دارد نه همه آن‌ها. برای مثال راه رفتن نیاز به آموزش خاصی ندارد و کودک به صورت خودانگیزه راه رفتن را شروع می‌کند.

گزینه «۲»: این گزاره درست است ولی با بیت مطرح‌شده که به عوامل محیطی اشاره دارد ارتباطی ندارد.

گزینه «۳»: دوچرخه‌سواری نیاز به آموزش و تمرین دارد و صرف تغییرات رشدی کافی نیست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲)

۷۰- گزینه ۳

(فاطمه بیات)

- در بازه تولد تا دو ماهگی کودک، بالا نگه داشتن چانه و سینه اتفاق می‌افتد که اولین مرحله از رشد جسمانی - حرکتی در کودک است.

- ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد، رشد جسمانی - حرکتی است.

- کودکان توانایی لیلی بازی کردن را در حدود ۱۰ سالگی کسب می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

ترجمه متن درک مطلب:

زندگی پر از خیر و شر و زیبا و زشت است، و مشکلات یکی از اجزای زندگی هستند، گاهی بر زندگی انسان مشکلاتی می‌گذرند که در نوع، سختی یا پیچیدگی‌شان متفاوت‌اند و چاره‌ای نیست از رهاشدن از آن‌ها برای این‌که زندگی به حالت طبیعی برگردد. حل مشکلات هدفی است که انسان برای رهایی از سختی‌ها برای آن تلاش می‌کند و بر هر فردی واجب است که چگونگی حل مشکلات را بیاموزد. در ابتدا باید مشکل را تشخیص داد و با آن آشنا شد، و اطلاعات در مورد آن جمع کرد، بعد از جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل آن و دیدن و شناختن دلایل آن انجام می‌شود، پس از آن راه‌حل‌های ممکن قرار داده می‌شود، و ترجیح داده می‌شود که (راه‌حل‌ها) غیر پیچیده و قابل انطباق باشند، و باید بدانیم که هرچقدر فکرهای بیشتری وجود داشته باشد، راه‌حل‌ها بهتر هستند. پس از قراردادن راه‌حل‌ها، راه‌حل بهتر را برای اجرا انتخاب می‌کنیم، در این مرحله باید راه‌حل‌ها را با بررسی نتایج و مضرات وابسته بدان‌ها ارزیابی نمود. (در این مرحله ... ارزیابی راه‌حل‌ها با ... واجب است)

۸۰- گزینه ۳

(سیر متمرعی مرتضوی)
ما به فکرهای زیادی احتیاج داریم ... تا بتوانیم بهترین راه‌حل‌ها را برای مشکلاتمان قرار دهیم! (درست).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: ترجمه عبارت: تا راه‌حل‌های بیشتری در سختی‌ها ارائه کنیم!
گزینه ۲: ترجمه عبارت: زیرا ما چگونگی حل مشکلات را از دیگران می‌آموزیم!
گزینه ۴: ترجمه عبارت: زیرا افکار جدید مشکلات پیچیده زندگی را آسان می‌کنند!

(درک مطلب)

۸۱- گزینه ۲

(سیر متمرعی مرتضوی)
انسان عاقل راه‌حلی برای مشکل انتخاب می‌کند پس از تجربه راه‌حل‌های دیگر! (نادرست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ترجمه عبارت: ما باید قبل از هر کار دیگری، مشکل خود را بشناسیم!

گزینه ۳: ترجمه عبارت: راه‌حل‌های ساده از بهترین راه‌حل‌ها برای حل مشکلات زندگی هستند!

گزینه ۴: ترجمه عبارت: هیچ زندگی‌ای خالی از مشکلات نیست پس چاره‌ای نیست از رویارویی با آن‌ها با قدرت و شجاعت! (درک مطلب)

۸۲- گزینه ۳

(سیر متمرعی مرتضوی)
صورت سؤال، مراحل حل مشکل را به ترتیب خواسته است.
گزینه ۳: تشخیص مشکل، تحلیل دلایل آن، ارائه راه‌حل‌های مختلف، انتخاب راه‌حل برتر

۷۶- گزینه ۲

(روح‌الله گلشن)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أخوی: دو برادرم، برادرانم» در اصل (أخوین + ضمیر «ی») بوده که «أخوین» به عنوان یک اسم مثنی، به دلیل اضافه شدن به ضمیر «ی»، حرف «ن» از انتهای آن حذف شده و در ادامه، دو حرف «ی» در هم ادغام و به شکل «ئی» (تشدید دار) ظاهر شده‌اند که همین موضوع، نشانه‌ای است برای اینکه بدانیم در این ساختار، اسم مثنی داریم نه مفرد
گزینه ۳: «قد یئس: ناامید شده‌اند». دقت کنید «یئس: ناامید شد» ماضی و «یئأس: ناامید می‌شود» مضارع است.

گزینه ۴: «لا تقبلین: نمی‌پذیری» فعل مضارع از صیغه مفرد مؤنث مخاطب (أنت) است؛ در نتیجه «مفرد» ترجمه می‌شود نه «جمع».

(ترجمه)

۷۷- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمان‌های)

ترجمه «یلعلم» (آخر فعل مجزوم شده است) به صورت «باید بداند» صحیح است.

همچنین دقت کنید: فاز ب ← به دست آورد

(ترجمه)

۷۸- گزینه ۱

(عمار تابیفش)

«آیا: هل، أ / باور می‌کنی»: تُصَدِّقُ (مفرد مذکر مخاطب)، تُصَدِّقِينَ (مفرد مؤنث مخاطب) (رد گزینه‌های «۳ و ۴») (دقت کنید «تصدق» و «تصدقین» به معنی «راست می‌گویی» هستند.) / «که ماهیانی را دیده بودم»: آتئی کنتُ قد رأیتُ أسماکاً / «می‌افتادند»: کانتُ تَتَسَاقَطُ (کان + مضارع ← ماضی استمراری) (رد گزینه «۲»)

(ترجمه)

۷۹- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیرووری)

بیت عربی در گزینه «۳» می‌گوید: «داروی تو در وجود توست و تو نمی‌بینی / و درد تو از توست و احساس نمی‌کنی»؛ مفهوم بیت این است که همه دردها و داروها در وجود خود انسان است، در حالی که بیت فارسی مقابل آن می‌گوید داروی درد انسان، در وجود یار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ترجمه بیت عربی: دانش را به‌دست آور و جایگزینی برایش طلب نکن / مردم مُرده‌اند و اهل دانش، زنده‌اند (اهمیت علم و دانش).

گزینه ۲: ترجمه بیت عربی: ارزش هر آدمی به چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد / و انسان‌ها براساس کارها(یشان) نام‌هایی دارند (اهمیت نیکی کردن).

گزینه ۴: ترجمه بیت عربی: آیا گمان می‌کنی که پیکر کوچکی هستی / درحالی که جهان بزرگ‌تر در درون تو به هم پیچیده شده است (وجود انسان، خود جهانی بزرگ است).

(مفهوم)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه: جمع آوری اطلاعات در مورد مشکل، اجرای راه حل برتر، بررسی نتایج آن!

گزینه «۲»: ترجمه: تحلیل مشکل، تشخیص آن، قراردادن راه حل‌های مختلف، اجرای راه حل برتر!

گزینه «۳»: ترجمه: شناخت مشکل، جمع آوری اطلاعات، بررسی نتایج راه حل‌ها، انتخاب راه حل برتر! (درک مطلب)

۸۳- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «ماضیه: خَلَصَ، علی وزن فَعَلَ» نادرست است، با توجه به اینکه مصدر داده شده، از باب تَفَعَّلَ است، شکل ماضی آن به صورت «تَخَلَّصَ، علی وزن: تَفَعَّلَ» صحیح است.

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

(تفلیل صرفی و اعراب)

۸۴- گزینه «۲»

«مأخوذ من فعل مزید ثلاثی ...» نادرست است. دقت کنید «مَعْرِفَةٌ» بر وزن هیچ یک از باب‌های ثلاثی مزید نیست، بنابراین مصدر ثلاثی مجرد محسوب می‌شود.

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

(تفلیل صرفی و اعراب)

۸۵- گزینه «۲»

«احترام» مصدر از باب «افتعال» است، پس حرف «ت» باید علامت کسره داشته باشد. (احترام)

(آیرین مصطفی زاده)

(فبیط حرکات)

۸۶- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «حَيَّرْتُ» فعل مزید از باب تفعیل / «وَجَدُوا» فعل مجرد
گزینه «۲»: «تَصَبَّحَ» فعل مزید از باب إفعال / «يَأْخُذُ» فعل مجرد
گزینه «۳»: «تَمَطَّرَ» فعل مزید از باب إفعال / «يُسَمِّي» فعل مزید از باب تفعیل

گزینه «۴»: «تَتَساقَطُ» فعل مزید از باب تفاعل / «يَسْحَبُ، يَأْخُذُ و يَفْقَدُ» فعل مجرد

(قواعد فعل)

۸۷- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «يَبْدَأُ» فعل مزید و مضارع مجهول از باب تفعیل است و مصدرش نیز «تَبْدِئُ» می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «يُحَافِظُ» فعل مزید از باب «مُفَاعَلَةٌ» است، اما «مُحَافِظٌ» اسم فاعل است و مصدر آن نیست. (مصدرش «مُحَافِظَةٌ» بر وزن «مُفَاعَلَةٌ» می‌باشد.)

گزینه «۲»: دقت کنید «تَفَكَّرَ» مصدر فعل «تَفَكَّرُوا» نیست، بلکه «تَفَكَّرَ» مصدر این فعل می‌باشد.

گزینه «۳»: فعل ثلاثی مزیدی که مصدرش نیز در عبارت آمده باشد، وجود ندارد. دقت کنید «مطر و تَمَطَّرَ» فعل و مصدر نیستند، بلکه مصدر «تَمَطَّرَ» در باب إفعال، «إمطار» (بر وزن «إفعال») است.

(قواعد فعل)

۸۸- گزینه «۱»

در گزینه «۱»، فعل «يَسْتَمِعُ» بر وزن «يَفْتَعِلُ» مزید ثلاثی از باب افتعال است، اما افعال مزید در سایر گزینه‌ها همگی از باب استفعال هستند.

(قواعد فعل)

۸۹- گزینه «۲»

نکات مهم درسی:
اسم حروف مشبّهة بالفعل، از نظر اعراب همواره منصوب و خبر حروف مشبّهة بالفعل، همواره مرفوع است.

علامت رفع در اسامی جمع مذکر سالم «واو» و علامت نصب در اسامی جمع مذکر سالم «ياء» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أَغْصَانُ» نادرست است و باید به جای آن «أَغْصَانٌ» بیاید؛ زیرا جمع مکسر است و نقش اسم حروف مشبّهة بالفعل را دارد و از نظر اعراب، منصوب به فتحه است.

گزینه «۳»: «مُجَدِّينَ» نادرست است و باید به جای آن «مُجَدِّونَ» بیاید؛ زیرا جمع مذکر سالم است و نقش خبر حروف مشبّهة بالفعل را دارد و از نظر اعراب، مرفوع به «واو» است.

گزینه «۴»: «لِسَانٌ» نادرست است و باید به جای آن «لِسَانٌ» بیاید؛ زیرا مفرد مذکر است و نقش اسم حروف مشبّهة بالفعل را دارد و از نظر اعراب، منصوب به فتحه است.

(انواع هملات)

۹۰- گزینه «۲»

صورت سؤال، عبارتی را می‌خواهد که در آن همزه «ان» مفتوح باشد (به عبارت دیگر، صورت سؤال «ان» را می‌خواهد). در گزینه «۲»، «ان» وجود دارد؛ ترجمه عبارت: من این صدا را نمی‌شناسم، اما گمان می‌کنم که قبلاً آن را شنیده‌ام.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه «ان» وجود دارد که در ابتدای عبارت آمده است.
گزینه «۳»: در این گزینه نیز «ان» وجود دارد که در ابتدای یک جمله جدید آمده است.

گزینه «۴»: در این عبارت «ان» وجود دارد نه «ان». یادتان باشد که گاهی بعد از فعل امر و نهی، در جمله «ان» می‌آید و معنای «زیرا» دارد (در واقع شروع یک جمله جدید است)؛ ترجمه عبارت: علم را طلب کنید، زیرا علم نوری است که دل‌ها را روشن می‌کند و آن‌ها را از تاریکی‌ها بیرون می‌آورد!

(انواع هملات)

تاریخ (۳)

۹۱- گزینه «۲»

(علیرضا پدرازی)
پس از تسلط افغان‌ها بر اصفهان، یکی از پسران شاه سلطان حسین صفوی به نام تهماسب، برای گردآوری نیرو و بازگرداندن حکومت صفویان، از پایتخت گریخت. برخی از سرداران و سران ایل‌ها مانند نادر افشار و فتحعلی خان قاجار به او پیوستند و در نخستین گام، خراسان را تصرف کردند. سپس نادر افشار، ابتکار عمل را به دست گرفت و فرماندهی سپاه تهماسب را عهده‌دار شد. او طی چندین جنگ افغان‌ها را شکست داد. نادر سپس مهیای نبرد با روسیه و عثمانی شد. سپاه تحت فرمان او در چندین جنگ بر ارتش قدرتمند عثمانی پیروز شد و سرزمین‌های اشغال شده ایران را آزاد کرد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۹۲- گزینه «۲»

تشریح موارد نادرست:

(علیرضا پدرازی)
ب) لطفعلی خان، آخرین فرمانروای زند، با وجود شجاعت، لیاقت و محبوبیت نسبی در بین مردم نتوانست سلسله زند را حفظ کند.
ج) لطفعلی خان زند، پس از کشمکش‌های فراوان بر سر قدرت، قدرت را به دست گرفت و امکان اصلاح اوضاع را نیافت.
(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

۹۳- گزینه «۲»

بررسی عبارات:

(معمد ابوالمنینی)
الف) درست است.
ب) نادرست است. (مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با کشورهای خارجی در دوره افشاریه و زند کاهش چشمگیری یافت.)
ج) نادرست است. (محمدحسن خان اعتمادالسلطنه در کتاب صدرالتواریخ، امیرکبیر را ستایش می‌کند.)
د) نادرست است. (در دوره معاصر و به ویژه عصر قاجار، مورخان ایرانی با دو رویکرد سنتی و جدید کتاب‌های متعددی در موضوع تاریخ نوشته‌اند.)
(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۸، ۱۶ و ۲۱)

۹۴- گزینه «۴»

(مبیه مبیه)
تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه شرایط زیر را در کشور حاکم کرد:
- کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی به دلیل نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده
- دریافت مالیات‌های سنگین از مردم برای تأمین هزینه‌های نظامی
- ناامنی حاصل از اشغال بخش‌هایی از نواحی غربی و شمالی ایران
تشریح عبارتهای نادرست:
ب) عبارت بر عکس بیان شده است. (کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی، به دلیل نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده)
د) مربوط به دوران کریم خان زند است و نه نادرشاه افشار.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۲)

۹۵- گزینه «۳»

(معمد ابوالمنینی)
- مکتب نقاشی شیراز در دوره مغولان شکل گرفته بود و در زمان زندیه به اوج رسید.
- در دوره کریم خان هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، اما با وی به توافق نرسیدند.
- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان، ناظم‌الاسلام کرمانی است.
(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۶، ۲۱، ۲۲ و ۲۴)

تاریخ (۱)

۹۶- گزینه «۳»

بررسی موارد:

(علیرضا پدرازی)
الف) باستان‌شناسان درباره تقدم کشاورزی بر اهلی کردن حیوانات و یا برعکس، نظریات متفاوت دارند.
ب) از آنجاکه زنان مسئولیت گردآوری دانه‌های گیاهان را بر عهده داشتند، به احتمال زیاد، کشت دانه توسط آنان شروع شده است.
(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۳)

۹۷- گزینه «۴»

(علیرضا پدرازی)
سومری‌ها معتقد به تنبیه و مجازات از سوی خدایان به وسیله بلایای طبیعی بودند اما مصری‌ها خدایان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر می‌دیدند؛ هر دو معتقد به پرستش خدایان متعدد بودند.
(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۳۶ و ۳۹)

۹۸- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲ - نوبت دوم تیرماه)
در حدود ۲۴۰۰ ق.م، قوم آگد که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن بر کشور- شهرهای سومری مسلط شد. سارگن سپس سرتاسر بین‌النهرین را به فرمان خود درآورد و امپراتوری بزرگی تشکیل داد که از سواحل شرقی دریای مدیترانه تا کوه‌های زاگرس امتداد داشت. این امپراتوری، مردم و اقوامی را که دارای اندیشه، آداب و رسوم، صنعت و هنر گوناگونی بودند، یکپارچه و متحد کرد و موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۷)

۹۹- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام «چندرا گوپتا» بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت. او با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله «موریا» را بنیان گذاشت.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۵)

۱۰۰- گزینه «۱»

(علیرضا پدرا)

تشریح موارد نادرست:

(ب) در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.

(د) چنین عبارتی از متن کتاب درسی، قابل برداشت نیست.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۵۳)

تاریخ (۲)

۱۰۱- گزینه «۳»

(مهمرب ابوالسنی)

دقت کنید دوره حکومت امام علی (ع) (۳۵-۴۰ ق) بعد از دوره حکومت عثمان یا خلیفه سوم (۲۳-۳۵ ق) است.

طلحه و زبیر در دوره حکومت امام علی بیعت خود را با ایشان شکستند که این واقعه، بعد از این است که عثمان، حکم بن ابی العاص را از تبعید بازگرداند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیمان عقبه اول قبل از پیمان عقبه دوم اتفاق افتاد.

گزینه «۲»: فتح بیت‌المقدس در دوره عمر (خلیفه دوم) بعد از تعیین جانشین برای ابوبکر (خلیفه اول) اتفاق افتاد.

گزینه «۴»: حکومت عمر بن عبدالعزیز (خلیفه هشتم اموی) بعد از اجباری شدن اهانت و دشنام‌گویی به امام علی (ع) در دوره معاویه (خلیفه اول اموی) اتفاق افتاد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه «۳»

(مهمرب ابوالسنی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به عثمان، خلیفه سوم راشدین

گزینه «۲»: مربوط به عمر، خلیفه دوم راشدین

گزینه «۳»: مربوط به معاویه، خلیفه اول امویان

گزینه «۴»: مربوط به ابوبکر، خلیفه اول راشدین

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷ و ۵۹)

۱۰۳- گزینه «۲»

(مهیه ممبئی)

(۱) مورد مشترک بین «مکه» و «یثرب»، پرستش بت‌ها قبل از آمدن پیامبر است.

(۲) برای بررسی موارد غیرمشترک، ویژگی‌های خاص مکه و یثرب در زیر آمده است:

مکه:

- از نظر سیاسی، مرجع سیاسی قدرتمندی نداشت.

- از نظر اقتصادی، رونق نداشت و با شام و نواحی اطراف تجارت داشتند.

- از نظر دین و اعتقادات، بت پرست بودند و ادیان دیگر نیز در مکه حضور داشتند.

یثرب (مدینه):

- از نظر سیاسی، نبود مرجع سیاسی قدرتمند و اختلاف میان دو قبیله اوس و خزرج مشهود بود.

- از نظر اقتصادی، کشاورز بودند اما درآمد و رفاه اقتصادی بالایی نداشتند.

- از نظر دینی، اغلب بت پرست بودند اما درباره بهشت و جهنم و ظهور پیامبری جدید شنیده بودند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۱»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲ - نوبت دوم تیرماه)

مورخان و سیره‌نویسان به رقابت و درگیری‌های پیاپی اوس و خزرج در یثرب اشاره کرده‌اند. همچنین سیره‌نویسان، اسامی اشخاصی را که در نتیجه فرمان رسول خدا (ص) با یکدیگر برادر شدند، ثبت کرده‌اند؛ از جمله نوشته‌اند که پیامبر (ص)، علی (ع) را به عنوان برادر خویش برگزید. (موارد الف و ج)

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۳۱ و ۳۵)

۱۰۵- گزینه «۳»

(جواد میربلوکی)

تغییر قبله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه، یکی از اقداماتی بود که به فرمان الهی و در پی بهانه‌جویی یهودیان صورت گرفت.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۸)

جغرافیا (۳)

۱۰۶- گزینه «۴»

(هیبه مهبی)
در سلسله مراتب سکونتگاه‌ها، سکونتگاه (۱)، روستا است که در آن، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی و دامپروری (فعالیت نوع اول) فعالیت می‌کنند.
در نمودار سلسله مراتب سکونتگاه‌ها، سکونتگاه (۲)، پایتخت است، که در آن فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متمرکز شده‌اند، دسترسی به خدمات و تسهیلات در آن بیشتر و نوگرایی و تغییرات اجتماعی آن بیشتر و سریع‌تر است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۰۷- گزینه «۴»

(علیرضا پدرازی)
هرچند میان سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا با نواحی توسعه یافته صنعتی آمریکای شمالی و اروپا و استرالیا اختلاف قابل توجهی وجود دارد، باید توجه کرد که سرعت گسترش شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیشتر از سایر نواحی جهان است و همچنان ادامه دارد. در کشورهای این نواحی، بخش عمده‌ای از رشد شهرنشینی به علت صنعتی شدن و توسعه کارخانه‌ها و یا رشد بخش خدمات بوده است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱)

۱۰۸- گزینه «۴»

(آنگور سراسری ۹۹)
با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها، به تدریج منطقه مادرشهری به وجود می‌آید. در پیرامون برخی از مادرشهرها، شهرها و شهرک‌های اقماری پدید آمده‌اند. گسترش حمل و نقل یکی از دلایل گسترش حومه‌ها است.
از کنار هم قرارگرفتن چندین حومه، شهرک‌های اقماری و دو یا چند مادرشهر، مگالاپلیس (منطقه ابرشهری) به وجود می‌آید.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۰۹- گزینه «۲»

تشریح موارد نادرست:

(الف) وابستگی میان شهر و روستا روندی دوسویه (وابستگی متقابل) است. (ج) تأمین نیروی کار ساده، از مثال‌های مورد (۱) (خدمات روستا به شهر) به شمار می‌رود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۸)

۱۱۰- گزینه «۴»

(علیرضا پدرازی)
در سالیان اخیر، روند شهرنشینی در کشور ما روند افزایشی داشته است، بنابراین، نمودارهای (۱) و (۲) به ترتیب نمایش دهنده جمعیت شهری و جمعیت روستایی هستند.

همچنین اتکای کشور به درآمد نفتی و انجام اصلاحات ارضی روستایی هر دو، باعث افزایش شهرنشینی و کاهش روستانشینی (مقادیر نمودار (۲)) شده‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

جغرافیای ایران

۱۱۱- گزینه «۱»

(هیبه مهبی)
در کنار رودهای حوضه زاگرس شهرهای متعددی گسترش یافته است که باعث برهم خوردن تعادل جریان رودها بر اثر دست‌کاری‌های انسانی (مثل دیواره بندی، مجراسازی، پل‌سازی، پوشاندن روی رودها و ورود فاضلاب‌های شهری) شده است. افزایش رسوبات هم‌چنین باعث گسترش سیلاب دشت‌ها و تغییر مجاری رودها شده است.

احداث جاده‌ها، از بین بردن جنگل‌ها و استفاده نامناسب از اراضی کشاورزی در نواحی شهری و روستایی زاگرس، از دیگر عوامل انسانی تغییر شکل ناهمواری‌ها در زاگرس، طی پنجاه سال اخیر به شمار می‌رود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: طغیانی شدن رودها، از جمله عوامل طبیعی تغییردهنده زاگرس است.
گزینه «۳»: نوسانات آب و هوایی، از جمله عوامل طبیعی تغییردهنده زاگرس است.

گزینه «۴»: توفان‌ها و گرد غبار، از جمله عوامل طبیعی تغییردهنده زاگرس است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۷)

۱۱۲- گزینه «۱»

(مهمرب ابوالهسنی)
(الف) دو توده کوهستانی مهم، به نام‌های سهند و سبلان بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی، در منطقه کوهستانی آذربایجان واقع در منطقه کوهستانی شمالی وجود دارند.

(ب) در کوه‌های شرق و جنوب شرقی، فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که آن‌ها را «ناهمواری‌های مریخی» و «کوه‌های مینیاتوری» هم می‌نامند.

(ج) یکی از زیباترین پدیده‌های رشته کوه زاگرس واقع در منطقه کوهستانی غربی، گنبد‌های نمکی است.

(د) در استان هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان در فاصله ناهمواری‌های مریخی تا دریای عمان در منطقه کوهستانی شرق و جنوب شرقی، چندین گل‌فشان وجود دارد که همانند چشمه‌های گلی می‌جوشد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، ترکیبی)

۱۱۳- گزینه «۲»

(کنکور خارج از کشور ۹۸)

موقعیت مطلق عبارت است از محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی آن. موقعیت نسبی نیز، محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود است. در بین گزینه‌ها، عبارت گزینه «۲» بیانگر موقعیت مطلق است و سایر عبارات بیانگر موقعیت نسبی‌اند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۱۴)

۱۱۴- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ارتفاع کوه‌ها در بعضی جاها کمتر و در برخی مناطق بیشتر است. گزینه «۲»: ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است و پیدایش نهایی آن‌ها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی مربوط است.

گزینه «۳»: ناهمواری‌ها بعد از دوره کواترنر تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می‌یابد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۱۵- گزینه «۳»

(علیرضا پدرازی)

موارد «الف» و «ب» هر دو در توصیف دریای خزر بیان شده‌اند. اما مورد «ج» به توصیف خلیج فارس می‌پردازد و مورد «د» ویژگی دریای عمان را بیان کرده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

جغرافیا (۲)

۱۱۶- گزینه «۱»

(مبیه ممبیه)

تشریح موارد:

الف) چاله‌های بادی که عمق بعضی از آن‌ها در دشت لوت، به ۴۰ متر می‌رسد: اشکال کاوشی

ب) در ستون‌های سنگی، باد مواد نرم را که در زیر یا لبه تخته‌سنگ‌ها قرار گرفته‌اند، با خود می‌برد: اشکال کاوشی

ج) در تپه‌های ماسه‌ای، بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن، پدیده‌ای به وجود می‌آید که ارتفاع برخی از آن‌ها در لیبی تا ۳۰۰ متر می‌رسد: اشکال تراکمی

د) در دشت ریگی، وقتی سنگ‌های ریز توسط باد حمل می‌شود، سطوحی پر از قلوه‌سنگ باقی می‌ماند: اشکال کاوشی

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۱۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

مناطق خشک مناطقی هستند که کمبود بارش دارند. به‌علاوه، بارندگی در این مناطق نامنظم است؛ به‌طوری که ممکن است چند سال هیچ بارشی صورت نگیرد و یا منطقه به‌طور ناگهانی با رگبارهای کوتاه‌مدت مواجه شود.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۱۸- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت دوم تیرماه)

بیابان‌های گرم عمدتاً در نواحی مجاور رأس‌السرطان و رأس‌الجدی (نواحی پرفشار) واقع شده‌اند. برخی مردم تصور می‌کنند که گرم‌ترین نواحی جهان در مجاورت خط استوا قرار دارد؛ زیرا این ناحیه بیشترین جذب و تابش خورشید را دریافت می‌کند؛ اما در سال ۱۹۱۳ میلادی دمای ۵۶/۷ درجه سانتی‌گراد برای دره مرگ در کالیفرنیا و در سال ۱۹۹۲ دمای ۵۸ درجه سانتی‌گراد برای العزیزیه واقع در کشور لیبی در صحرای بزرگ آفریقا به عنوان گرم‌ترین نقاط جهان ثبت شده است.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۲۳، ۲۶ و ۳۳)

۱۱۹- گزینه «۴»

(علیرضا پدرازی)

- موارد «ب» و «د» هر دو در اثر هوازگی فیزیکی ایجاد می‌شوند. ترکیب شیمیایی سنگ‌ها تغییری نمی‌کند.
- موارد «ج» و «ه» هر دو در اثر هوازگی زیستی ایجاد می‌شوند. (فعالیت‌های موجودات زنده موجب تغییرات در سنگ‌ها می‌شود).
- مورد «الف» مربوط به هوازگی شیمیایی است.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۱۲۰- گزینه «۳»

(مهمرب ابوالحسنی)

بررسی عبارات گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است (هرچه از استوا به سمت عرض‌های جغرافیایی بالا حرکت می‌کنیم، دمای هوا کمتر می‌شود) - درست است
گزینه «۲»: درست است - نادرست است (قطب جنوب مرکز پرفشار است)
گزینه «۳»: نادرست است (بارندگی در مناطق خشک نامنظم است؛ به طوری که ممکن است چند سال هیچ بارشی صورت نگیرد و یا منطقه به طور ناگهانی با رگبارهای کوتاه‌مدت مواجه شود) - نادرست است (بیابان گبی، به دلیل دوری از منابع رطوبت شکل گرفته است)

گزینه «۴»: درست است - درست است

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، ترکیبی)

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- گزینه ۱

وجود، وجه مشترک موجودات و ماهیت وجه اختصاصی آن‌هاست. این دو جنبه از موجودات، در ذهن مغایر با یکدیگرند اما در جهان خارج تفکیک‌ناپذیر می‌باشند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۲۲- گزینه ۴

رابطه دو مفهوم «وجود» و «ماهیت» این گونه است که در حمل وجود بر هر ماهیتی، نیازمند دلیل هستیم و این دلیل ممکن است از طریق حس و تجربه شناسایی شود یا از طریق عقل محض. مانند حمل کاتب بر انسان که نیازمند دلیل است و کاتب ذاتی انسان به حساب نمی‌آید.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۲۳- گزینه ۳

اگر وجود عین ماهیت یا جزء آن باشد، وجود هرگز از ماهیت جدا نشده و در نتیجه همه ماهیات ضرورتاً موجود می‌شدند.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: نفی و سلب وجود از ماهیت ممکن است.

گزینه ۲: «۲»: وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه از یک چیز هستند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک مفهوم‌اند.

گزینه ۴: «۴»: یکی از دلایل مغایرت وجود با ماهیت این است که اگر وجود عین ماهیت بود، همه ماهیت‌ها یک چیز می‌شدند. اما هم‌اکنون نمی‌توان گفت که همه ماهیات یک چیز هستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۱۲۴- گزینه ۴

در تعریف گیاه، دقیقاً از جسم نامی یعنی رشدکننده یاد می‌شود. پس رابطه ضروری و وجوبی دارد. وجود برای انسان و جن، امکانی است. مربع باید شکل متساوی‌الاضلاع باشد، زیرا چهار ضلع مساوی دارد، پس وجوبی است. دایره هیچ ضلعی نمی‌تواند داشته باشد، پس وجود دایره چهارضلعی، امتناعی خواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، بیان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۲۵- گزینه ۴

نکته نخست آنکه ماهیت و چیستی یکی‌اند و تفاوت تنها در لفظ آن‌ها است؛ زیرا ماهیت، تعبیری عربی از چیستی است. نکته دوم آنکه چیستی و وجود، دو مفهوم‌اند نه دو مصداق. نکته سوم آنکه چیستی و وجود دو جزء از یک چیز نیستند، بنابراین، تقسیم‌هایی خارجی از آن چیز نخواهند بود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۳)

۱۲۶- گزینه ۴

حمل «الف» بر «ب» یعنی «ب الف است» و حملی که محمولش خود موضوع یا تعریف حقیقی و ذاتی موضوع یا از اجزای تعریفی (ذاتیات) موضوع باشد، بی‌نیاز از دلیل است و دیگر حمل‌ها همگی به دلیل نیاز دارند. بنابراین حمل «دارای اضلاع برابر» بر «لوزی»، حمل بی‌نیاز از دلیل است زیرا «دارای اضلاع برابر» جزء تعریف ذاتی لوزی است و اینکه «لوزی دارای

اضلاع برابر است» نیاز به دلیل ندارد. همچنین تعریف حقیقی «مربع»، «چهارضلعی دارای اضلاع برابر و زوایای قائمه» است و «مستطیل» که «چهارضلعی دارای زوایای قائمه» است، جزئی از تعریف آن محسوب می‌شود. بنابراین گزاره «مربع مستطیل است» نیاز به دلیل ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: قسمت اول نیاز به دلیل دارد زیرا گیاهان، جانداران غیرحساس هستند پس نمی‌توان حساس بودن را جزء ذات موجودات زنده در نظر گرفت. قسمت دوم به دلیل نیاز ندارد زیرا پرند بر اساس تعریفش نوعی حیوان (جسم نامی حساس) است و جسم نیز بر اساس تعریفش امری سه‌بعدی است. بنابراین «سه‌بعدی» را نیز می‌توان از اجزای تعریفی پرندگان به حساب آورد که بدون دلیل بر آن‌ها حمل می‌شود.

گزینه ۲: «۲»: اینکه «عدد گسسته است» بی‌نیاز از دلیل است زیرا تعریف عدد «مقدار ثابت گسسته» است. اما اینکه «مثلث سه‌گوش است» به دلیل نیاز دارد چون تعریف مثلث «شکل سه‌ضلعی» است، نه «شکل سه‌گوش».

گزینه ۳: «۳»: تصور بنا بر تعریف، «دانش بدون حکم» است بنابراین حمل «دانش» بر «تصور» بی‌نیاز از دلیل است. اما حمل آب بر بی‌رنگ، به دلیل نیاز دارد زیرا اگرچه آب بی‌رنگ است ولی هر بی‌رنگی آب نیست. مثلاً یخ و شیشه هم بی‌رنگ هستند. پس نمی‌توان بدون دلیل گفت «بی‌رنگ آب است».

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۲۷- گزینه ۱

هرگاه مفهوم موضوع و محمول یکی باشد، حمل اولی ذاتی است (مانند: مربع شکل چهارضلعی است) و هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد، حمل شایع صناعی است (مانند: انسان موجود است).

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۲۸- گزینه ۳

نسبت یک محمول با موضوعی که ممتنع‌الوجود بالذات است، می‌تواند وجوبی و ضروری یا امتناعی باشد. مثلاً «شریک خداوند» ممتنع‌الوجود بالذات است و «شریک خداوند معدوم است» قضیه‌ای ضروری و قضیه «شریک خداوند موجود است» قضیه‌ای امتناعی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: اگر محمول، ذاتی موضوع باشد، حمل حتماً واجب است ولی برعکس این مطلب صحیح نیست. مثلاً حمل «دارای مجموع زوایای ۱۸۰ درجه» بر «مثلث» ضروری و واجب است در حالی که «دارای مجموع زوایای ۱۸۰ درجه» جزء تعریف مثلث نیست و ذاتی آن محسوب نمی‌شود (توجه کنید که در کتاب درسی مقصود از ذاتی، خود ذات یا اجزای تعریف حقیقی آن است ولی در فلسفه «ذاتی» معانی دیگری هم دارد که با آن‌ها کاری نداریم).

گزینه ۲: «۲»: محمول «سه‌ضلعی» با موضوع «مثلث» ذاتاً نسبت ضروری دارد ولی مثلث یک ممکن‌الوجود است و این‌طور نیست که همواره وجود داشته باشد.

گزینه ۴: «۴»: حمل «وجود» بر ممکنات حالت امکانی دارد ولی از جهت غیر (علت یا عدم علت) می‌تواند حالت وجوبی یا امتناعی هم داشته باشد. مثلاً «خورشید وجود دارد» حالت امکان ذاتی و وجوب بالغیر دارد.

(فلسفه دوازدهم، بیان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۲۹- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

میان موضوع و محمول قضیه ذکرشده، یعنی «پیروز بازی» و «بازنده مسابقه» نسبت امتناعی برقرار است چون کسی که در یک مسابقه پیروز شده باشد نمی‌تواند در همان مسابقه بازنده نیز باشد. بنابراین باید از میان گزینه‌ها، گزینه‌ای را برگزینیم که مفاهیم موجود در آن با هم یک قضیه امتناعی را تشکیل دهند که از میان گزینه‌های موجود، «دایره دارای ضلع» چنین خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دیو سه‌سر مفهومی امکانی است.

گزینه «۲»: تلخ شور امکانی است چون ممکن است یک چیز در آن واحد هم تلخ باشد و هم شور.

گزینه «۴»: سرخ و قرمز دو مفهومی هستند که یک معنا دارند. پس رابطه آن‌ها وجوبی است.

(فلسفه دوازدهم، پیمان مکملات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳۰- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

اگر فردی بپرسد «این چیست؟»، بدین معناست که از وجود این چیز آگاه است اما از ماهیتش آگاه نیست. از سویی، وقتی کسی بپرسد «شفاف‌بودن این مایع از چیست؟»، در واقع می‌داند ماهیت آب مایع شفاف‌بودن است و تنها از چرایی شفافیتش می‌پرسد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۳)

منطق

۱۳۱- گزینه ۳»

(مفرد رضایی‌بقا)

در گزینه «۱» عبارت «عکس گرفت» می‌تواند به معنای دریافت عکس یا انداختن عکس باشد. در گزینه «۲» عبارت «همراه» می‌تواند به معنای شخصی که همراهی می‌کند یا تلفن همراه باشد. در گزینه «۴» عبارت «داد» می‌تواند به معنای «فریاد زدن» یا «عدالت» باشد. گزینه «۳» دارای مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است. زیرا معلوم نیست که حسن در مصاحبه قبول شده است، یا دوستش.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۷)

۱۳۲- گزینه ۴»

(مفرد سوریان)

حرف «یا» در عبارت «مرغ یا دجاج» می‌تواند منجر به مغالطه اشتراک لفظ شود زیرا اگر مقصود از آن «یا» انفصال باشد، مرغ و دجاج باید دو غذای متفاوت باشند ولی اگر مقصود از آن «یا» بیانی باشد، یعنی دجاج نام دیگر مرغ است (مرغ یا همان دجاج). پس «یا» دو معنای مختلف دارد و مشترک لفظی است و ممکن است مخاطب متوجه نشود کدام معنا موردنظر بوده است. البته کسی که معنای «دجاج» را بداند قطعاً دچار مغالطه نمی‌شود، ولی چون این کلمه عربی است، برای برخی از فارسی‌زبانان ناآشناست و نمی‌توان گفت هیچ کس دچار مغالطه نخواهد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه، در ابتدای جمله «شور» ناظر به ویژگی شوری در جهان خارج و ناظر به واقعیت است، اما در بار دوم که تکرار شده، ناظر به خود کلمه «شور» در ساحت لفظ است و بنابراین این‌جا با دو منظور از این کلمه روبه‌رو هستیم نه این که شور دو معنا داشته باشد که بخواهد به اشتراک لفظ بینجامد.

گزینه «۲»: مغالطه «توسل به معنای ظاهری» است، زیرا دلالت «سیر» در عبارت اول مطابقی است ولی در عبارت دوم التزامی (کنایه از احساس بی‌نیازی نسبت به مال مردم) است.

گزینه «۳»: «غذای الهی» غلط املائی دارد و باید به صورت «قضای الهی» نوشته شود. بنابراین مغالطه اشتراک لفظ محتمل نیست، زیرا در اشتراک لفظ باید دو کلمه ظاهری مشترک داشته باشند؛ یعنی هم‌شکل و هم‌آوا باشند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۱۳۳- گزینه ۳»

(علی معزی)

گزینه «۳» به ترتیب: مطابقی - التزامی - تضمینی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» به ترتیب: مطابقی - مطابقی - التزامی

گزینه «۲» به ترتیب: التزامی - التزامی - مطابقی

گزینه «۴» به ترتیب: التزامی - مطابقی - مطابقی

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۴- گزینه ۲»

(مهرشار عباسی)

این عبارت نشان‌دهنده مغالطه ناشی از جابه‌جایی دلالت تضمینی با دلالت مطابقی است که در واژه «دست» می‌باشد که نحوه دلالت لفظ بر معنا در جملات باعث مغالطه شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این گزینه می‌تواند منجر به مغالطه نگارشی کلمات شود. به این صورت که جمله به دو شکل: (۱) دختر بچهٔ ربوده‌شده، توسط عمویش نجات پیدا کرد و (۲) دختر بچهٔ ربوده‌شده توسط عمویش، نجات پیدا کرد.

گزینه «۳»: در این گزینه شاهد یک جملهٔ صحیح و بدون مغالطه‌ایم.

گزینه «۴»: ضمیر «ش» در کلمهٔ «مادرش» و همچنین ضمیر «او» در این گزینه مبهم است و در نتیجه می‌تواند منجر به مغالطه ابهام در مرجع ضمیر شود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۳۵- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

به‌کاربردن دلالت مطابقی به جای دلالت تضمینی و التزامی، به خطایی منتهی می‌شود که آن را مغالطه توسل به معنای ظاهری می‌نامند. در این نوع مغالطه معنای اصلی را با معانی فرعی لفظ واحد اشتباه می‌گیرند. البته نمی‌شود به صورت مطلق گفت که هرگاه دلالت‌های مختلف یک لفظ را به جای یک‌دیگر به کار بردیم این مغالطه رخ خواهد داد، چون که به‌کاربردن دلالت تضمینی به جای التزامی یا التزامی به جای تضمینی به مغالطه توسل به معنای ظاهری منجر نمی‌شود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۶- گزینه ۲»

(علیرضا نصیری)

در بیت مطرح‌شده در صورت سؤال، کلمات «دل» و «ابروان» در دلالت التزامی به کار رفته‌اند، چون دارای آرایهٔ مجاز هستند. سایر کلمات نیز دلالت مطابقی دارند. اما در این بیت دلالت تضمینی به چشم نمی‌خورد. بنابراین در میان گزینه‌ها، گزینه‌ای جواب صحیح این تست خواهد بود که دلالت تضمینی داشته باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لفظ «مدرسه» در این گزینه دلالت مطابقی دارد چون منظور از «مدیر مدرسه» کسی است که کل نهادی به نام مدرسه را مدیریت می‌کند و چون این لفظ بر معنای حقیقی آن دلالت می‌کند، پس دلالتش مطابقی است.

گزینه «۲»: از عبارت مطرح‌شده در این گزینه به نظر می‌رسد که طبیعتاً مشت باید به بخشی از شکم خورده باشد نه کل آن؛ بنابراین دلالت «شکم» در این جمله، دلالت تضمینی است.

گزینه «۳»: در این جا کلمه «حرف» مجاز از سخن است و بنابراین دلالت التزامی دارد.

گزینه «۴»: در این جا کلمه «نگین» مجاز از انگشتر است و بنابراین دلالت التزامی دارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۷- گزینه «۱»

چون همه قوانین کتابت و نگارش رعایت شده و علامت ویرگول هم در جای درستی است، بنابراین این گزینه منجر به مغالطه نخواهد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: این جمله را می‌توان به دو صورت نوشت: (۱) به نظر حامد، احمدی دانشجوی خوبی است و (۲) به نظر، حامد احمدی دانشجوی خوبی است.

گزینه «۳»: این جمله را می‌توان به دو صورت نوشت: (۱) یک کنفرانس علمی در مورد حفاری چاه‌های نفت، در شهر بوشهر برگزار می‌شود و (۲) یک کنفرانس علمی در مورد حفاری چاه‌های نفت در شهر بوشهر، برگزار می‌شود.

گزینه «۴»: به خاطر نبود ویرگول، معلوم نیست که گنجینه توسط هوشنگ پنهان شده، یا توسط هوشنگ پیدا شده است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۱۳۸- گزینه «۳»

در گزینه «۳» امکان مغالطه اشتراک لفظ در واژه «نمی‌توانی» وجود دارد. ۱- نمی‌توانی به معنای اجازه نداری ۲- نمی‌توانی به معنای قادر نیستی. بنابراین در این گزینه امکان بروز مغالطه ابهام در مرجع ضمیر وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پدر خودش را گفته یا پدر شنونده را؟

گزینه «۲»: اسب خودش را افسار کرده یا اسب آن مرد را؟

گزینه «۴»: فاطمه پرتلاش است یا دوستش؟

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۷)

۱۳۹- گزینه «۲»

در عبارت «گنج پنهان شده در نهایت توسط حامد پیدا شد» با اضافه شدن قید «در نهایت» امکان برداشت دیگری با تغییر علائم سجاوندی وجود ندارد و از این عبارت یک برداشت می‌شود داشت و آن این است که حامد کاشف گنج است.

اما اگر جمله اینگونه بود که «گنج پنهان شده توسط حامد پیدا شد» با تغییر جایگاه «» در جمله می‌توانستیم به دو صورت آن را بخوانیم: ۱- گنج پنهان شده توسط حامد، پیدا شد. ۲- گنج پنهان شده، توسط حامد پیدا شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه «ملک» می‌تواند در این عبارت با حرکت‌گذاری‌های مختلف معانی مختلف پیدا کند: ۱- مُلک ایران (سرزمین ایران) ۲- مِلک ایران (داریابی ایران)

گزینه «۳»: حرکت‌گذاری مختلف واژه «ملک»: ۱- مِلک سبا (پادشاه سبا) ۲- مُلک سبا (سرزمین سبا)

گزینه «۴»: استاد راهنمای او محقق فلسفه، مسیحی است یا استاد راهنمای او محقق فلسفه مسیحیت است. (عدم رعایت علائم سجاوندی منجر به برداشت‌های مختلف شده است.)

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۱۴۰- گزینه «۳»

عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی، حرکات کلمات و دیکته باعث ایجاد مغالطه شیوه نگارشی کلمات می‌شود. مثال: پدر احمد آمد.

۱- پدر، احمد آمد.

۲- پدر احمد، آمد.

استفاده از کلمات دو پهلو می‌تواند منشأ ایجاد مغالطه ابهام در عبارت شود. مثال: هندوانه‌ای مثل قند خریدم.

۱- سفید مثل قند

۲- شیرین مثل قند

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

فلسفه یازدهم

۱۴۱- گزینه «۳»

عبارت «معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است» به معنی این است که شرط شناخت «وجود مستقل از ذهن»، امکان شناخت آن می‌باشد و انسان تا امکان شناختن چیزی را نداشته باشد، نمی‌تواند آن را بشناسد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۱۴۲- گزینه «۴»

گزینه چهارم یک پرسش معرفت‌شناسانه است که در واقع ریشه‌ای‌ترین بخش فلسفه محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چون فقط موضوع انسان است، مبنایی‌تر و کلی‌تر از سایر گزینه‌ها نیست.

گزینه «۲»: چون درباره ماهیت حکومت است، از مبنایی‌ترین و کلی‌ترین پرسش‌ها نیست.

گزینه «۳»: چون درباره ماهیت اخلاق در انسان است، از مبنایی‌ترین و کلی‌ترین سؤال‌ها نیست.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۲)

۱۴۳- گزینه «۳»

بنیادین‌ترین پرسش‌های فلسفی مربوط به بخش ریشه‌ای آن می‌شوند که عبارت‌اند از پرسش‌های هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه، اما موضوعات و پرسش‌های مطرح‌شده در فلسفه‌های مضاف، در آن سطح از کلی‌بودن و بنیادین‌بودن قرار ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فلسفه‌های مضاف میان فلسفه و علوم خاص نقش پل ارتباطی را بازی می‌کنند.

گزینه «۲»: اگر بخواهیم مکتب فکری را بهتر و عمیق‌تر درک کنیم باید به سراغ سرچشمه آن مکتب یا همان فلسفه‌های برویم که آن مکتب فکری از آن تغذیه می‌کند.

گزینه «۴»: عقیده‌های مختلف در بخش ریشه‌های فلسفه منجر به شکل‌گیری فلسفه‌های مضاف و نظریات مختلف در علوم می‌شود. مثلاً کسی که وجود غیرمادی را نفی می‌کند، برای انسان نیز قائل به نفس مجرد نخواهد بود.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۴ و ۱۵)

۱۴۴- گزینه «۳»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

فیلسوفان مغالطاتی که در اندیشه‌های رایج جامعه و دیگر اندیشمندان و یا حتی فیلسوفان دیگر وجود دارد را بیان می‌کنند و به آن‌ها اشاره می‌کنند تا با شناساندن آن‌ها به مردم از آن‌ها جلوگیری کنند، نه این‌که خودشان نیز دست به مغالطه بزنند. ضمناً این عبارت مربوط به «دوری از مغالطه‌ها» یکی دیگر از فواید تفکر فلسفی است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۴۵- گزینه «۲»

(همیر سوربان)

از آنجا که این قبیل عقاید و افکار (عقاید نادرست رایج) مورد پذیرش مردم است، در ابتدا مردم سخن این متفکران را نمی‌پذیرند و حتی دیدگاه آن متفکران را باطل و انحرافی می‌نامند (اثر معکوس). البته، استقامت و پایداری متفکران حق طلب و دلسوز، بالاخره مؤثر واقع می‌شود و باطل بودن آن افکار و عقاید، با درخشش حقیقت، به تدریج نمایان می‌گردد (اتمام حجت) و بسیاری از مردم عقاید باطل خود را کنار می‌گذارند و به حقیقت رو می‌آورند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درک بخشی از معنای زندگی از روی باورها مستلزم به خوبی تحلیل کردن باورهاست و نهایتاً منجر به حدس‌زدن اهداف (معنای زندگی) می‌شود. بنابراین نمی‌توان گفت با شناسایی باورها، درک بخشی از معنای زندگی قطعی است.

گزینه «۳»: فیلسوف نیز ممکن است پاسخ نادرست بدهد ولی تفاوت او در این است که او اولاً به نحو جدی به این مسائل می‌اندیشد و ثانیاً از روش درست استفاده می‌کند.

گزینه «۴»: فیلسوفان با استفاده از منطق می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها (نه پاکسازی کامل)، فهم درستی از حقایق، ارائه دهند. طبیعتاً کوشش آن‌ها ممکن است گاهی به نتیجه نهایی نرسد و دچار مغالطه شوند و به حقیقت نرسند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۴۶- گزینه «۲»

(هسین آفونری، راهنمایی)

اثبات موضوع هر علمی، در خود آن علم رخ نمی‌دهد بلکه در علم والا تر، یعنی فلسفه رخ می‌دهد. مثلاً موضوع فیزیک کلاسیک را می‌توان حرکت اجسام دانست؛ بر این پایه، اصل «حرکت» و آن‌که آیا در جهان خارج حرکتی وجود دارد یا نه در خود آن دانش نیست بلکه در فلسفه فیزیک است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یک فلسفه مضاف می‌تواند بر چند علم و دانش تأثیرگذار باشد، مثلاً فلسفه حقوق می‌تواند بر علم حقوق و علم سیاست تأثیر بگذارد.

گزینه «۳»: ممکن است در مواردی، روش فلسفه مضاف که عقلانی است با خود آن علم یکسان باشد؛ مثل ریاضی و فلسفه ریاضی که روش هر دو عقلی است.

گزینه «۴»: مسئله اصالت جامعه یا فرد در فلسفه علوم اجتماعی مورد بحث قرار می‌گیرد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۴۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

همه ما باورهایی درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم. ما با همین باورها زندگی می‌کنیم و بر اساس آن‌ها تصمیم می‌گیریم و عمل می‌نماییم. شاید دلایل برخی از این باورها را بدانیم و برای برخی هم دلیلی نداشته باشیم و صرفاً طبق عادت آن‌ها را قبول کرده باشیم.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۱۴۸- گزینه «۳»

(پوار پانکرل)

افراد درون غار نمادی از مردمی هستند که عادت به عقاید تقلیدی کرده‌اند اما در نهایت به سخن فیلسوف اعتنا می‌کنند. دقت کنید که افراد درون غار در ابتدا شخص هدایت‌کننده را مسخره می‌کنند و به سخنان او می‌خندند اما در نهایت فیلسوف یا همان شخص آزادشده با استقامت و پایداری و دلسوزی حقیقت را به تدریج برای آن‌ها نمایان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عالم درون غار نمادی از عالم مادی و محسوس است؛ نه نامحسوس. گزینه «۲»: عالم بیرون از غار نمادی از عالم معقول و نامحسوس است؛ نه محسوس.

گزینه «۴»: زنجیرها نمادی از عقاید تقلیدی، متعصبانه و باورهای نامعقول میان مردم است؛ نه معقول.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

۱۴۹- گزینه «۴»

(پوار پانکرل)

کامل‌ترین تبیین از این گفته ارسطو، گزینه «۴» است که به اصل «استقلال در اندیشه» اشاره کرده است. گزینه‌های «۱» و «۳» نیز با وجود این که به عبارت مطرح‌شده مرتبط هستند و درست‌اند اما تبیین کامل‌تر، همان تبیین موجود در گزینه «۴» است.

گزینه «۲» هم مربوط به استقلال در اندیشه است ولی تبیین کامل و مستقیمی نمی‌باشد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۱۵۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

در ذیل بخش‌هایی از عادت‌های غیرمنطقی در کتاب آمده است که اندیشمندان با افکار بدون پشتوانه عقلی که در جامعه رایج است مخالفت می‌کنند و در ابتدا با عدم پذیرش مردم مواجه و منحرف نامیده می‌شوند. اما پس از مدتی مردم به درستی عقاید آن‌ها می‌رسند و آن‌ها را تصدیق می‌کنند. ماجرای گالیله نیز مشابه همین امر است. پس بیشترین تناسب را با این بخش دارد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴)

اقتصاد

۱۵۱- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

- این کسب و کار شخصی است چراکه متعلق به یک شخص است.
- این کسب و کار تعاونی است زیرا با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل شده و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک کرده است.
- این مؤسسه، یک مؤسسه غیرانتفاعی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری (توسعه علمی منطقه) شکل گرفته است.

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

۱۵۲- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

عده خاصی از افراد می‌توانند یک کسب و کار جدید را راه‌اندازی کنند. کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد و همچنین ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کند (نوآوری).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صرف تولید کالا و خدمات، فرد را کارآفرین نمی‌کند، بلکه کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطر پذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند.

گزینه «۲»: کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبرو شود.

گزینه «۴»: صرف تخصص سبب کارآفرینی نمی‌شود.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۵۳- گزینه «۲»

(مهری کاروان)

الف) توجه به هزینه‌های هدررفته

ب) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری

پ) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری

ت) بی‌سبری زیاد

(اقتصاد، اصول انتقاب درست، صفحه ۳۱)

۱۵۴- گزینه «۳»

(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۲ - نوبت دوم تیرماه)

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند؛ اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۶)

۱۵۵- گزینه «۲»

(آفرین سایری)

الف) ابتدا باید بودجه فروشگاه را مشخص کنیم. با توجه به نقاط برخورد خط بودجه با محورهای افقی یا عمودی به راحتی می‌توانیم میزان بودجه را حساب کنیم. اگر فروشگاه تمامی بودجه خود را به خرید شیر اختصاص دهد می‌تواند ۶۰۰۰ کیلو شیر خریداری کند، با توجه به اینکه قیمت هر کیلو شیر ۴ هزار تومان است، بودجه فروشگاه برابر است با:

$$\text{تومان } ۴۰۰۰ \times ۴۰۰۰ = ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ = \text{میزان بودجه فروشگاه}$$

در نقطه الف، فروشگاه روی خط قید بودجه قرار دارد، یعنی همه بودجه خود معادل ۲۴ میلیون تومان را خرج می‌کند و هیچ پس‌اندازی نخواهد داشت. حال باید ببینیم با انتخاب نقطه ب، چه مقدار از بودجه فروشگاه خرج می‌شود:

$$(۱۷۵۰ \times ۳۰۰۰) + (۴۰۰۰ \times ۴۰۰۰) = \text{میزان بودجه صرف شده در نقطه «ب»}$$

$$\text{تومان } ۲۱,۲۵۰,۰۰۰ =$$

حالا این مبلغ را از کل بودجه کم می‌کنیم تا متوجه شویم که فروشگاه چقدر پس‌انداز می‌کند:

$$۲۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۱,۲۵۰,۰۰۰ = ۲,۷۵۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

$$۲,۷۵۰,۰۰۰ \times ۱۰ = ۲۷,۵۰۰,۰۰۰ \text{ ریال}$$

ب) برای به‌دست آوردن میزان ماست خریداری شده در نقطه «ج» باید از فرمول زیر استفاده کنیم:

(قیمت ماست \times مقدار ماست) + (قیمت شیر \times مقدار شیر) = کل بودجه

$$\Rightarrow ۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = (۵۲۵۰ \times ۴۰۰۰) + (۳۰۰۰ \times \text{مقدار ماست})$$

$$= ۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۱,۰۰۰,۰۰۰ + (۳۰۰۰ \times \text{مقدار ماست})$$

$$\text{سطح ملست } ۱۰۰۰ = \frac{۳,۰۰۰,۰۰۰}{۳۰۰۰} = \frac{۲۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۱,۰۰۰,۰۰۰}{۳۰۰۰} = \text{مقدار ملست}$$

(اقتصاد، اصول انتقاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۵۶- گزینه «۱»

(آفرین سایری)

قبل از هر تصمیمی در انتخاب کسب و کار، قوانینی باید رعایت شود، این قوانین به ترتیب عبارت‌اند از:

* قانون اول: منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آنها کمیاب‌اند!

(اقتصاددانان منابع تولید را به‌طور کلی در سه دسته طبقه‌بندی می‌کنند: منابع طبیعی (زمین)، نیروی کار و سرمایه

نکته: پول داخل جیب‌تان، مهم‌ترین منبعی است که در اختیار دارید و باید آن را مدیریت کنید. این منبع هرچند یک منبع تولیدی نیست، اما امکانی است که در اختیار شما قرار دارد.)

* قانون دوم: هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید!

* قانون سوم: قید بودجه خود را ترسیم کنید!

* قانون چهارم: هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید!

* قانون پنجم: بین هزینه‌ها و منافع خود، مقایسه کنید!

(اقتصاد، اصول انتقاب درست، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۹)

۱۵۷- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲ - نوبت دوم تیرماه)

میلیون تومان $300 \times \frac{20}{100} = 60$ = سود سالیانه خرید و فروش وسایل ورزشی

$\frac{102}{2}$ = سود سالیانه راهاندازی یک کارگاه کوچک وسایل آزمایشگاهی

میلیون تومان = ۵۱

میلیون تومان $300 \times \frac{18}{100} = 54$ = سود سالیانه سپرده‌گذاری در بانک

میلیون تومان $7 \times 12 = 84$ = سود سالیانه سرمایه‌گذاری در بازار بورس

در نتیجه سرمایه‌گذاری در بازار بورس بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که خرید و فروش وسایل ورزشی (با سود سالیانه

۶۰ میلیون تومان) است؛ ولی فرد از آن صرف‌نظر کرده است، هزینه فرصت

انتخاب فرد محسوب می‌شود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۵۸- گزینه «۲»

(امسان عالی‌نژاد)

میلیون ریال = ۴۸ = اجاره سالیانه کارگاه

میلیون ریال $8 \times 48 = 384$ = هزینه خرید سالیانه ماشین‌آلات

نکته: هزینه خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه، جزو هزینه‌های تولید بنگاه

نیست.

میلیون ریال $4 \times 48 = 192$ = هزینه سالیانه خرید مواد اولیه

میلیون ریال $12 \times 192 = 2,304$ = درآمد سالیانه حاصل از فروش محصولات

میلیون ریال = ۱۸۰ = مجموع حقوق سالیانه پرداختی

میلیون ریال $10 \times 12 = 120$ = هزینه فرصت سالیانه

مجموع هزینه‌های سالیانه کارگاه با احتساب هزینه فرصت

میلیون ریال $48 + 384 + 192 + 180 + 120 = 924$ =

(مجموع هزینه‌های مستقیم و هزینه فرصت) - درآمد = سود یا زیان اقتصادی

میلیون ریال $2,304 - 924 = 1,380$

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۳۳)

۱۵۹- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

منابع کمیاب	گزاره
منابع طبیعی (زمین)	باغچه خانه که در آن سبزی کاشته‌اید.
سرمایه فیزیکی	ابزارآلات باغبانی که از آن‌ها استفاده می‌کنید.
نیروی کار	باغبانی که برای هرس کردن درختان باغچه استخدام می‌کنید.
سرمایه انسانی	علم و دانشی که در مدرسه کسب می‌کنید.
منابع طبیعی (زمین)	کود طبیعی و آبی که برای باغچه استفاده می‌کنید.
سرمایه انسانی	مهارتی که برای فروش بخشی از سبزیجات باغچه به همسایگان به کار می‌گیرید.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۴ و ۳۲)

۱۶۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

(الف)

سود سالیانه شرکت \times درصد مالکیت فرد از شرکت = میزان سود فرد

$$50 = x \times 250 \Rightarrow x = \frac{50}{250} = 0.2$$

درصد = ۲۰ = درصد مالکیت فرد از شرکت \Rightarrow

(ب)

ارزش کل سهام شرکت = $\frac{\text{تعداد سهم‌های ارائه شده توسط شرکت}}{\text{ارزش هر سهم}}$

$$= \frac{550}{10} = 55 \text{ عدد}$$

(ج)

ارزش سهام خریداری شده توسط فرد $\times 100 =$ درصد مالکیت فرد در شرکت
ارزش کل سهام شرکت

$$20 = \frac{x}{550} \times 100 \Rightarrow x = \frac{550 \times 20}{100} = 110 \text{ میلیون ریال}$$

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای تهرین کنید

فلسفه
و
تاریخ
و
جغرافیا
و
ریاضی
و
آمار
و
عربی
و
اقتصاد
و
روانشناسی
و
جامعه‌شناسی
و
علوم و فنون ادبی
و
منطق و فلسفه

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۴ آبان

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، سجاد محمدنژاد، فاطمه راسخ، حمید گنجی، امیرمحمد علی‌دادی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۲»

(ممد اصفهانی)

در متن ذکر شده است که هیولای داستان فرانکشتاین در برخی روایت‌ها به توجیه علت رفتارهای خود پرداخته است. این یعنی داستان نویسان و راویان، ممکن است آشکار یا پنهان به توجیه رفتارهای شخصیت‌های داستان‌ها بپردازند. بررسی دیگر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سرنوشت فرانکشتاین در متن، مطابق این عبارت است: نویسنده هدفی داشته و برداشت مخاطب چیز دیگر بوده است.

گزینه ۳: این عبارت ناظر است به عبارت «اوج داستان همین است که با همین غیبت دهشت‌انگیز پایان می‌گیرد» در متن.

گزینه ۴: طبق متن، هیولای فرانکشتاین دقیقاً به دلیل طرد شدن از سوی جمع به رفتارهای شرورانه روی آورده است.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۲»

(ممد اصفهانی)

پاسخ به پرسش «هیولای داستان فرانکشتاین، خباثت خود را ناشی از چه می‌دانست؟» بر اساس متن ممکن است: جمله‌ی «من شرور و خبیثم، چون بدبختم» جمله‌ای است از زبان هیولای داستان. اما متن پاسخ دو پرسش دیگر را نداده است. در متن، از «انتساب نگارش بخش‌هایی از رمان فرانکشتاین به همسر «مری شلی» گفته شده اما علت آن معلوم نشده است. همچنین از تقلید از «مری شلی» نیز می‌خوانیم: «رمان مری شلی را که سرچشمه‌ی تقلید دیگر رمان‌نویسان نیز بوده است» اما که «چه کسانی» مقلد او بوده‌اند معلوم نیست.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۴»

(ممد اصفهانی)

این‌که انسان می‌خواهد خدایی کند اما نمی‌تواند و مخلوق او از خالقش پیشی می‌گیرد، نمونه‌ای است از این‌که شاگرد، بخواهد کار را از استاد بیشتر پیش ببرد و شکست بخورد. این همان مفهوم فوت کوزه‌گری را به یاد می‌آورد که شاگرد فوت پایانی را از استاد نیاموخته و سراسر شکست خورده بود.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۴»

(ممد اصفهانی)

در متن صورت سؤال، از تضاد این‌که زایش‌گری امری زنانه است، با فرانکشتاین که مردی پیشرو است، نتیجه گرفته شده است که نویسندگی داستان زن است. این نکته، این پیشفرض را در خود دارد که پیشرفت‌های فنی، از اسطوره‌های مردانگی است.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۲»

(ممد اصفهانی)

«قلم‌زنی» ساختار «قلم + زن + ی» دارد که «اسم + بن مضارع (بزن) + ی (وند)» است. این ساختار در «هواگیری: هوا + گیر (بگیر) + ی» هم هست. ساختار دیگر واژه‌ها:

کم‌پیدایی: کم (قید / صفت) + پیدا (صفت) + ی (میانجی) + ی (وند)

ناجوانمردی: نا (وند) + جوان (صفت) + مرد (اسم / صفت) + ی

آهن‌گری: آهن (اسم) + گر (وند) + ی (وند)

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۲»

(ممد اصفهانی)

«اصلی» در متن مفهوم «اصل بودن» دارد. «اخلاقی» نیز مرتبط با «اخلاق» است. «بی‌نواپی» نیز «بی‌نوا بودن» است ولی «موجود فرمانبرداری» یعنی «یک موجود فرمانبردار». «نتیتی» نیز در متن یعنی «یک نیت». این «ی» را «ی نکره» می‌نامند.

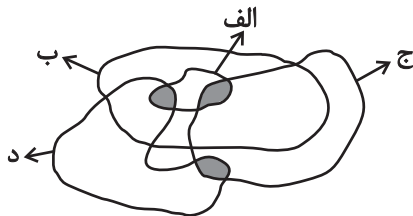
(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۲»

(سپار ممد نزار)

کلی‌ترین حالت را در نظر می‌گیریم که در آن «الف»ها همه «ب» هستند و هیچ «ب» نیست که همزمان «ج» و «د» باشد:

واضح است که ممکن است دسته‌های «ج» و «د» خارج از «ب» در قسمت رنگ شده عضو مشترک داشته باشند یا نداشته باشند. بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» هیچ یک قطعیت ندارد. همچنین دو ناحیه‌ی رنگ شده در درون دسته‌ی «الف»، جایی است که ممکن است «همزمان «الف» و «ب» و «ج» یا «همزمان «الف» و «ب» و «د»» باشد. بنابراین گزینه‌ی «۴» نیز درست نیست. اما واضح است که هیچ «الف» نیست که همزمان هم «ج» باشد و هم «د»:

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۱»

(ممد اصفهانی)

دی‌ماه سی روز دارد، ولی در متن گزینه‌ی پاسخ، تاریخ اخذ مدرک روز سی‌ویکم این ماه ذکر شده است.

(هوش منطقی ریاضی)

این یعنی در سال معمولی، روز نخست پاییز در هفته سه روز قبل از روز آخر زمستان (یا به عبارتی چهار روز بعد از آن) است.

حال زمستان عادی دو ماه سی روزه و یک ماه بیست و نه روزه دارد، که یعنی $89 = (1 \times 29) + (2 \times 30)$ روز معادل ۱۲ هفته و پنج روز:

$$89 = (12 \times 7) + 5$$

و این یعنی در سال عادی، روز نخست زمستان در هفته، سه روز بعد از روز آخر زمستان در هفته است. در گزینه «۴» روز آغاز زمستان یکشنبه و روز پایان آن جمعه است، این یعنی اسفندماه در این سال یک روز اضافه داشته است.

(هوش ریاضی)

(فاطمه راسخ)

۲۶۳- گزینه «۲»

الف) ساعت پنج و چهل و چهار دقیقه عصر فردا در مقیاس ۲۴ ساعتی:

$$5:44' + 12:00' = 17:44'$$

سه ساعت و دو دقیقه قبل از آن:

$$17:44' - 3:02' = 14:42'$$

هفده ساعت و بیست و چهار دقیقه پس از آن:

$$14:42' + 17:24' = 31:66' = 32:06'$$

ساعت پس فردا:

$$32:06' - 24:00' = 08:06'$$

ب)

ساعت نه و ده دقیقه فردا شب در مقیاس ۲۴ ساعتی:

$$9:10' + 12:00' = 21:10'$$

$$21:10' - 00:13' = 20:57'$$

سیزده دقیقه قبل از آن:

$$20:57' + 4:05' = 25:02'$$

چهار ساعت و پنج دقیقه بعد از آن:

$$25:02' - 24:00' = 1:02'$$

ساعت پس فردا:

$$08:06' - 1:02' = 07:04'$$

ج) اختلاف خواسته شده:

(هوش منطقی ریاضی)

(امیرمحمّد علی‌داری)

۲۵۹- گزینه «۳»

می‌دانیم بین ورزشکار سوری و ورزشکار برزیلی، دقیقاً دو ورزشکار دیگر قرار گرفته‌اند. پس ممکن است این دو ورزشکار در رتبه‌های «اول و چهارم» یا «دوم و پنجم» باشند. این تنها چیزی است که ما می‌دانیم و همین برای ردّ گزینه‌های غیرپاسخ کافی است. در گزینه «۱» ورزشکار سوری سوم است، و در گزینه‌های «۲» و «۴» بین ورزشکارهای سوری و برزیلی فاصله‌ی دو نفره رعایت نشده است.

(هوش منطقی ریاضی)

(امیرمحمّد علی‌داری)

۲۶۰- گزینه «۳»

سمیرا می‌گوید سیما شیشه را شکسته است. اگر چنین باشد، هم سیما دروغگوست که گفته است شیشه را شکسته است، هم مینا و هم مونا. اما اگر سمیرا دروغگو باشد و خودش شیشه را شکسته باشد، هم مینا و هم مونا و هم سیما راستگو خواهند بود که با شرط صورت سؤال که می‌گوید تنها یک نفر دروغ می‌گوید، سازگار است.

(هوش منطقی ریاضی)

(امیرمحمّد علی‌داری)

۲۶۱- گزینه «۳»

عدد تعداد کتاب‌های رضا و حسین عددی زوج است. پس عدد مجموع تعداد کتاب‌های ایشان هم عددی زوج است. پس عدد تعداد کتاب‌های محمّد، «سیزده منهای عددی زوج»، عددی فرد است. حال، حاصل جمع تعداد کتاب‌های محمّد و حسین خواسته شده است که جمع عددی فرد و عددی زوج است، که قطعاً عددی فرد است.

(هوش منطقی ریاضی)

(فاطمه راسخ)

۲۶۲- گزینه «۴»

هر سال عادی ۳۶۵ روز دارد که ۵۲ هفته و ۱ روز است:

$$365 = (52 \times 7) + 1$$

این یعنی روز اول سال عادی در هفته، باید همان روز پایانی سال در هفته باشد. در گزینه «۱» چنین اتفاقی افتاده است.

هر بهار ۹۳ روز دارد، پس از روز نخست تابستان تا پایان سال، $365 - 93 = 272$ روز است که معادل ۳۸ هفته و ۶ روز است:

$$272 = (38 \times 7) + 6$$

این یعنی اگر سال کبیسه نباشد، روز پایان زمستان در هفته دقیقاً شش روز پس از روز آغاز تابستان (یا به عبارتی دو روز قبل) است.

هر تابستان نیز ۹۳ روز دارد. پس از روز نخست پاییز تا انتهای سال عادی، $365 - 93 - 93 = 179$ روز است که معادل است با ۲۵ هفته و ۴ روز.

$$179 = (25 \times 7) + 4$$

۲۶۴- گزینه ۱

(فاطمه اسخ)

تعداد روزهای پس از هجرت ثابت است:

$$1400 \times 365 = \square \times 350 \Rightarrow \square = \frac{1400 \times 365}{350} = 1460$$

(هوش منطقی ریاضی)

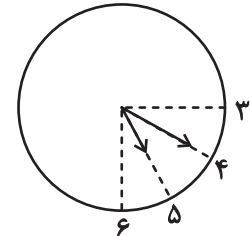
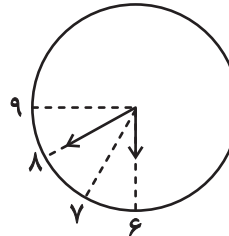
۲۶۵- گزینه ۱

(فاطمه اسخ)

عقربۀ ساعت شمار هر 12×60 دقیقه، 360 درجه طی می کند. یعنی در هر

دقیقه، $\frac{360}{12 \times 60} = 0/5$ درجه. عقربۀ دقیقه شمار هر 60 دقیقه 360 درجه

را طی می کند، یعنی در هر دقیقه $\frac{360}{60} = 6$ درجه. حال داریم:

$$6^\circ = (40 - 30) \times 6^\circ : \text{فاصله عقربۀ دقیقه شمار از ساعت } 6$$

$$20^\circ = 40 \times 0/5 : \text{فاصله عقربۀ ساعت شمار از ساعت } 6$$

$$\Rightarrow x(6:40) = 60^\circ - 20^\circ = 40^\circ$$

$$3^\circ = (20 - 15) \times 6^\circ : \text{فاصله عقربۀ دقیقه شمار از ساعت } 3$$

$$70^\circ = 60^\circ + 20 \times 0/5 : \text{فاصله عقربۀ ساعت شمار از ساعت } 3$$

$$\Rightarrow x(5:20) = 70^\circ - 30^\circ = 40^\circ$$

$$\Rightarrow |x(6:40) - x(5:20)| = 40^\circ - 40^\circ = 0^\circ$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه ۴

(فاطمه اسخ)

شکل صورت سؤال با 180 درجه دوران به شکل گزینه پاسخ تبدیل

می شود. در دیگر گزینه ها جایگاه خانه های رنگی تغییر کرده و یا شکل

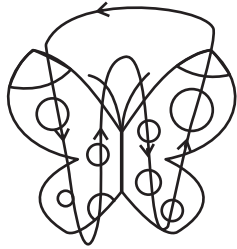
آینه (قرینه) شده است.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه ۳

(فرزاد شیرمحمدی)

طرح های رنگی روی دایره های شبیه به بال های پروانه ها در الگوی صورت سؤال، در مسیر زیر در حرکتند:

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه ۳

(فاطمه اسخ)

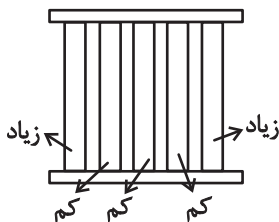
در الگوی صورت سؤال پنج دایره هست که در آن ها دو، سه، چهار، پنج و شش خط وتر رسم شده است. همچنین چهار مربع در الگو هست که در آن ها دو، سه، پنج و شش مثلث هست. اگر به جای علامت سؤال، مربعی با چهار مثلث درون آن رسم شود، الگو همخوانی خواهد داشت.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه ۲

(سیار محمدنژاد)

معلوم است که الگوی صورت سؤال، الگوی پنج ستونی است که طرح های آن ها جداگانه در حال زیاد یا کم شدن است:

نکته این که ستون ها پس از کاملاً پر یا خالی شدن، همچنان به مسیر خود ادامه می دهند.

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه ۱

(ممیرکنهی)

در الگوی صورت سؤال، نه آسیاب بادی هست که در هر ستون از بالا به پایین عقربه های آن 90 درجه ساعتگرد چرخیده است.

(هوش غیرکلامی)